کیم

ناول

ردیارډ کیپلنګ

خلاصه او ژباړه
صفیه حلیم

مارچ ۲۰۱۱ م

۱. زمزمه
۲. پیر او مرید
۳. د ریل ګاډي نړۍ
۴. وړوکې مداري
۵. د سیند لټون
۶. جرنیلي سړک
۷. د سره غویي کنډک
۸. خپل او پردي
۹. د علم دروازه
۱۰. د طلاي غشي سیند

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیکوال او د ناول پیژندګلوي

کیم د نولسمی پیړۍ د انګریزي ژبې یو شاهکار ناول ګڼل کیږي. د دی لیکوال ، رډیارډ کیپلنګ د انګلستان اوسیدونکی اوډیري نوری لنډی کیسی او ناولونه یې کښلي دي. دی شاعر او ژورنالیسټ و او د ماشومانو لپاره یې هم لیکنې کړي دي. په کال ۱۹۰۷ م کی کیپلنګ د ادب نوبل جایزه وګټله چې په انګریزي ژبې د لیکنو لپاره لومړۍ نوبل جایزه وه. جوزف رډیارډ کیپلنګ په ۱۸۶۵ م کی دبریطانوي هند د بمبۍ په ښارکی زیږیدلې و. د پینځو کالو په عمر کی د ده مور پلار دی په انګلستان کی د زدکړو لپاره ورواستاو. د اوولسو کالو لا نه و پورا چې د ښوونځي د زدکړو نه وروسته دی بیرته بمبۍ ته ورغلو. ده خپل ماشومتوب د هندپه رنګین او کلتوري فضا کی تیر کړې واو هندوستاني ژبه یې زده وه. کیپلنګ د ماشومانو لپاره د " ځنګله کتاب " نومې ناول اونوري لنډي کیسي ولیکلي.
په ۱۸۸۲ م کی ده د لاهور نه خپریدونکي ورځپاڼې، " ملکي او پوځي ګزیټیر " لپاره د یو ژورنالیسټ په حیث کار پیل کړو. د خپل ژوند د لومړیو کلونو او بیا وروسته د خپل مسلکي ژوند تجربې د ده د " کیم " نومې ناول اساس جوړ شول.
رډیارډ کیپلنګ د کیم نومې ناول په ۱۹۰۱ م کال کی کښلې و. د بریطانوي امپیریالزم هغه وخت په اوج کی و او د هندوستان لویه اوچه د ملکې وکټوریه د تاج یو داسي غمې و چې انګریزان پرې ویاړیدل. هغه وخت هر چا فکر کوو چې انګریزانډیر ایمانداره او معتبر خلک دي او هر څه چې کوي هغه سم وي. خود " کیم " کیسي دا طلسم مات کړو.
کیم د یو یتیم ماشوم کیسه ده چې د نولسمې پیړۍ په نیمای کی په هند کی ژوند کوی. د ده پلار د آیرلینډ یو عادي پوځي و او د اور ګاډي په شعبه کی د انګریزانو تنخوادار ملازم و. د ده میرمنه "ایني شاټ" د کولرا په وبا کی مړه شوه . د کیم پلار" اوهارا" له دی غمه شراب ته پناه یوړه او څه موده وروسته دی هم په داسی حال کی مړ شو، چې ماشوم زوي ته یې هیڅ پاتې نه و. د کیم پالنه یوه داسې ګډ نژادي میرمنې په غاړه شي چې د اپیمو نشه کوي. هغه خلکو ته واي چې کیم مې خوریې دې خو کیم د ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پاتې شو ځکه د ده د پلار په پوځي غونډ کی هیڅوک خبر نه و چې کیم څه شو.
کیم له وړکتوبه د کوڅې او بازار ژوند کوي. دی ټوله ورځ د لاهور د میوزیم شاو خوا لوبې کوي او کله نا کله به په هغې لوې توپې کښیناستو چې " زمزمه نومیدو او د پاني پت په جنګ کی یې د کارولو نه وروسته افغانانو هم هلته پریښې و. خو کیم یو ډېر هوښیار ماشوم دی اود پیسو لپاره د ښار د سوداګرو، دکاندارانو اود کوڅې او بازار د خلکو په وړو وړوکارونوپسی منډې وهي.
دی خپلې جامې اوکړه وړه بدلولې شي او د خلکو په غولولو او په چل ول کی پورا مهارت لري. دې په خلکو ملنډې وهي، په ځان باور لري او مغروره هم دې. کیم د اروپایانو په پرتله د هندوستانیانو سره خوشاله وي، د ده سوچ په هندوستاني ژبه کی وي او کله چې انګریزي ژبه واي نو لهجه یې لکه د نورو هندوستانیانو په شان وي کیم ته د ده پلارویلي وي چې یوه ورځ به د ده قسمت، د دوو سرو اود یو سور رنګ غوي په راتګ بدلیږي، چې په شین میدان کی به ولاړ وي. دا خبره د ده په دماغوکی ناسته وي او په لټون یې د یو داسې سفر ته اوځي چې په لاره د رنګا رنګ پیښنو نه تیریږي. د کیسې په سر کی دی د تبت د یو بوداي جوګي یا لامه سره مخ کیږي چې د یو سیند په لټون راوتلې دې. کیم د خپلو چالاکیو او د سیمې په اړه د معلوماتو له کبله په دی سفر کی د دی ساده جوګي لار ښود شي. د دواړو تر منځ یوه داسی انساني تړون جوړ شي چې یو بل ته ډاډ او توان ورکوي.
د دی ناول ځینو جملو ناندرۍ راپورته کړې خو انګریزي ژبې ته یې څو محاورې ورکړې، لکه، " څوک چې یواځی سفر کوي، خپل منزل ته ژر رسیږي" یا "هر څوک چې زمزمه په لاس کی لري، پنجاب د هغه دې" په دی ناول کی کیپلنګ مونږ یو داسی سفر ته له ځان سره وړي چې په لاره د هغه وخت د هندوستان د خلکو د ژوند یوانځور راته ښکاري. د دی د میداني سیمو، د ګرمې هوا او دوړ او خاورو نه، ددی غرونو او شنو ورشوګانو، کلیو او لویو ښارونو ته ورځو. په کورونوکی د عادي ښځو د ژوند ژواک نه واخلې، تر میوزیم او ښوونځو او په لوې جرنیلي سړک د اسونوګاډي او د اورګاډي هر څه وینو. په دی ناول کی مونږ د هند په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره د بیلا بیلو توکمونو او د مذهبونو د خلکو ژوند ته گورو. دلته جوگیان، درویشان او سادهوان مو تر نظره تیریږي.
د افغان ولوستونکو لپاره دا ناول په زړه پوری سیاسي اړخ هم لري. د نولسمی پیړۍ د انگلستان هغه سیاست چې د "لوې لوبی" په نوم یادیږي، په دی کیسه کی داسی اخښل شوی دی چې یوه ژورنالیستیکي لیکنه جوړوي. له ټول هند نه د معلوماتو تر لاسه کول، هغه وخت د انگریز یوه اړتیا وه. د دی لپاره د خلکو گومارول، د سازشونو او د پلانونو پلي کول او د سرحدونو او گاونډیانو له وړې جنگ ته تیاري کول، د کیسې برخه جوړوي. په دی سازشي کړیو کی د کیم په شان ماشومان خپله ونډه اخلي او هم ورباندی نیوکه لري. که څه هم د ناول دوه نورکریکټرونه ، محبوب علي، چې د اسونو تجار او افغان دی، په منفي توگه ښودل کیږي خو د دی کریکټر د کیم لپاره یوه ملاتړ په توگه معرفي کیږي. هم دغسی د ډگر وال کرایټن کریکټر د کیم په استعداد خبر شي نو د خپلو گټو لپاره تری کار اخیستل غواړي. خو له بلی خوا د ماشوم په حیث هغه کیم ته د زدکړو او د ښه چلن نصیحت هم کوي. په دی ناول کی د بیلا بیلو مذهبونو د مشرانو کریکټرونه یو څه نا څه د ټوکو او د ملنډو وړ گرځي. په هره ټولنه کی داسی کسان څنگه د معصومو خلکو نه د خپل ځان لپاره گټه اخلي، څنگه پخپلی عقیدی ټینگ ولاړ وي او هر ځای چې موقع پیدا کړي نورو ته تبلیغ پیل کړي. په هند کی د انگریز د پوځ په چلن دا ناول یو طنز دی. د ناول کیسه هم څه نا څه د مادي او معنوي ژوند د انډول یو درس ورکوي. په ځینو ځایونو کی مونږ د انسان بده او په ځینو کی ښه څیره وینو. دا هم راته څرگندیږي چې هر انسان یو څه نا څه ښه والې لري . له بلې خوا ډیر معتبر او ښه څیرې خپل بد انساني خصلت راښیي. د کیم کیسه د کیسو هغه ټول جزیات لري چې ولوستونکی له ځانه سره تر پایه وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمزمه

د ښار والی له خوا هیڅچا ته اجازه نه وه چې د میوزیم مخې ته ولاړ زمزمه نومې پخوانی توپ دی کښیني. داسی ویل کیده چې دا توپه که د هر چا په لاس کی وي هغه به د پنجاب واکمن وي. خوکیم لږه شیبه وړاندې د لاله دینا ناتهه زوې له دی توپې غورځولې او اوس پخپله پری ناست و. ده خپل ځان ځکه د دی وړ ګڼلو چې اوس پنجاب د انګریزانو په واک کی و او دی انګریز و. خو کیم سپین پوست نه لرلو او په محلې ژبه خبرو ورله خوند ورکوو. بیا هم دی پیرنګې و، بې وزله او یتیم دیارلس کلن پیرنګې ماشوم . کومې میرمنې چې د ده پالنه کوله او د اپیمو چیلم به یې څکول، ټولو ته ویل چې کیم د هغې خوریې دې. خو د کیم مور د یو پیرنګې په کور کی نوکره او د کیمبل اوهارا سره یې واده کړې و. هغه د آیرلیند د (میویریک نومې) کنډک یو سارجنټ و. وروسته هغه د سند، پنجاب او د ډيلې د اورګاډو په شعبه ملازمت کوو. د ده میرمنه د کولرا په وبا کی مړه شوه نو اوهارا په نشو اخته شو او چې مړ شو نو کیم ایله د دریوکالو و.
د سارجنټ ټول میراث درې کاغذونه و. یو د ده د زوې کیمبل، د زیږیدوشهادت نامه او بل د پوځ د نوکرۍ نه د هغه د وتلو سند و. خو هغه دریم کاغذ مهم و. په دی لیکلې و چې کیم پسی به یو ډګرمند د خپلو نهو سوو عسکرو سره په اس سپور راځي او هغه وخت یو سور غویې به په شین میدان کی ولاړ وي. هغه وصیت کړې و چې دا درې واړه پاڼې دی کیم ته ورکړې شي او په هیڅ حالت هغه دا له خپل ځان لیرې نه کړې.
د پلار د جنازې نه وروسته کله چې کیم په برنډه کی د پروړ په چوکی ناست او ژړل یې نو هغې میرمنې دا درې واړه کاغذونه د څرمنې په یوه بټوه کی وګنډل او کیم ته یې پر غاړه کړل. کیم به کله کله د هغې میرمنې له خلې د غویې او د ډګر من کیسه اوریده. خو ده ته به د پلار خبره رایاده شوه چې دوه کسان به د ډګر من د پوځ لپاره لاره هواره کړې. که هغې ښځې په جادو باور لرلو نو کیم به یې یو جادوګر ته وراستولې وې او چا به د کاغذونو په لیدو سمدلاسه کیم په غرونو کی جوړ د مسیحیانو ښوونځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وراستولې وی. خو هغې میرمنې په جادو باور نه لرلو. کیم چې لږ لوی شو نو د مسیحي پادریانو په لیدو به یې ځان ترې پټ کړو. که یو انګریزچې افسر غوندې به ورته ښکاره شو، له ده د مور پلار یا د کورنۍ په اړه پوښتنې کولې نو سم ځواب به یې نه ورکوو.

د کیم د کولو لپاره ډېر څه و. هغه د لاهور ښار هره کوڅه پیژندله او په دی کی د ټولوخلکو د کاروبار نه خبر و. د ده ژوند د الف لیلا د افسانو نه هم په زړه پورې اوخونده ور و. په ښار کی کیم " د نړۍ وړوکې ملګرې" په نوم پیژندل کیدو. د ده کار به زیات وخت د شپې و، چې د خلکو د کورونو په بامونو په تیاره کی ده لکه د سیوري، د فیشني ځوانانو لپاره مندې ترړې وهلې. په داسی شیطاني کارونو خو کیم له هغه وخت راهیسې پوهیدو چې خبرې یې زده کړې وې. هغه ته دا لکه د یو لوبې ښکاریدل او ورته به یې خوند ورکوو. په تیارو کوڅو کی منډې، په دیوالونو د اوبو په نلونو بره ختل، د کورونو په بامونو د ناستو ښځو ژوند ته کتل، د دوي خبرې اوریدل او د اوړي په شپو د یو کور د بام نه بل ته وردانګل.

بیا د سیند پر غاړه ملنګان او فقیران و چې د ونو لاندې یا د خپلو خښتو د کوټنیو سره په ایرو کې یې ځانونه پټ کړي ناست یا ولاړو. کله چې دوي به له خیرات راتولولو وروسته روان و نو کیم به ورته سترې مشي ویل او دا ټول یې پیژندل او کله چې به د چا پام ورته نه و نو د دوي سره به یې په یوه کاسه کی ډوډۍ هم خوړله. هغې میرمنې چې د ده ساتنه کوله، مینت زارۍ به یې ورته کولې چې د انګریزانو جامې دی په غاړه کړي. دا یو پتلون، کمیس او یوه زړه خولۍ وه. خو د کیم لپاره دا اسانه وه چې د خپل کار په مناسبت د هندو او یا د مسلمانانو جامې پر غاړه کړي.

یو ځوان سړي هغه ته د ټیټې طبقې د هندو هلک پورا جوړه ورکړې وه. کیم دا جوړه د "نیلا رام" د لرګو په ټال کی د یو لوی چارتراش لاندې پټ ایښې وه. کله چې کیم د شپې په پښنو وګرځیدو، نو سهار به سترې ستومانه د کور په دالان کی راښکاره شو. د ودونو د جنج (ورا) شا ته په زوره زروره چغې وهل یا د هندوانو په میله کی شور جوړول، دا د کیم هغه کارونه و چې ضروري به یې ګڼل. کله کله به یې په خپل کورکی ډوډۍ وموندله خوزیات وخت به پکې هیڅ هم نه و. په داسی وخت کی به هغه بیرته بهر ولاړو او د محلت ملګرو سره به یې ډوډۍ خوړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس کیم د زمزمه توپ په لوې نل داسې ناست و لکه چې یو باچا پر خپل اس ناست وي. ده به کله د وړوکي چهوټا لال او د حلوایي زوي د عبد الله سره د باچا وزیر لوبه کوله. د میوزیم په دروازه ولاړ پولیس ورته داړې چینگې کړې. د پولیسو کس کیم له پخوا پیژندلو چې دی څوک و، هم دغسی، مشکي، چې د اوبو د مشک نه به یې په سړک اوبه شیندلې. د میوزیم ترکاڼ جواهر سنگه هم د کیم له اصله خبر و. د ښار هر کس خبر و چې کیم څوک و خو هغه خلک چې د کلیو نه ښار ته راتلل خبر نه و. په دوي کی ځینې کسان به عجایب خانې (میوزیم) ته هم ورتلل چې هلته د خپلو سیمو جوړ شیان وگوري. په دی میوزیم کی د هندوستان هنري اونور شیان هم ایښي او هر هغه چا چې غوښتل یې ځان پوهه کړي، د میوزیم مشر نه به یې پوښتنې کولې شوې. عبد الله اوس د زمزمه په لویه پایه ورختلې و. په چیغه یې وویل،

عبد الله . پاڅه، اوس ما پریږده چې ورباندی کښینم.

کیم. ستا پلار پکوړې خرڅولې او مور به دی غوړي غلا کول، مسلمانان له زمزمه پخوا راپریوتي و.

چهوټا لال. ما پریږده چی زه پرې کښینم.

کیم . هندوان هم له زمزمه غورځیدلي و. دوي له مسلمانانو ماتې خوړلې وه. ستا پلار پکوړې خرڅولې. ستا مور...

د کیم خبره په خله کی پاته شوه. هغه په سړک یو داسې ننداره ولیده چې د ده ژبه یې بنده کړه. هغه د هند د هري سیمې خلک پیژندل، خو د موټرو او د ټانگو په شورکی ده یو داسې سړې ولیدو چې د هندوستان د هر توکم او سیمې نه یې توپیر لرلو. هغه سړې شپږ. فټه لوړ و، لوې لوې څادرونه یې له ځانه تاو کړي و. کیم نه پوهیدو چې داسې جامې د کوم مسلک خلکو اغوستې. د ده د کمر بند سره د اوسپنې یو پرانستې قلمدان او د لرگي د مریو تسبیح ټالی وهلې. د هغه په سر یوه لویه درې گوتیزه خولۍ وه . د ده مخ ژیړ او گونځې و، سترگې وړې او له کونجونو بره ختلې وې.

کیم. دا څوک دې؟

عبد الله. سړې ښکاري.

کیم. بي شکه، خو ما په هند کی داسې سړې چرې پخوا نه و لیدلې.

چهوټا لال. ښاي، ملا وي، وگوره ، دی عجایب خانې ته روان دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د میوزیم مخې ته ولاړ پولیسونه څه وپوښتل. خو پولیس د پنجاب و او د هغه په خبرو پوهه نشو. کیم ورته په چغه وویل،
کیم. دی خارجي دې... او غوییه، دی ستا په خبرو نه پوهیږي، دلته یې راواستوه. هغه له زمزمه ټوپ کړ. سپین ږیري اخوا دیخوا کتل او بیا ورو ورو د هلکانو په لوري نږدې شو. د ده د وړینو څادرونو نه د غرونو خوشبوي راوالوتو. هغه په سوچا اردو ژبې وویل.
سپین ږیرې. اې وړو، دا لویه ودانۍ د څه شي ده؟
کیم. عجایب خانه...د عجایباتو نړۍ.
سپین ږیرې. آها عجایب خانه،،،هن...نودلته هر څوک ورتلې شي؟
کیم. په دروازه یې لیکلي دي چې هر څوک ورتلې شي.
سپین ږیرې. بې له پیسو ورکولو وردننوتې شي؟
کیم. زه خو ورته ځم راځم اودېرې پیسې هم نلرم.
راهب. یا ربه، زه زوړ شوې یم، نه ووم خبرچې ...
کیم. اې بابا ..بابا ... د کوم وطن یې؟ زات دی څه دې ؟ له لیرې خو به نه یې راغلې.
سپین ږیرې. زه د " کوهلو " اوسیدونکې یم. د کیلاش له غرونو نه وراخوا. خو ته پرې څه خبر یې؟ له هغو غرونو یم چې هوا یې پاکه او اوبه یې تازه دي.
عبد الله(په ویاړ)، خطاي؟ چین...د چین اوسیدونکې یې؟
چهوټا لال. پهاړي" د غرونو اوسیدونکې یې؟
سپین ږیرې. او بچیه، له داسې غرونو چې ته به یې چرې وونه ویني. تا د " بهوټیال " نوم اوریدلې دې چې په تبت کی دې؟ زه خطاي نه یم، بلکه ، " بهوټا " یم. او که غواړې نو درته ویلې شم چې زه " لامه" یم. ستاسو په ژبه کی ورته " گورو" یا استاد واي.
کیم .(له ځانه سره) د تبت گورو! ما داسې کس چرې پخوا نه ولیدلې. نو په تبت کی هندوان اوسیږي؟
سپین ږیرې لامه. مونږ د منځني لارې منونکي او د امن غوښتونکي بوداي راهبان یو. د مرگ نه وړاندې زه باید د څلورو سپېڅلو ځایونو زیارت وکړم. تاسو ماشومان یئ او دومره علم نه لرئ چې زما په شان سپین ږیرې به یې ولري. تاسو ډوډۍ خوړلې ده؟ زه اوس اوږې نه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا راته ووایئ چې دا ربښتیا دي چې د لاهور په عجایب خانه کیډېری ځیرې ابښي دي؟
عبد الله. دا ریښتیا دي . دا ځای د کافرانو له بوتانو ډک دې. ته هم د بوتانو منونکې یې؟
کیم. د ده خبره مه اوره. دا د حکومت اداره ده او دلته د بوتانو لمانځنه نه کیږي. هلته یو سپین ږیرې صاحب ناست وي . ما سره راځه چې درښکاره یې کړم.
چهوټا لال. (د شونډو لاندې) نااشنا درویشان، ماشومان خوري.
عبد الله. (په ورو غږ) ملا نااشناهم دی او بت پرست هم .
کیم (په خندا) دی نوی دی. خو تاسو ځغلئ، د خپلو میندو په غیږ کی ځانونه پټ کړئ.
کیم د میوزیم د اوسپنې څرخي دروازې نه ورتیر شو او لامه ورپسې و.
دننه د میوزیم په لوې تالار کی لامه وازه خله ودریدو. هلته د یوناني بودیزم تمدن شاهکار مجسمې ایښې وې. د لرغونو پیړیو پخوانې شیان چې جوړونکی یې هم له خلکو هیر و. هلته په سوونو شیان و، په تیږه کی توږلي، د دروازو او د معبدونو ټوټې چې د هند د شمال نه راوړل شوي و .
په هر یوسره نښه (لیبل) لگیدلې وه او د میوزیم لپاره دویاړ یوه خزانه و.
لامه کله یواو کل بل شي ته په خوښئ ځیر و، بیا ولاړو او یو داسې انځور ته ودریدو چې پکی د بودا د تاج اغوستو پیینه کښل شوې وه او دی د برسندې په یو گل کی ناست و. د ده چاپیره باچاهان، زاړه او پخواني نور بودایان هم ولاړ و. د دی نه ښکته اوبه وې چې پکی گلونه، مهیان او مارغان جوړ و. د ده د سر د پاسه دوو د لولکیو(پرپرکو) په ځیر دیوانو د گلونو امیل نیولي و او د هغې د پاسه دوو نورو وربانده‌ی چتر نیولې و.
لامه په خوشالئ وویل، دا پخپله ساکیامني(بودا) دی او په سلگیو شو. په شونډو یې یوه مرموزه دعا زمزمه کوله او بیا په زوره یې وویل، هغه اوس دلته دی، تر ټولو ښه او سپیځلي څټه هم دلته ده. زما زیارت پهډېر ښه شگون پیل شو. دا ځومره مهارت دې، بې شکه مهارت دې.
کیم د چا د راتلو غږ واوریدو نو د یوې الماری شا ته پټ شو. یو سپین ږیرې انگریز را روان و او لامه ته یې کتل. لامه تاو شو او د هغه په لیدو یې ورته لاس په تندي کیښودو، په بل لاس یې له څادر یوه کتابگوټې او یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاغذ ټوټه راویستله. انګریز په کاغذ ځو توري ولوستل او په موسکا یې وویل، " هو دا زما نوم دې"

لامه. زه د خپل ملګري سره ځو زیارتونو ته تللې ووم، هغه اوس د " لانګ چو" په خانقاه کی مشر راهب دې او دا کاغذ یې راته راکړې و.

هغه راته د دی ځاې او دلته ایښي شیانو په اړه ډېرځه ویلي و.

انګریز صاحب. د تبت لامه، هر کله راشه. ستا د علم د زیاتولو لپاره دا ټولی ځیرې او زه حاضر یو. مهرباني وکړه او د ځو شیبو له زما دفتر ته راشه.

هغه انګریز صاحب د خوشالۍ نه په جامو کی نه ځایدو. د ده دفتر د لرګي یوه وړه کوټنۍ (غرفه) وه چې د مجسمو ګیلري سره جوخته جوړه وه. کیم په دی وخت کی دکوټني د لرګین دیوال سره په زمکه سملاستو او غوږ یې یوسوري ته برابرکړو چې دننه د دواړو سړوخبرې واوري. د لامه او د صاحب خبرې د ده له پوهې لوړې وې. لامه د یوعبادت ځاې نوم یادوو چې د ځلورو میاشتو پلې مزل وروسته دی ورته رسیدلې و او هلته یوه رنګ شوې تیږه پرته وه. صاحب یوغټ کتاب راواخستو چې د هغه ځاې عکسونه یې لرل. دا عبادت ځاې د یوې لوړې غونډۍ پر سر جوړو. لامه د ښکر نه جوړ د نظر چیناي عینکې په سترګو کړې او وې ویل، دا هغه وړه سره دروازه ده چې د ژمي نه وړاندې مونږ ترېنه لرګي دننه وړل.

هغه چې اوس لوې راهب دې راته ویل چې انګریزان په هر ځه خبر دي. ما به پرې باور نه کوو. خو اوس مې ولیدل چې زمونږ سپېڅلې ځته دلته په احترام ساتل شوې ده او د ده له ژوند ټول خبرېږي.

انګریز په دی خوشاله شو او لامه یې د نورو مجسمو او د تیږو د اثارو لیدو ته بوتلو. لامه لکه د ماشومانو خوشاله و او ځاې ځاې به یې د انځورونو او نقشو په اړه خپل معلومات ورزیاتول. کوم ځاې چې ده ته به معلومات نه و، نو صاحب به ورته الماني او فرانسوي ژبوکتابونه راوړل.

په ځو شیبو کی صاحب پوه شوې و چې د ده میلمه عادي فقیر نه و بلکه یو ولوستې، دیني عالم و. دوي په ځینو خبرو کی بیرته کتابونه وکتل، لامه به نسوار خلې ته کړل، خپلې عینکې به یې پاکی کړې او د اردو او تبتي ژبو په ګډون لکه د تیز اورګاډي خبرې وکړې. ده د چیناي راهبانو، خوان زانګ او د فاهیان نومونه یاد کړل او پوښتنه یې وکړه چې د دوي سفر نامې چا ژباړلي وې که نه. صاحب ورته هغه ژباړې راوویستې او لامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیرانه پاتې شو. بیا صاحب ورته هغه ژباړې په اردوکی واړولې او لامه په لومړي ځل خبر شو چې اروپایانو د دوي د دین او کلتور د معلومولو لپاره څومره هڅې کړي وې. بیا هغه ته یې یوه لویه نقشه ښکاره کړه چې وربانديې ژیړې نښې لګیدلې وې. د لامه ګوته د صاحب د پینسل پسې روانه وه او هغه ورته لرغوني ځایونه په نښه کول.

دواړو سپین ږیرو څو شیبې دی نقشې ته کتل او صاحب یو بل پایپ د څکلو لپاره بل کړو. په دی وخت کی کیم په فرش ویده شوی و او کله چې راویښ شو نو د دواړو سپین ږیرو خبرې لا روانې وې خو اوس هغه د دوي په خبرو پوهیدو.

لامه.. نو هوښیار صاحبه، بیا ما فیصله وکړه چې زه دی هغو زیارتونو ته ورشم چې زمونږ سپیڅلي (بودا) پرې ګام ایښي و. د هغه آباي ټاټوبي ته ولاړ شم، هغه ونه وګورم چې ده ورلاندې د ژوند حقیقت وموندلو، هغه معبد چې ده پکی عبادت کوو، او هغه ځای پخپلو سترګو ووینم چې ده ترى بلې دنیا ته سفر وکړو. زه یواځې راووتلم. تر څلویښتو کالو دا زما په زهن کی و، چې پخوانیو تعلیماتو څوک عمل نه کوي. تاسو خبر یئ چې خلکو دبوتانو لمانځنه، جادو او د شیطان لاره خپله کړې ده. بهریو ماشوم هم راته وویل چې بت پرستي کیږي.

صاحب ورته وویل، چې په ټولو مذهبونو کی هم داسی ده خو لامه وویل، زمونږ ملایان پخپلو کی په جنګ اخته دي. ستاسو عالمانو ډیر ښه کارونه کړي دي خو د دوي په پرتله زه د هیڅ نه خبر نه یم. زه ورځم چې خپل روح د مادي نړۍ دځرخ نه ازاد کړم او په یوې پرانیستی لاره ګام کیږدم. هغه وموسیدو او وې ویل، د یو زایر په حیث زه ثواب ګټل غواړم. کله چې زمونږ سپیڅلې بودا تنکې ځوان و نو د ده د پلار په دربار کی یو تن وویل چې ده ته واده مه کوه ځکه چې دی کمزورې دې. پلار یې درى وارې دې له ازموینو تیرکړو. دریم وارې یې ورته یو غشې او لینده ورکړل چې ښه وولې. کله چې ده غشې له لیندې ورخوشې کړو نو هغه د نورو ټولو له ښو وړاندې تېر او له سترګو پناه شو. اخر دا غشې چې په کوم ځای پریوتو، هلته اوبه راووتلې. په هغه ځای کی اوس یو سیند بهیږي. هر څوک چې د دې سیند په اوبو کی ولامبي نو له ګناهونو پاک شي. ته خبر یې چې هغه سیند کوم ځای کی دې؟ هغه د پوهې چینه به کوم ځاې وي چې غشې پکی پریوتې و؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انگريز صاحب ورته وويل، افسوس چې زه خبر نه يم. لامه ورته مينت زاری وکړې چې زه اوس زوړ شوې يم او په خوب کی مي ليدلي دي چې هغه سيند بايد ولټوم او هم د دی لپاره دلته راغلې يم. صاحب وويل که دی خبر وې نو ورته به يې ښودلې وې او لامه ته د مينت زاری اړتيا نه وه، خو افسوس چې معلومات نلري. لامه بيا هم خپله خبره کوله او ورته ټينگ شو چې انگريز له هر څه خبروي نو د دی سيند معلومات به هم ولري.
صاحب ورته بيا وويل چې دی ريښتيا واي او د سيند په اړه معلومات نه لري.
لامه راپاسيدو نو هغه ترې پوښتنه وکړه چې چرته ځې. ده ورته وويل، لومړې به په بنارس کی کاشي (زيارت) ته ورځم. هلته د جېن دين منونکي يو عالم سره وينم . هغه هم د رازونو سپړونکی دی او ښاي له هغه به يو څه زده کړم. کيديشي ما سره بوده گيا ته ولاړ شي. له هغه ځايه شمال او بيا په لويديځ کی "کپل وستو" ته ورځم او هلته به د سيند لټه وکړم. خو ...نه...نه ...زه به د سيند لټون هر ځاې کووم. ځکه هيڅوک خبر نه دي چې هغه غشې کوم ځاې پريوتې و.
صاحب ترې پوښتنه وکړه چې دومره ليرې به څنگه ځې؟ نو ده وويل، په سړک او داورگاډي د لاری. دی د پټهان کوټ له غرونو په ټرين کی راغلي و. صاحب ورته جنوب ته تلونکو اورگاډو د ټايم ټيبل (محال ويش) خبره وکړه چې په کاغذ چاپ شوې و. کله چې د ډوډۍ خواړو پوښتنه يې وکړه نو لامه وويل، د دی سفر لپاره زه به د خپل سپيڅلي په پل ورځم او د هغه په شان د خيرات کچکول هم لرم. کله چې له غرونو روان شوم نو زما يوه مريد راسره و او هغه به راته ټوک ډوډۍ راپيدا کړه. خو په لاره هغه تبې ونيولو او مړ شو. اوس مريد نه لرم خو هر وختې چې اړتيا وه کچکول به پخپله ونيسم چې څوک خيرات راکړي.
صاحب خبر و چې په خانقاه کی اوسيدلې د دې لامه په شان عالمان خيرات نه غواړي. خودی د نورو په پرتله ورته هوډيالې ښکاره شو. هغه د نوي سپين کاغذ يوکتابگوټې او دوه درې پينسلونه راوويستل. دا يې لامه ته ورکړل اوله هغه يې د ده عينکې وغوښتې. د لامه د عينکو شيشې زړې وې او ورباندې دخراشکو ليکې جوړې شوې وې. انگريز صاحب دا عينکې په خپلو سترگوکړی نو د دې غټ والې ورته د خپلو عينکو په څير

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره شو. هغه خپلي نوي عينکي لامه ته ورکړې چې ده په سترګوکړې نو سر يې يو خوا بل خوا تاو کړو او وې ويل، " لکه د وزرې سپکې دي" صاحب ورته وويل او دا د بلورو جوړې دي. خداې دې وکړي چې د سيند تر لټون درسره پاتي شي، دا عينکې ستا شوې. لامه ورته وويل چې عينکې او قلم کتاب به د دوو عالمانوتر منځ د ملګرتيا د نښې په توګه له ځانه سره واخلي.
بيا د خپل کمربند نه يې د اوسپنې قلمدان پرانستو او انګريز صاحب ته يې په ميز کيښودو، دا ستا او زما د ملګرتيا د نښې په توګه دى تا سره وي. دا زوړ دې او ښاې له ما هم زوړ وي. په قلمدان پخواني نقشونه جوړ و او لرغوني معلوميدو. صاحب ورته انکار وکړو چې دا قديمي شې دې او دى ترې نه شي اخستې. خو هر څومره چې ده انکار وکړو، لامه ورته ټينګ شو چې دا د ده له خوا يوه تحفه وه. بيا يې وويل، کله چې ما سيند وموندلو نو تا ته به په وريښمو جوړ يوانځور راوړم. ما به په خانقاه کى د وريښمو د پاسه په رنګ او برش داسى انځورونه جوړول. د صاحب وس نه رسيدو چې لامه يې په کوټه کى بند کړې وې ځکه په وريښمو هغسې د بوداي ديني انځورونه جوړونکي اوس د ګوتو په شمير پاتې و او دا هنر ورک شوې و. خو لامه بهر روان و، د ده سر لوړ و. يوې شيبې له د بودا يوې مجسمې ته يې وکتل چې په مراقبه کى ناست و او بيا له دروازې ووتلو.

پير او مريد

کيم هغه لامه پسې لکه د سيوري روان و . هغه دننه په ميوزيم کې د انګريز صاحب او د ده تر منځډېرې خبرې اوريدلې وې او زړه يې په ټوپونو و. ده په ژوند کى د داسې يوسړي سره نه وومخ شوې او په دى اره يې نورې پلټنې غوښتې، هم هغسې لکه چې ده ديوې نوې ودانۍ يا د لاهور په ښار کى د نوې ميلې جاج اخستو. سپين ږيرې لامه د زمزمه نومې توپې سره ودريدو او اخوا ديخوا يې کتل، چې سترګې يې په کيم ولګيدې. هغه سترې و خو پوليس والا ورته په غرور وويل، "د توپې لاندې مه کښېنه". کيم د هغه په خبره خان کوڼ واچوو او لامه ته يې وويل، "که ته غواړې نو د هغې توپې لاندې کښېنه" او پوليس ته يې يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکنځله وکړه. پولیس والا غلې شو. هغه خبر و چې که کیم چغې کړې نو ټول کوڅه ډب هلکان به پرې راټول شي. کیم د لامه سره د توپې لاندې کښېناستواو پوښتنې یې پیل کړې.
کیم. تا دننه د چا عبادت کوو.
لامه. ما د هیچا عبادت نه کوو، هلته مې خپل سپیڅلي پیغمبر ته سر ټیټ کړو.
کیم . ته څه کارکوې؟
لامه. زه خیرات راټولوم، خو اوس رایاد شو چې ما له ډېره وخته څه نه دي خوړلي. ته خبر یې چې په دی ښار کی د ډوډۍ لپاره خلک څنګه سوال کوي؟ د تبت د دود په شان یو ځاې خاموشه کښېنم او که نه په زوره غږ وکړم.؟
 کیم. هغه څوک چې په خاموشۍ سوال کوي، په خاموشۍ د نهرې د لاسه مړ شي.
لامه د پاڅیدو هڅه وکړه خو د یو سوړ اسوېلي سره بیا کښېناستواو په "کوهلو" کی خپل مړ شوي مرید یې په سلګیو کی یاد کړو. کیم خپل سر یوې خوا ته کوږ کړو، د هغه حالت یې څارلو او څه سوچ یې کوو. بیا یې د ده کچکول واخیستو او وې ویل، " ته آرام وکړه زه دلته خلک پیژنم."
هغه په منډه د موتي بازار یوې سابه خرڅوونکي ښځې هټۍ ته ولاړو چې دی یې پیژندلو. هغې د کیم په لیدوناره کړه،
ښځه.   ښه نواوس ته جوګي شوی چې دا کچکول په لاس ګرځوې!
کیم. په ښار کی یو نوې درویش راغلی دی او ما داسی کس چری پخوا نه ولیدلی.
 ښځه. (په قهر) زوړ درویش وي که نوې، زه له دوي ویزاره یم . لکه د مچانو زمونږ په خواړو پاي. زما د وړو پلار دلته لنګر نه دې پرانیستې چې هر څوک غواړي هغه له به مفته ډوډۍ ورکوو.
کیم. نه..نه ...هغه درویش نوې دې. په عجایب خانه کی انګریز صاحب ورسره داسی خبرې کولې لکه چې څوک خپل ورور سره کوي.   اې زما مورې...دا کچکول راته ډک کړه.
ښځه. هاي زما قسمته... سهار یوغواي له دکانه د پیازو ټوکرۍ راله تشه کړې وه. هاغه دی بیا را روان دی، شابه...شو شو..شو ځغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم (غویې په وهلو وهلو د دکان نه وشړلو) وګوره...ما چې څومره سابه درته له غويي وژغورل، په دی کاسه کی د هغې لسمه برخه هم نه ځاييږي.
اې مورې... اوس راته لږې وريژې، د پاسه پرې اوچ مهې او لږ اينګولې راکړه.
د دکان د شا نه د يو سړي د غوريدو غږ واوريدل شو چې ښځه يې ترټله.
ښځه. (په ټيټ غږ) ده رانه غواې شړلې دې.
بيا يې کچکول واخستو، دا يې له ګرمو وريژو ډک کړواو وې ويل، "غريبانو ته ورکول ښه وي". کيم په خپلو ګوتو په سپينو وريژو کی سورې جوړ کړو.
کيم. زما جوګي غواې نه دې، لږ اينګولې هم راکړه او که د پاسه پرې يوه پراټه او ورسره لږه چټني هم وي نو هغه به خوشاله شي.
ښځه (د غاښونو په چيچلو) د خپل سر هومره سورې دی راته په وريژو کی جوړ کړو.
بيا يې د ترکارۍ اينګولې په کچکول کی واړولو. د پاسه پرې يوه پراټه او لږ ژيړ غوړي کينودل او د املي چټني يې يوې خوا ته پکی واچوله.
کيم. دا ښه وشول. اوس تر څو چې زه دی بازار کی يم نو غواې به ستا کورته نه راځي. زه به يې دومره ووهم.
ښځه.(په خندا) غواي ته بد مه وايه. هم تا خو راته ويلي و چې يوه ورځ سورغوې به له ميدانه ستا ژغورلو له راځي. ګوره پام چې ډوډۍ چپه نکړې. هغه درويش ته وايه ما ته دی دعا وکړي او زما د لور د سترګوعلاج ترې وپوښته.
کيم تر دې وخته د ډوډۍ کچکول له خپل سر لوړ نيولې او د کوڅې د سپو او د اوړو ماشومانو نه يې په ساتلو، په منډو لامه ته ورسيدو. لامه سترګې وغړولې او په کچکول کی ايښې شيانو ته يې وکتل. کيم هغه وخت يو مشکي (بهشتي) ته ناره کړه چې د ميوزيم مخی ته يې اوبه شيندلې.
مشکي دوي ته نږدې راغې او د خپل مشک له خلې اوبو دارې يې ورته پريښودې. کيم پخپله لپه کی اوبه واخستې او وې څښلې. خو لامه د کمر بند نه يوه پياله راوويسته او له اوبو يې ډکه کړه. بيا يې پخپله ژبه څو دعاګانې وويلې او په يو يوګوټ يې اوبه وڅښلې.
دواړو ښه په مړه ګيډه ډوډۍ وخوړه او کچکول يې تش کړو. لامه خپل نسوار وکړل، څو شيبې يې تسبيح اړولې او بيا په خواړه خوب ويده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم د توپې د ګاډي لوې پل سره ډېره لګولې وه او سوچونه یې کول چې ناڅاپه ورته د نیلا رام د لرګیو ګودام رایاد شو. د سترګو په رپ کی دی د ګودام لوري ته روان و.
ماځیګر په ماښام بدل شو او د سړک د څراغونو رڼا چې بله شوه نو لامه له خوبه راویښ شو. سترګې یې اخوا دیخوا واړولې او مخې ته یې یو هلک په خیرنو جامو ولیدو چې د هندوانو پګړۍ یې په سر تړلې وه. ده ورته رډ رډ کتل چې هلک تری وپوښتل، "ولې چا درنه غلا کړې ده؟ "
لامه (پریشانه غږ کی) زما نوې مرید رانه تللې دې او نه پوهیږم چې هغه به اوس چرته وي؟ پخوانې مرید می مړ شوې و او د هغې په بدل کی خداې راته یو نوې مرید راواستولو. ما ته یې د ژوند لاره سمه کړه او چې زه د ولوږې بې حاله ووم نو زما د ډوډۍ لپاره یې سوال وکړو، زه یې موړکړم. ناڅاپه راپیدا شوې و او اوس ناڅاپه رانه ورک دې. ما فکر کوو چې د بنارس په سفر کې به دی راسره مل شي او ما نه به څه زده کړه وکړي.
کیم حیرانه پاته شو ځکه لامه ریښتیا ویل.
لامه.. خو زه اوس پوهیږم چې هغه د یو هدف لپاره رالیږل شوې و او دومره خبر یم چې اوس به هغه سیند پیدا کړم.
کیم.. د غشي سیند .
لامه. (حیران) ما خو تراوسه د عجایب خانې د ساتونکي نه علاوه بل هیچا ته دا خبره نه ده کړې. ته څوک یې؟
کیم...ستا مرید. ما پخپل ژوند کی ستا په شان څوک ندي لیدلي او زه غواړم تر بنارس درسره ولاړ شم. ستا په شان سپین ږیرې یو مرید ته اړتیا لري.
لامه. خو د غشي د سیند خبره تا ته چا وکړه؟
کیم. او... هغه خو کله چې تا د انګریز سره خبرې کولې نو ما واوریدل. زه د دروازې سره ملاست ووم.
لامه. (سوړ اسویلې) ما فکر کوو چې ته زما لار ښود یې. خو زه د دی شیانو وړ نه یم. ته د سیند په اړه معلومات نه لرې؟
کیم. نه..نه.. زه معلومات نه لرم. زه د یو غواې په لټه یم، سور غویې چې په شین میدان کی به ولاړ وي او ما سره به مرسته وکړي.
لامه. د څه لپاره ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. خدای خبر شه؟ خو ما ته مې پلار ویلي و. ما په عجایب خانه کی ستا له خلې د نااشنا غرونو او د عجیبه ځایونو په حکله واوریدل. که ته په دی عمرکی د سیند په لټون راوتلې یې نو زه هم سفر کولې شم. که زمونږ په قسمت کی وه نو پخپل لټون کی به بریالي شو. ممکن زه باچا شم.
لامه... زه به تا ته له باچهۍ نه زیات ښه شیان ورزده کړم. راځه چې بنارس ته روان شو.
کیم . د شپې نه. اوس خوغله راوتلي دي، سبا سهار به روانیږو.
لامه. خو د شپې تیرولو لپاره ځاې نه لرو.
کیم. مونږ به په کشمیر سراې کی ښه ځاې پیدا کړو. زه هلته یو ملګرې پیژنم... راځه راسره.
دوي دواړه د ښار په ګڼه ګوڼه کی روان و. لامه په لومړي ځل د یو لوې ښار په سړک د شپې حال ولیدو او د موټرو له هارنونو به وویریدو. دوي اورګاډي سټیشن ته نږدې د کشمیر سراې په لویه دروازه کی ورننوتل چې د دې پراخ انګڼ چاپیره محرابي دروازې او شا ته یې کوټې جوړې وې. په انګڼ کی له اوښانو، اسونو او خچرو تجارتي سامانونه راښکته کیدل او باریدل. د هند د شمال او د مرکزي ایشیا د تجارانو ډلې دلته ایساریدې. یو شور ماشور پکی جوړ و. کیم په دی ګڼه کی لامه بدرګه کوو. دوي په یو څو پوړیو وختل او د محرابي برنډې بل سر ته ورغلل چې د اورګاډي سټیشن ته نږدې و. هلته به د اسونو سوداګر محبوب علي ایساریدو. دی د شمالي غرونو سړې و او کیم پخپل وړوکي ژوند کی اوپه تیرو کلونو کی د هغه لپاره ځو کارونه کړې و.
محبوب علي یوغټ او دنګ سړې و، ږیره به یې په نکریزو رنګوله. ده کله کله یو یا بل کس چې د اسونو د تجارت سره یې هیڅ کار نه و، کیم ته په ګوته کړو چې په هغه دی نظر وساتي. کیم به ټوله ورځ هغه کس پسې ګرځیدو او ماښام به یې محبوب علي ته راپور ورکړو چې هغه کس چا سره ولیدل او چا سره یې خبرې وکړې. محبوب علي به د هغه خبرې واوریدې خو هیڅ به یې نه ویل. کیم احساس کوو چې دا د یوسازش برخه وه خو پوهیدو چې د محبوب علي نه پرته بل چا سره د دی خبروڅه ارزښت نه و.
هغه به کیم ته ښه خواړه اخستل او یو ځل خو یې ورته اته آنې (نیمه روپۍ) هم ورکړې وې. کیم یو اوښ په څپیړه ووهلو او لامه ته یې وویل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه دلته دې". دوي د يو تياره محراب شا ته وليدل چې محبوب علي، خپل د بخارا کمر بند پرانستې، د وريښمين قالينې جوړ د اس په زين ناست و او د يوې نقرئ چلم له نيچې يې تمبکوڅکول. محبوب علي د قدمونو د ښکالو په اوريدو سترګې محراب ته واړولی او د بوداي راهب په ليدو يې يو سوړ اسويلې وکړو، "لامه، سور لامه ، ستاسو ځاې خو د لاهور نه ډېر ليرې دې، دلته څه د پاره راغلې؟" لامه لکه د مشين خپل کچکول ورته وړاندې کړو. خو محبوب علي په قهروويل، "په کافرانو دی لعنت وي، زه د تبت پرسمنو ته هيڅ خيرات نه ورکوم، ورشه هغه اوښانو شا ته د بلتستان هلکانو نه يې وغواړه. دوي به ستا په قدر پوهيږي." بيا يې يو سايس ته ناره کړه، "وګوره ستا وطن دار راغلې دې ،که وږې وي نود ډوډئ غم يې وخورئ." هغه بلتي هلک چې سر يې خريلې و او د اسونو سره مله و، يو څه نا څه بوداي دين منونکې و، راغلو او لامه ته يې پخپله ژبه کی وويل چې د سايسانوډېرې ته دی ورشي. کيم هغه ته ورو ټيله ورکړه او په ورو غږ يې وويل، " ورشه"
لامه ولاړو او کيم هم هلته پاته شو. محبوب علي خپل چيلم ته پام وکړو او وې ويل، " ته هم ورځه هندو هلکه، خداې دې ټول کافران خوارکړي. زه تبنته د هغو نه يې غواړه چې ستا د خپل دين وي". کيم له يې خوند ورکړو چې محبوب علي هغه نه و پيژندلې ورته يې وويل،
کيم.. مهاراج، زما پلار مړ دې، مور مې مړه ده او خيټه مې تشه ده.
محبوب علي.. ورشه د اسونو سره ملو خلکو کې د چا نه وغواړه. هلته به څوک هندو وي.
کيم . (په انګليسي ژبه) محبوب علي، ايا زه هندو يم.
محبوب علي(حيرانتيا)، داڅه دي، وړوکي ملګريه؟
کيم. هيڅ نه. زه اوس د هغه لامه مريد يم او دواړه زيارت ته روان يو، بنارس ته. هغه ليونې دې او زه د لاهور ښار نه ستړې شوې يم. زه اوس نوي هوا او نوې اوبه غواړم.
محبوب علي. خوته د چا لپاره کار کوې او ما ته څه له راغلې يې؟
کيم. زه به نور چا ته ولاړ شم؟ پيسې راسره نشته او بی له پيسو سفر ته تلل ښه کار نه دی. ته به په افسرانوډېراسونه خرڅ کړې. ما وليدل، دا نوي اسونه دی ډېر ښه دي. محبوب علي اوس ما ته يوه روپۍ راکړه او کله چې ما خپل مال تر لاسه کړو نو دا به بيرته درکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. هن...تا راته پخوا چرې دروغ نه دي ويلي. هغه لامه راوغواړه او ته څو شيبې په تياره کی ودريږه.
کيم. (خندا) زمونږ د دواړو خبرې به يو شان وي.
کله چې لامه د محبوب علي پوښتنی ځوابولی نو هم هغه خبري يې وکړې چې دی او هندو هلک دواړه بنارس ته روان دي او هغه هلک د ده مريد و. محبوب علي ترې د هلک نوم وپوښتلو نولامه سره هيڅ ځواب نه و. د هغه د کور، کلي، نژاد، مذهب، له دی تولو هيڅ خبر نه و او ده ته يې وويل چې د دی پوښتنو اړتيا نشته. د هغه لپاره مهمه دا وه چې د خپل مريد نه بغيردی يواځې هغه سپيڅلې سيند نشي موندلې او هيڅوک هغه مريد ترې نشي بيلولې. محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې داسی به نه کيږي. لامه چې بيرته ولاړو نو کيم محبوب علي ته وويل، "دی روغ ليونې دې. حاجې صيب زه به ولې تا ته دروغ وايم."
محبوب علي چلم کش کړو او وې ويل. "امباله د بنارس په لاره ده. تاسو بايد لومړې هلته ولاړ شئ. ته به زما يو پيغام هم امبالې ته ووړې. دا د يو سپين اس په اړه دی چې تير ځلې مې يو افسر ته پلورلې و." هغه کيم ته د اس او د افسر کړه وړه بيان کړل او وې ويل چې افسر ته دی ووايې، چې د سپين اس بچي په ښه حال دي. افسر به پوهه شي چې ته زما له خوا ورغلی يې. هغه به درنه پوښتنه کوي چې تا سره د دی خبرې څه ثبوت دې. نو ته به ورته وايې چې محبوب علي راته ثبوت راکړی دی. په دی وخت کی د محراب له دروازې يو سيورې رادننه شو. محبوب علي خپل غږ لوړکړو او وې ويل، "ښه نو ته په دی ښارکی ډوډۍ پسې گرځې او مور پلار دې مړه دي". د هغه سره څنگ کې ډوډۍ ايښې وه، له هغې يې يوه غوړه ډوډۍ راواخيسته او کيم ته يې په ورکولو کې وويل، " واخله زويه دا ډوډۍ، ورشه هلته يو لامه هم زما د سايس سره ناست دی، سبا به درته يوکار پيدا کړم."
کيم ډوډۍ په لاس کی واخسته او په خوړلو يې پيل وکړ، په ډوډۍ کی دننه درې نقرۍ روپۍ او ورسره په پريړکاغذ يوه نقشه تاو وو. کيم هغه روپۍ او پريړکاغذ پخپل غاړه کی ځوړند د څرمنې په تعويذ کی کيښودل او چې د سايس خوا ته ولاړو نو لامه د تودې ډوډۍ خوړلو نه وروسته بل اورته نږدې گونج مونج ويده و. کيم هم هغه سره نږدې سملاستو او وې خندل. دی پوهيدو چې ده محبوب علي له خوا يو کار په غاړه اخستې و او د سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس په کیسه یې هیڅ باور نه راتلو. خو کیم هیڅ شک نه لرلو چې محبوب علي د هند په لروبر کې د اسونو تر ټولو لوی، شته من او نامتو سوداګر و. البته هغه په دې نه و خبر چې دی د هند د سروې د شعبې په دوسیو کې د ." سي ۲۵ الف با" په نوم رجسټر و. په کال کې دوه درې وارې هغه یوه کیسه دې شعبې ته وراستوله. د دې کیسو سپیناوې د " ر ۱۷" او " م ۴" له خوا هم کیدو او زیات وخت به ریښتا و. په دی کیسو کې د غرونو د هر ډول پیښو خبرونه و، چې د ټوپکو د تجارت او د ګاونډیانو د اړیکو سره یې تړاو لرلو.

په نږدې وختونو کې کیسه داسې وه چې پینځو وړو باچاهانو ته د شمال یو لوی سلطنت د جنګ ګواښ کړی و اود دوي له ملکونونه پټ خبرونه هند ته رسیدلي و. نو د هغو باچاهانو وزیران په دی سخت خواشیني و چې دا خبرونه څنګه هند کې انګریزانو ته ورسیدل. دوي ټولو د اسونو په هغه سوداګر شک کوو چې ږیره یې رنګوله. هم دا وه چې سږ کال د ژمي په واورو کې د محبوب علي په قافله دوه وارې ډزې شوې وې. د ده په قافله کې د دریو نااشنا کسانو د مله کیدو سره هغه نور هم له احتیاط کار اخستو او سږ کال په پیښور کې ایسار نشو او نیغ لاهور ته راغلی و. دی دوه ورځې وړاندې سراې ته را رسیدلې و او له هغه راهیسې بهر نه و وتلې.

خو هغه یو ټیلیګرام بمبئ ته وراستولی و چې هلته په یو بېنک کې ده خپلې پیسې ساتلې او بل یې ډیلي ته استولې و چې د ده د قام یو کس چې په کاروبار کې ورسره شریک و، په نوم و. دریم یې امبالې ته استولې و چې هلته یو افسر د سپین نسل د اس په انتظار و. خو د محبوب علي درې واړه ټیلیګرام پیغامونه د پوسټ افس نه وړاندې په لاره کې ولوستل شوي و. په دوي کې د اسونو د راوړولو د څنډ او د پیسو د ورکولو خبره لیکلې وه. په دی وخت کې محبوب علي ته کیم او لامه ورمخامخ شول او اوس هغه اصل پیغام کیم ته ورکړې و چې امبالې ته یوسي.

له ډوډۍ خوړلو وروسته محبوب علي، پټ له سراې بهر ووتلو خو خپله کوټه یې نه وه قلف کړې. کیم د هغه په خونه کې د چا د پښو ښکالو واوریده نو ورو غونډې ولاړو او وې لیدل چې یو سړي د محبوب علي د شیانو غوټې خلاصولې، داسې لکه چې څه یې لټول. هغه په یو چاقو د محبوب علي د پښو(پیزار) تلي هم وسپړدل خو هیڅ یې وونه موندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیده چاودي پر وخت محبوب علي سراي ته راغلو نو د سایسډېره تشه وه. هلته نه کیم و او نه لامه. ده خپل یو سایس ته چې تر اوسه ویده و، لته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دواړه څه شول. هغه د سترګو په موښلو ورته وویل چې لامه د چرګ بانګ نه هم وړاندې پاڅیدو او هلک یې ځان سره بوتلو. خو اصل خبره دا وه چې کله کیم د محبوب علي په خونه کې غل ولیدو نو پوه شو چې هغه یو عادي غل نه و. عادي غل د پښو تلي په چاقو نه شکوي. لومړي خو کیم غوښتل چې ناره کړي " چور...چور(غل ...غل) " او ویده خلک راپاڅوي. خو بیا یې پخپلې غاړې کې په تعویذ لاس کینودو او دې نتیجې ته ورسیدو چې دا به ارو مرو د هغه سپین اس خبره وي اوغله هغه څه لټول چې ده امبالې ته وړل. ده سوچ وکړو،کوم خلک چې د پښو تلي څیرلې شي، هغوي د خلکو خیټې هم څیرلې شي. هغه د ویده سپین ږیري په غوږ کې وویل، بابا، بنارس ته د تلو وخت شوې دې. لامه د ده په غږ سمدلاسه راپاسیدو او دواړه لکه د سیورو له سراي ووتل.

د ریل ګاډي نړۍ

شپه پاي ته رسیدلې وه چې دوي دواړه د کلا په شان جوړد اورګاډي ستیشن ته ورسیدل. د اورګاډي د پاټلۍ د پاسه په هوا کې ځړیدلی برقي تارونو نه وړانګې راوتلې چې په لیدو یې لامه هیښ شو او دا ورته د شیطان کار معلومیدو. دی د کیم سره په یو لوې تالار کې ولاړ و چې خلک پکی لکه د مړو پراته ښکاریدل. د دریمې درجې هغه مسافر چې د شپې یې ټکټونه اخستې و، د ګاډي په انتظار هم هلته ویده و. کیم لامه ته معلومات ورکول چې د اورګاډي تورانجن کوم ځاې ودریدو او د دی شا ته ترلې خونو کې خلک کښیناستل.
په دی تالار کې یوه لرګینه کوټګۍ (غرفه) هم وه چې مخ ته یې د شیشې یوه تخته وه او پکی لوې سورې جوړ و، د هغې شاته یو بابو د سفر لپاره ټکټونه خرڅول. کیم ویل، " ټکټ هغه کاغذ وي چې مونږ به تر امبالې رسوي." لامه ورته وویل، "مونږ خو بنارس ته روان یو". کیم ورسره بحث ونکړو او وې ویل،" ښه، ښه، بنارس ته ، پیسې مې پکار دي" لامه د اور ګاډو سره بلد نه و او کله چې پنځویشت مینټه د پاسه درې بجې جنوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تلونکي ګاډي په غړمباري راښکاره شو نو وې لیدل چې ټول مړي ژوندي شو. د پکوړو او خوږو پلورونکو نارې، د پولیسو چغې، د ښځو شور ماشور چې د خپلو غوټو او ماشومانو په راټولولو، د خپلو سړو پسې یې منډې وهلې. لامه په دی وخت کی کیم ته د پیسو یوه کسوړه په لاس کینبوده اودی د هغه په ساده توب حیرانه شو. د ټکټ بابوسترګې تر اوسه خوبولی وې او کیم څو پیسې ورکړې نو هغه ورته د یو داسی ښار ټکټ ورکړو چې له دی ځایه شپږ میله لیرې و. کیم ټکټ ته وکتل او وې ویل،" زه د کلي بزګر نه یم خانه، د لاهور ښار اوسیدونکی یم، سم ټکټ راکړه د امبالې". بابوتندې تریو کړو اوبل ټکټ یې ورکړو. بیا کیم ورته نورې پیسې کینښودې چې اوس د امرتسر ټکټ راکړه. کیم خپل ځان لپاره ټکټ وانخستو ځکه د محبوب علي پیسې یې په دی نه لوریدې. د امبالې د ټکټ دهرې روپۍ په سر کیم د لامه نه یوه انه خپل کمیشن په توګه تری وساتل. لامه ته یې د پاتې پیسو کسوړه ورکړه اوپه ویاړ یې وویل، "داسې مرید به د چا وي؟"

لامه د اورګاډي د دریمې درجې د ډبې دروازې سره ولاړ و او دننه یې ولیدل چې ډبه له خلکو ډکه وه نو په کمزوري غږ یې کیم ته وویل، " ښه به وي چې مونږ پلي ولاړ شو" یو چاغ سیک چې مخ یې په ږیره پټ و، کیم ته وویل، " دی وېریږي؟ مه وېریږه، یو وخت زه هم د ټرین نه وېرېدم. راځئ، را ځئ... د حکومت کارونه هم دغسی دي.

لامه. دننه دوه کسان به ځاې شي؟

دکروندګر میرمنه (په چغه) دننه موږک هم نه ځایږي.

کروندګر. د وړو مورې، ځاې به ورته پیدا کړو. دا زوې دې پورته کړه، هغه محترم جوګي دی وګوره.

میرمنه. (په قهر) زما په غیږ کی اویا غوټې دي. په دوي څه وکړم؟ زما په زنګون یې ولې نه کښینوې، بې شرمه سړي هم داسی وي.

هغې چارچاپیره وکتل چې څوک د دی په خبرو د تاید سر وخوځوي. د امرتسر یوې نڅاګرې، چې کړکۍ سره ناسته وه د خپلې لوپټې لاندې پوزه کش کړه. یو هندو بنیا چې په ټوکر کی تاو خپله د حسابونو دوسیه، په ترخ کی وهلې و، ناره کړه.

بنیا. دننه شئ... دننه شئ... د بې وزلو سره مهرباني ښه کار دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوګره پوځي. او... او...مهرباني هم هغسې لکه چې خوسې زیږیدلي نه وي او اوو فیصده سود دې پرې اخستي وي (ټولو ناستو وخندل)
لامه. دا اورګاډې بنارس ته ځي؟
کیم. هو هو مونږ هسې چټې خو ورته نه یو راغلي، ور دننه شه که نه وروسته پاتې کیږو.
د امرتسر جینۍ. وګوره دا سړې پخوا چرې اورګاډي ته نه دې ختلې.
کروندګر خپل غټ لاس بهر کړو او لامه یې بره ګاډي ته کش کړو. یو چا ورته د لرګي په سیټ ځاې تش کړو، خو لامه وویل، دا زما د اصولوخلاف کار دې، زه به په زمکه کښینم. بله دا چې زه په کرسۍ کښینم نو ځان مې خوږیږي". کروندګر ورته وویل، په دی اورګاډو کی مونږ ټول اصول مات کړي دي. ته وګوره، د هر قام او د نژاد خلک د یو بل سره څنګ تر څنګ ناست یو". میرمنې یې وویل، هو او ځینې پکی هیڅ شرم نه لري". هغې د امرتسر جینۍ ولیده چې ځوان پوځي ته یې کتل. کروندګر وویل، ښه به نه وې چې د غویي په ګاډې تللې وی، څه پیسې به مو سپما کړې وی.
میرمنې یې وویل، " هو هغه پیسې به مو په ډوډۍ لګولې وی.
لامه. که مونږ خبرې ونکړو نو خداې به راباندې مهربانه شي.
کیم. او مورې، په هغې ښځې خو به خدای ډیر مهربانه شي چې یو اوړي ته ډوډۍ خیرات کی ورکړي.
سیک (خاندی) دا د ګدایانو خبره وي. او خورکۍ په ځان دی پخپله وکړل.
هغې ښځې د یوغوږ ډبي نه د کیک ټوټه کیم ته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دې چرته روان و. کیم ورته د بنارس نوم واخستو. پوځي ورته وویل، " ته خو راته مداري معلومیږې. هره لوبه چې دې زده ده راوښایه او ستا ژیړ ملګرې ولې غلې ناست دې؟" کیم وویل، ځکه چې دی سپیڅلې دې او په هغو معاملو غورکوي چې له تا او ما پټ دي. سیک وویل، دا به سمه وي خو مونږ د لودیانې سیکان یو او په دی خبرو ماغزه نه خرابوو، مونږ جنګ کوو... جنګ. او زما د خور لیورزې په یوغونډ کی نایک دې. هلته ډوګره خلک هم دي. پوځي په دی خبره خوشاله شو ځکه دی ډوګره و. د امرتسر جینۍ وویل، ما ته خو ټول پوځیان یو رنګ ښکاري. د کروندګر ښځې هم په تاید کی سر وخوځوو نو جینۍ بیا وویل، دا ټول چې د سرکار ملازمان وي، یو بل ته د ورور په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمينداو وويل، " زما ورور د جټانو په غونډ کی دی، خو ډوگره هم ښه خلک وي. پوځي وويل، هو سيکان هم په دی نظر دي، درې مياشتې کېږي کله چې دوي د پيرزيی په کوتل کی اتو اپريدي ډلو راگيرکړي و، نو ډوگره پلټن ورسره کومک کړی و. بيا هغه د دی غرنی جنگ کيسه تيره کړه نو امرتسر جينی ومو‌سيده. هغه پوهه وه چې پوځي دا کيسه د دی د خوښي لپاره کوله. د ډبې د بل سر نه د کروندگر ميرمنې په اوريدو هاې افسوس وکړل چې پوځيانو د غرونو د خلکو کورونه وسيزل او ماشومان يې در په دره کړل. پوځي وويل چې هغوي هم زمونږ خلک وژلي و او کله چې مو روغه وکړه نو سرکار ورلهډېرې پيسې ورکړې.
گاډې اوس امرتسر ته رسيدلي و او د دی د څراغونو رڼا د شپې په ختميدو پيکه ښکاريده. د مساپرو د ټکټ جاج اخستونکې گارډ راښکاره شو او کله چې هغه د کيم ټکټ وکتلو نو ورته يې وويل، ښکته شه. کيم احتجاج وکړو چې دی امبالې ته روان دې. گارډ ورته وويل، زما له خوا دوزخ ته ولاړ شه خو ټکټ دی تر امرتسر دی. کيم په ژړا شو او په چغو چغو يې ويل چې سپين ږيرې د ده پلارهم دی او مور هم. دی د هغه امسا په شان دې او که دی ورسره نه و نو هغه به مړ شي. په ډبه کی ناستو ټولو خلکو گارډ ته زاری وکړې چې په ماشوم دی مهرباني وکړي. ښيا ورته تر ټولوډېری خبري وکړې خو گارډ کيم د غوږ نه ونيولو او ښکته په پليټ فارم يې ودرولو.
لامه هک پک ورپسې ښکته شو او نه پوهيدو چې څه وکړي. کيم له کړکی بهر په واويلا و، "زه غريب يم، زما مور پلار مړه دي، که زه دلته پاتې شوم نو د دی غريب سپين ږيري ساتنه به څوک کوي".
لامه په دی وخت کی وويل، " دا څه حال دې؟ دی زما مريد دې او بنارس ته به راسره ځي، که د پيسو اړتيا وي نو"... کيم ژر په ورو غږ ورته وويل، " غلي شه بابا...مونږ خو څه راجگان نه يو چې پيسې دی دوړه کړو، د نړی خلکډېر زړه سواندې دي". هغه له وخته د امرتسر جينی وليده چې په لاس کی يې پيسې نيولې وې او له گاډي ښکته شوه. کيم پوهيدو چې د هغې په شان ښځېډېری سخي وي. هغې پيسې کيم ته ورکړې چې د امبالې ټکټ واخلي او له هغه يې وپوښتل، " ستا جوگي د شمال نه راغلې دې؟ کيم په زوره وويل، د شمال د بل سر نه، هلته د غرونو له مينځه.
جينی وويل، په شمال کی د زالغوزي ونې شنې وي او واوره کيږي. زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور هم دغرونو وه. خپل جوګي ته وايه چې دعا راته وکړي. کيم په زوره وويل، "په تا د خداې رحمت لس زره واري وي. مقدس جوګي يوې ميرمنې راباندې رحم وکړو چې زه تا سره سفر وکړې شم. دا ميرمنه د سرو زرو زړه لري". بيا په منډه ولاړو چې ځان ته ټکټ واخلي. جينۍ لامه ته وکتل چې لکه د مشين کيم پسې، ځوړند سر روان و او په تبتي ژبه يې څه ويل.

د کروندګر ميرمنې وويل، "دی جينۍ نندېر ثواب ګټلي دې، دا جينۍ فرشته ده". يو بل وويل، په امرتسر ښارکی دغسی په زرګونو فرشتې اوسېږي". دريم وويل، شابه زرکوه جوګي صيب چې ګاډې درنه روان نشي. کيم په هغو پيسو نه يواځې دا چې ټکټ بلکه د خواړو لپاره هم شيان رااخستي و. ده په ګاډي کې د لامه مخې ته هر څه کيښودل او وې ويل، "ډوډۍ وخوره... دا دی اوس سهار دې" ګاډې د پنجاب په ښيرازو زمکو کی په منډه و او ټولو مساپرو د خپلوخپلو ډوډيو غوټې پرانستې، څه نا څه خوړل. د ناشتې نه وروسته د کروند ګر ښځی او سيک پان خوړل، زميندار او پوځي په لاس د تمبکو اوکاغذ نه سيګرټ جوړ کړي او څکول يې. لامه نسوارکړي او تسبيح يې اړولې. کيم په سيټ دواړه پښې تاوکړې، پرلت وهلې ناست اوپه دی خوشاله و چې خېټه يې مړه وه.

لامه. تر بنارس به کومو سيندونو نه تيرېږو.

بڼيا. مونږ ګنګا لرو، نور...نورهم شته.

لامه. ما د يو خاص سيند پوښتنه کوله، هغه چې اوبه يې شفا لري.

بڼيا. هم هغه ګنګا ده، په دی کی چې څوک ولامبي پاک شي. ما درې وارې په ګنګا کی لامبلي دي.

پوځي. آو، تا ته د دی اړتياډېره وه. (ټولو وخاندل)

لامه . دا ګنګا چا جوړه کړې ده.

بڼيا. (په کرکه) ګنګا خدايانو جوړه کړې ده خو ته د کوم مذهب منونکی يې؟

لامه. زه د تر ټولو ښه دين منونکی يم. ښه نو ګنګا ستا خدايانو جوړه کړه. نو ستا خدايان څه ډول دي؟

بڼيا. نو ستا خداې څوک دې؟

لامه. واورئ...زه به اوس تاسو ته د هغه چاخبره وکړم... واورئ اې د هند اوسيدونکو واورئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه په اردو ژبه کی د بودا د ژوند کیسه پیل کړه، خو زر د تبت په اړه یې خبرې وکړې او ورپسې د هغو صحیفو په اړه لګیا شو چې په چیناي ژبې لیکل شوي و. ټولو په صبر د ده خبرې اوریدې. په ټول هند کی دغسی جوګیان، سادهوان او پیران ځاې ځاې خلکو ته د خپل دین تبلیغ کوو. کله چې لامه ستړې او خاموشه شو نو پوځي خبری پیل کړې.
پوځي. په پیر زيې کوتل کی مونږ سره د مسلمانانو یوکنډک هم و. د دوي یو ملا، فکر کووم د پوځ نایک و. په هغه چې به چپه راغله نو وړاندوینې(پیشګوي) به یې کولې. خو ټول لیوني د خداې په امان کی دي. د هغه افسرانو به ترې سترګې پټولې.
لامه. واورئ زما د پیغمبر د غشي کیسه واورئ.
دا د هغوي په طبع برابره کیسه وه نو ټولو ورته غوږ ونیولو. د کیسې په پاې کی هغه د سیند پوښتنه وکړه خو ټولوهم دا ویل چې دا سیند ګنګا دې.
کروندګرښځه. مونږ په جالندهر کی ښه خدایان لرو، وګوره ځومره ښه فصلونه یې راکړي دي.
کروند ګر. په پنجاب کی د سپیڅلې سیند لټهډېر ګران کار دی. زه خو ښه سیند هغه ته وایم چې هرکال نوي خاوره پر زمکه راته اچوي .
او زمونږ د کروندګرو خداې "بهومیا" نومیږي. زه تل د هغه شکر وباسم چې داسی ښې زمکی یې راکړي دي.
لامه. (کیم ته) زما مریده... ته څه فکر کوی چې زمونږ پیغمبر به د هند تر شمال راغلي وي؟
کیم .هو، امکان شته چې راغلي وي.
سیک. په وروستي ځل چې کوم لوې سړې دلته راغلې و، هغه سکندر زوالقرنین و چې خلک ورته سکندر اعظم واي. هم هغه د جالندهرکوڅې پخې کړې او په امباله کی یې د اوبو لویه باولۍ جوړه کړه. دا دواړه اوس هم شته. خو ما ستا د پیغمبر په اړه څه نه دي اوریدلي.
پوځي. (په ملنډو) ویښته اوږده پریږده او پنجابي ژبه ووایه. د سیک کیدو لپاره به دې بس وي.
لامه یو سوړ اسویلې وکړو او پخپل ځان کی راتاو شو. دی هغه وخت د یوې غوټې په شان ښکاریدو چې تری په تبتي ژبه د دعاګانو او د تسبیح غږ راتلو. بیا یې سر راپورته کړو او کیم ته یې وویل، "دا د ګاډي غږ په ما بد لګي، داسی ښکاري چې مونږ له سینده تیر شوي یو". هغه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل، " صبر وکړه صبر. ستا سیند خو د بنارس سره نږدې دې. تر اوسه مونږ له هغه ډېر لیرې یو". لامه وویل، خو زمونږ پیغمبر شمال ته هم راغلې و او دا واړه واړه سیندونه چې مونږ ترې تیریږو، هسې نه په دوي کی یو سیند هم هغه وي چې زه یې لټوم". کیم ځان پرې ناغرضه کړو نولامه بیا وویل، "ته ما ته رالیږل شوې یې، داسی ده که نه؟ زما د عبادت په بدل کی ته ما ته راولیږل شوې، د هغه توپې سره نږدې، هم ته وې چې یو ځلې په یو صورت او بیا په بل صورت راته راغلی" کیم ورته ورو وویل، "دا خبرې دلته د کولو نه دي. هغه هم زه ووم ، بیا سوچ وکړه د توپې سره هغه هندو هلک هم زه ووم". لامه وویل، "خو هلته یو انګریز سپین ږیرې هم و چې د سیند په اړه یې راته باور راکړی و". کیم د عجایب خانې خبره وکړه. بیا یې ورته ډاډ ورکړو چې یو وارې دوي امبالې ته ورسیدل نو پلې به د سیند لټه وکړي.

لامه په دی خوشاله شواو نیغ کښیناستو. بیا یې وویل،" ته هم د څه شي په لټون راوتلې یې؟ کیم ورته د سره غویي او د شین میدان خبره وکړه خو ورسره یې زیاته یې کړه چې دا یوه افسانه ده. د کروند ګر ښځې د دوي خبرو ته غوږ ایښې و او په خبرو کی راولویده چې د دوي په کلي کی یو سورغوایې شته چې په شین میدان کی ګرځي او هیڅوک ورته څه نه واي. ښاي هم هغه ستا غواې وي. سیک وویل،" ښځو له یوه خبره په لاس ورکړئ نوسلګونو نوي کیسې ترې جوړوي. ټول جوګیان خوبونه ویني اود دوي مریدان هم." لامه وویل،" ښه نو شین میدان او بیا سورغوایې به مونږ ته انعام راکوي؟ کیم وویل، "نه نه، دا خو یوه کیسه چا راته وکړه . زه غواړم چې په امباله کی دا غواې ولټوم. خو ته د ګاډي په شور کی د سیند لټون نشې کولې. کیدیشي چې غواې ددی لپاره رالیږل شوي وي چې مونږ دواړو ته لارهووښاي"

لامه ټولو مساپرو ته وکتل او کیم ته یې لاس ونیولو، "دی پرون ما ته رالیږل شوې دې او د دی مادي نړۍ بنده راته نه ښکاري". د کروندګر ښځې وویل، "ماډېر فقیران او جوګیان لیدلي دي خو داسی جوګي او داسی مرید مې نن ولیدل". د هغې میړه خپله ګوته سر ته یوړه او اشاره یې وکړه چې دوي دواړه لیوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکي مداري

اورګاډي امبالې ته ورسيدو او ټولو هغو مساپرو چې هلته ښکته کيدل، خپل شيان راټول کړل. د کروند ګر ښځې کيم ته وويل، "مونږ دلته د يوې قانوني معاملې لپاره راغلي يو او شپه به مو زما د ميره د ماما کشر زوې کره وي. د هغوي د کور په غولي کې به ستا او د جوګي لپاره د ايساريدوځاې ووشي" بيا يې ميره ته مخ واړوو او وې ويل، "دوي به راته دعا وکړي" کيم په زوره وويل، "اې پيره، يوه ميرمنه چې د سرو زرو زړه لري، د شپې لپاره راته ځاې راکوي. دا د مهربانه خلکو وطن دې، د جنوب د مهربانه خلکو... وګوره له سهاره مونږ سره څومره خلکو مرسته وکړه". لامه په درناوي سرورتيټ کړو. خو کروندګر خپل کالي کونډي په راخستلو ښځې ته په قهر وويل، "زما د ماما د کشر زوې کور د کوڅه ډبو خلکو لپاره نه دې". ښځې هم په قهر وويل، "ستا د ماما کشر زوې زما د پلار د کاکا زوې د لورپه واده کې ورله هيڅ نه و ورکړي. هغه ډوډۍ اوس د دوي په حساب کې واچوه. جوګي خيرات درنه نه غواړي". کيم اوس ناارامه و چې زر تر زره لامه ته سر پناه پيدا کړي او د کروندګر په خبرو په تلوسه شو. خو هغه ميرمنې ورته د راتلو وويل. دې پخپله د محبوب علي پيغام هغه انګريز افسر ته د رسولو لپاره هم ليواله و.
کله چې دوي د چاونۍ شا ته د هندوانو يو کور ته ورسيدل نوکيم وويل، "زه ورځم چې د ډوډۍ غم وخورم". لامه وار خطا د ده لاس ونيولو، "ته به بيرته راځې کنه؟ لوز وکړه چې ته به هم په دې صورت کې راځې، اوس که ناوخته نه وي نو د سيند لټه به وکړو". کيم ورته وويل،" هواوس ډير ناوخته دې او تياره شوې ده. ګوره مونږ د لاهور نه څومره ليرې راغلو، سل ميله خو به وي". لامه وويل، "زه د خپل خانقاه نه نورهم ليرې شوم او دا نړۍ څومره لويه اوبده ده"
کيم په تياره کې ورک شو. محبوب علي چې هغه ته د کوم انګريز د کور پته ورکړې وه، دې د هغې دروازې ته ورسيدو او د برنډې د ديوال سره په شنو بوټو او وانښو کې پټ کښيناستو. په کورکې څراغونه بل و او نوکرانو په سپينو جامو کې د ډوډۍ د ميز د پاسه لوښي ايښودل. يو انګريز په تورو او سپينو جامو کې برنډې ته راووتلو چې يوه سندره يې زمزمه کوله. کيم په تياره کې د هغه مخ نشو ليدلې. ده د هند د يو عادي فقير په شان غږ را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويستوچې " د غريبانوساتونکيه، تاسو ته دی خير وي...محبوب علي واي..." انګريز د ده د غږ په لوري ونه کتل او نه پری هيښ شو. هم هغسې ولاړ يې وويل، "څه واي محبوب علي؟" "دا چې د سپين اس د نسل بچي ځاې پرځاې دي". کيم وويل. "د دی ثبوت څه دې"؟ انګريز د ګلابو بوټي ته ورنږدې شو. کيم هغه پرير تاو شوې کاغذ د انګريز پښو ته واچوو او وې ويل، "محبوب علي دا ثبوت راکړې دې" سړي زر د کاغذ د پاسه خپله پښه کيښوده ځکه هغه وخت يو باغبان د برنډی سر ته راغلی و او ده نه غوښتل چې هغه کاغذ ويني.

کله چې باغبان بيرته ولاړو نو انګريز کاغذ د زمکې نه راواخستو او د هغې پرځاې يې يوه روپۍ وغورځوله. کيم د روپۍ شړنګ واوريدو . انګريز په ګړندي ګامونو کورته ولاړو نو کيم وروړاندی شو اوچټک هغه روپۍ يې جيب ته کړه. خو هغه د روپۍ پرواه نه ساتله. ده د خپل پيغام اغيزې په هغه سړي ليدل غوښته. له هغه ځايه د وتلو پر ځاې دې ورو ورو لکه د مار په زمکه تاو راتاو کور ته نور هم نږدې شو. دی خبر و چې د هند انګريزي بنګلې چار چاپيره خلاصې وي. انګريز يو وړوکي کوټې ته ورغلی و چې د برنډې په يو سر کی لکه د دفتر ښکاريدو. هلته د کاغذونو او دوسيو پنډونه ايښې و او انګريز اوس په يوې کرسۍ ناست د محبوب علي له خوا راليږل شوي کاغذ ته کتل. د سړي مخ د څراغ په رڼا کی واضح ښکاريدو او د کاغذ په ولوستو د ده رنګ واوختو.

په دی وخت کی د يوې ښځې غږ واوريدل شو چې " ويل يې..."ګرانه چيرته يې؟ ژر د ناستي کوټې ته راشه چې ميلمانه راتلونکي دي" سړي اوس هم د کاغذ مطالعه کوله. ښځې څو شيبې وروسته بيا چيغه کړه، "ميلمه راغلو، زه په دروازه کی د پوځيانو غږ اورم" سړي ورمنډه کړه او هم هغه وخت يو لوې موټر چې شا ته څلورو پوځيانو بدرګه کوو، په دروازه راننوتو. پوځيانو پښې ودربولې او سلامي ودريدل. له موټر يو لوړ دنګ سړې چي ويښته يې تور و، را ووتلواو يو بل ځوان ورسره مله و.

کيم د موټر پاې سره نږدې پر زمکه پروت و، سړو په خندا خبرې کولې. د تورو ويښتو سړي د کيم د سړي نه څه پوښتنه وکړه نو هغه په ځواب کی وويل، " بې شکه، محترم، د اس په اړه يو خبردی" بيا بل سړي ته يې وويل،" مونږ به څو شيبو کی بيرته راشو، تر هغې ټول مشغول ووساته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځيانو ته يې د انتظار وويل او دواړه هغه وړوکي دفتر ته ولاړل. موټر بهر ووتلو او کيم وليدل چې دواړو سړو د محبوب علي له خوا راليږلي کاغذ ته کتل. دوي په ورو غږ خبرې کولې خو بيا هم کيم اوريدې شوې.
لوړ سړی. اوس د اوونيو خبره نه ده، د ورځو معامله ده، بلکه د څو ساعتونو. ما د څو ورځو نه د دی خبرې توقع لرله خو دی...دی معلوماتو وربانديي يو ميخ ټک وهلو. نن دی "گروگن" دلته ډوډۍ ته رابللی دی؟
ځوان سړی. هو محترم او ميکلين هم راځي.
لوړ سړی... ډيره ښه ده، زه به دوي سره پخپله خبری وکړم. دا هم ضرور ده چې معامله دی کونسل ته وړاندې شي، خو په داسی کارونو کی سمدلاسه عمل پکار وي او مونږ د دې لپاره جواز لرو. د پنډۍ او پيښور کنډکونو ته خبردارې ورکړئ . په دی به د اوړي کومکونه اغيز من شي خو بله لاره نه لرو. که په لومړي ځل مو دوي ته سم گوزار ورکړې وې نو اوس به دا حال نه وی. اته زره به بس وي.
ځوان سړې. د توپخانې په اړه څه وايئ؟
لوړسړی. په دی بايد د ميکلين سره خبرې وکړم.
ځوان سړی. محترم دا د جنگ مانا ورکوي؟
لوړسړی.نه...دا د سزا مانا ورکوي. لکه چې يوسړی د خپلو مشرانو د عمل په بدل کی تاوان ورکوي.
ځوان. خو کيديشي . سي ۲۵ دروغ ويلي وي.
لوړ سړی. د ده معلومات د نورو د معلوماتو تايد دې. په عمل کی مونږ شپږ مياشتې د مخه خبر شوي و. دوي سره د روغې يو چانس و، خو پرځای يې دوي په دی موده کی ځانونه نور هم قوي کړل. هغه څو ټيليگرام پيغامونه سمدلاسه ورولیږه. خو د نوي خفيه شفر سره. زما او د وارټن د شفر سره. زما په فکر ميرمنو ته به نور د انتظار زحمت نه ورکوو. نورې خبرې به د سيگرټو پرڅکولو وکړو. زه خبر وم چې همدغسې به کيږي، دا سزا ده، جنگ نه دی.
کله چې د موټر بدرگه پوځيان له لوی دروازی ووتل نو کيم لکه د چينجي د ديوال سره سره وښکيدو او د کور شا ته ولاړو. د خپلې تجربې پر اساس دی خبر و چې هلته به ډوډۍ پخيږي. په پخلنځي کی هر ډول خلک په کاراخته و او ده هم پکی ځان ورگډ کړو، خو يو کس دی وشړلو. کيم په ژړا وويل، "ما غوښتل چې لوښي درته ووينځم او يو ټوک ډوډۍ وخورم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس ورته وويل، "زه زه، د امبالې ټول خلک هم په دی کار پسې راوتلي دي. څه ښته"، دوي اوس د ښوروا قابونه دننه وړل، "ته فکرکوې چې کرايټن صيب د ميلمستيا د کارونو لپاره ستا په شان کوڅه ډب غواړي؟" کيم د لوړ پوځي په اړه ځان خبرول غوښته. هغه لويو قابونو ته وکتل او وې ويل، "ډيره لويه ميلمستيا ده" . يو چا وويل، " د حيرانتيا خبره خو نه ده چې مشر ميلمه جنګ لاټ صيب دې. سپه سالار"
د کيم لپاره دا معلومات بس و او د سترګو په رپ کی دی ورک و. کله چې دې له هغه کوره ووتلو نو سوچ يې کوو، آيا دا هر څه د يو اس د نسل لپاره کيږي؟ محبوب علي ته پکار و چې ما سره راغلې وې او کتلي يې وې چې دروغ څنګه ويل کيږي. د دی نه وړاندې د محبوب علي ټول پيغامونه چې کيم ورته اوړل د ښځو په اړه و. اوس د سړو خبرې وې.
لوړ سړي ويل چې دوي به يو ځاې چا ته د سزا ورکولو لپاره پوځ ليږي، دا خبر به پنډۍ او پيښور ته ځي، توپې هم پکی دي. هغه په لاره روان و او چرت يې وهلو چې که زه لږ نور دوي ته ور نږدې شم نو ډېر لوې خبر به پيدا کړم.
دی چې د کروندګر د ماما کشر زوي کور ته ورسيدو نو د يو قانوني معاملې په اړه بحث کيدو او لامه خوبولې و. د شپې د ډوډۍ نه وروسته يو چا چلم راوړو نو کيم هم ترې کش وکړو. هغه ته خپل ځان نن د يوسړې په شان ښکاريدو. ناستو کسانو د ده سره ډېر په ادب خبرې کولې ځکه د کروندګر ميرمنې ټولو ته د سره غويي او د ده له بلې نړۍ نه د راتلو خبره کړې وه. د دی کورنۍ برهمن ملا چې راغلو نو د لامه سره يې په ديني معاملو خبرې پيل کړې. د ادعيانو نه خبره نجوم ته لاړه او دواړو ملايانو د ستوروراو د کايناتو خبرې راواخستې. شپه ناوخته د کروندګر ميرمنې د خپل برهمن نه د لامه په اړه وپوښتل نو ده وويل، "هغه بې شکه پوهه سړی دی، که څه هم زمونږ خدايان نه مني خو دی د حق په لاره روان دې".
کيم له برهمن نه د سره غواي په اړه معلومات وغوښتل نو هغه د ده د زيږيدوورځ، نيټه او شيبه ترينه پوښتل. کيم وويل، "په کومه شپه چې په سري نګرکی لويه زلزله راغلې وه، د مې لومړۍ نيټه وه. د لومړي چرګ بانګ او د دويم چرګ بانګ په مينځ شيبو کی زه وزيږيدم". کيم ته دا هر څه هغې ښځې ويلي و چې د ده پالنه يې کړې وه. په دی خبره يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

میرمنې ټولو ته وویل،" وګورئ دا د دی خبرې ثبوت دې چې مرید غیر عادي قوت لري". برهمن د غولي په خاوره کی د ستورو نقشې جوړې کړې اود سره غواي د اصل په اړه یې وپوښتل.
کیم په جوش ورته ټوله کیسه تیره کړه چې په شین میدان کی د سره غویي له لیدو وړاندې، دوه کسان به لاره هواروي او بیا به د ده قسمت ورسره بدل شي. برهمن د ستورو او د سپوږمۍ او د لمر خبرې کولې، بیا ده ته یې د یو وړوکي لرګي د راوړو امر وکړو. تر نیم ساعت پر زمکه کله یوې خوا ته به یې لیکه راښکله او کله بل، اخر هغه وړوکې لرګي یې د دم په ویلوویلو په نقشه واچوو او وې ویل، " ستوري واي چې په راتلونکو دریو ورځو کی دوه سړي به هر څه تیارکړي. له هغوي وروسته به سره غواې ښکاري خو د دی هر څه سره د جنګ او د وسله والو کسانو نښې هم ښکاري".
د کروندګر میرمنې وویل،" مونږ سره د اورګاډي په ډبه کی یو سیک پوځي ناست و کنه". برهمن سر وخوځوو،" زه د وسله والو پوځیانوخبره کووم، په سوونو کی، ستا د جنګ سره څه سروکار دی؟ ستا ستوری تاوده او قهر ژن دی، چې ډېر ژر د جنګ الامه ښاي". لامه په تلوسه وویل، "هچرې نه... مونږ یواځې د صلح غوښتونکي او د سیند په لټون یو". کیم وموسیدو، ځکه د پیرنګي په کور کی وړاندې یې چې څه اوریدلي و هغه ورته په زړه شول.
برهمن په خاوره کی کښلي نقشونه په خپله پښه ورانول او ویل، " له دی زیات زه په راتلونکو دریو ورځوکی څه نه وینم هلکه، په دریو ورځو کی سورغواې به درته ښکاره شي". لامه په تلوسه وویل، " او زما سیند، زما سیند به څنګه شي؟ " برهمن ورته په افسوس وویل، " وروره دا عادي خبره نه ده"
په بل سهار ټولو په دوي تینګار وکړو چې ایسار شي، خو لامه نه منل. کوربانو کیم ته د ښې ډوډۍ یوه لویه غوټه برابره کړه او درې انې هم د لارې د خرڅ لپاره ورته ورکړې. بیا ټولو دواړو ته په مخه ښه وویل او دوي د جنوب لوري ته پلي روان شول. لامه په افسوس وویل، "داسی خلک به د خپلو غمونو نه چرې ازاد نشي". کیم د ډوډۍ پنډ په سراخستې، وویل، "که دوي ازاد شول، نو په نړۍ کی به یواځې بد خلک پاتې شي او بیا زمونږ په شان خلکو ته به ډوډۍ او سرپناه څوک ورکوي؟" لامه یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویاله ولیده نو ورته یې وویل، راځه وګورو، هسې نه زمونږ سیند هم دا وي. دوي په پټیو کی روان و او د کلي ټول سپي ورپسې و. کیم او بوداي لامه له سابو د پټیو نه تیریدل چې یو بزګر د خپل ډانګ سره په قهر او په ښکنځلو د دوي لوري ته په منډه شو. ده د امبالې په بازارکی ترکاري او ګلونه خرڅول او کیم د ده د ژبې نه اندازه لګوله چې دی به د کومی سیمی وي. لامه د سپوهیڅ پرواه ونکړه او کیم ته یې وویل، "دا سړې څومره بده خله لري او خبر نه دی چې مساپرو سره خلک مهرباني کوي، مریده، خبردار ووسه چې دا سړې د ښې طبقې راته نه ښکاري". سړې ورته رانږدې شو،

سړې. هوهو... ګدایانو، ووځئ له دی پټیو.

لامه.(په صبر) مونږ ستا د بی برکته پټیو نه په وتلو یو.

کیم. (په چیغه)، که بل فصل دی وونشو نو دا به ستا د ژبې ګناه وي.

هغه سړې لږ ناارامه شو او لهجه یې نرمه کړه.

سړی. دا نړی له خیرات خورو ډکه ده.

کیم. او باغبانه، ته څنګه پوه شوې چې مونږ له تا خیرات غواړو؟ مونږ خو د دی پټیو په سر کی هغه سیند کتل غواړو.

سړی.(ناخواله خندا)، سیند...تاسو د کوم ښار اوسیدونکي یئ، چې کنال نه مو سیند جوړکړو. وګورئ دا نیغ جوړ شوې دې، سیمټې مورګې لري او د دی اوبه زه د سپینو زرو په بیه اخلم. البته د دی نه ور اخوا د سیند یوه څانګه شته، خو که ستاسو اوبه پکارې وي نو زه به یې درکړم، او که پې مو ...

لامه. (په تګ) نه نه... مونږ به سیند ته ورشو...

سړی.(په وارخطاي) پې او ډوډی...اې ....ګورې ،ما ته یا زما پټو ته ښیرې مه کوئ . تاسو خو خبر یئ چې په دی ګرانه ګرانی کی اوس دومره سوالګر پیدا شوي دي چې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه.(کیم ته) وو دی لیدل، اول د قهر په سرو خاوروکی پټ، ده څومره سخته ژبه کاروله. اوس یې هغه دوړه له سترګو لرې شوه، نو هم یې زړه نرم شو او هم یې ژبه. خدایه...د ده پټې دی تل شنه وې. اې بزګره...پام کوه چې د انسانانو قضاوت په تادۍ کی مه کوه.

کیم.ما داسی جوګیان لیدلي دي چې خلکو ته یې د انغري نه واخلې، ترغوجلې پورې ښیره کړې وه. څه فکر کوې، دی سپیڅلې او هوښیار دې او که نه؟ زه د داسې کس مرید یم.

لامه.غرور ښه شي نه دې...هغه څوک چې د توازن په لاره روان وي، غرور نه ډېره کوي.

کیم. خو تا وویل چې دا سړې د ټیټې طبقی دې او خرابه خله لري.

لامه. د ټیټې طبقې...ما خو داسی نه دی ویلي. دا څنګه کیدېشي؟ زه انسانان په طبقوکی نه وېشم. ټول د خداې مخلوق یو. په سر کی د ده چلن ښه نه و خو وروسته مودب شو نو ما د ده ګناه هیره کړه. بله دا چې دی هم زمونږ په شان دې، د مادي نړۍ په څرخ تړلې دی، خو زمونږ نه په دی توپیرلري چې دی د خلاصون په لاره نه ورځي.

دوي دواړه د کنال غاړی ته ودریدل چې د اسونو او د نوروڅاروو د پښنو نښی پری جوړی وې. لامه یو څو شیبې اوبو ته کتل، هلته د ګنې فصل هم شین و. کیم د څو ګنو د سیوري لاندی کښیناستو او ترې پوښتنه وکړه چې دی به سپیڅلې سیند څنګه پیژني نو لامه ویل،" د دی په موندلو ، ما ته به هر څه رڼا شي. خو دا هغه سیند نه دی، کاشکه په دی اوبو کی اوسیدونکو وړو چینجو راته ویلي شول چې زما سیند چرته دی."

کیم هغه وخت یوه لوې ښامار ولیدو نو لامه یې شا ته راښکلو او دواړه ساه نیولې ودریدل. ښامار چې ژیړ او نسواري لیکې یې لرلې، غاړه ښکته کړه او د کنال اوبه یې وڅښلې. بیا هم دغسې په زمکه پروت و. کیم اخوا دیخوا کتل او ځان سره لګیا و چې یوه کوتک راسره وې نو د دی ښامار مرۍ به مې ماته کړی وې. لامه ورته وویل، ولې؟ دی هم زمونږ په شان د ژوند په څرخ سپور دې. کیم وویل چې د ده له هر ډول مارانو نه کرکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي. خو لامه ایسارکړو، "پرېږده چې دی هم ژوند وکړي". په دی کی ښامار په یوشرنګیدلي غږ خپل سر پرانستو او چمچمار تری جوړ شو.
لامه هم هغسې ورسره خبرې کولې، چې " وروره، که زما د سیند په اړه دی څه معلومات وکړل نو بیا راشه". کیم ورته په غلي غږ وویل ،"ستا په شان سړی ما تر اوسه نه و لیدلې، څنګه، دا ښامار هم ستا په خبره پوهیږي؟ "څوک څه خبر دي لامه وویل او د ښامار څنګ ته ورو غونډې تیر شو چې په خاوره کی تاو راتاو پروت و.

هغه کیم ته اشاره وکړه، خو دی په ویره و، "زه د بلې غاړې نه درځم." لامه ورته ډاډ ورکړو، "راځه هیڅ درته نه وای." کیم زړه نا زړه و خو لامه ورته لاس اوږد کړو او په چیناي ژبه یې څه وویل. کیم فکر وکړو چې هغه څه "دم "ویلو. دی ورور ورو د ښامار څنګ نه تیر شو خو هغه سر هم راپورته نکړو. کیم له خپلې تندي خوله پاکه کړه او وې ویل، "ښه نو اوس کومې خوا ته ځو؟" لامه وویل، "دا ستا کار دې چې فیصله وکړی، زه زوړ یم او دا سیمه نه پیژنم. راځه چې یو بل سیند ولټوو."

د سیند لټون

د پنجاب په دی ښیرازه زمکه په یو وخت درې فصلونه کیدل، ګنا، تمبکو، او نوره سبزي، لکه مولۍ او ټیپر. دوي ټوله ورځ ګرځیدل او هر ځاې چې اوبه یې ولیدې نو ورته به ولاړل. کله به سپي ورپسې شول او کله د غرمې په خوب ویده کلي وال یې راویښ کړل. په هر ځاې لامه د خلکو پوښتنې ځوابولې او بیا به هغوي ورته د یو سیند درک ورکړو. کله کله به چا ورباندی وخاندل خو زیاتو خلکو ورته د دمې وویل، اوبه یا شوملې یا پۍ به یې ورله راوړل، ډوډۍ به یې ورله ورکړه. ښځې به زیاتې مهربانه وې. ماشومان به په پیل کی شرمیدل او وروسته به ورسره مله شول.
ماښام دوي په یوکلي کی د ختو د یوې جونګړې څنګ کی د لوې ونې لاندی کښیناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي سپین ږیرې مشر ورته راغلو اود دوي کیسه یې واوریده. د لامه د کښیناستو لپاره یې یوکټ واچوو او گرمه ډوډۍ یې راوغوښته. بیا یې چیلم ورته تازه کړو او د کلي پنډت یې راوبللو. کیم یو څو هلکانو ته د لاهور د ښایست، د اورگاډي د سفر او د ښار د ژوند کیسې کولې. سرې پخپلو کی لگیا و. اخر د کلي پنډت وویل چې دی د سیند په اړه څه نه شي ویلې خو لامه د حق په لټون راوتلی دی او د ده په شان یو بل جوگي هم تیره میاشت راغلې و. ناستو ولاړو خلکوته یې وویل، "په یاد مو دي، د شمشتۍ (کیشپ) جوگي. ټولو سر وخوځوو. هغه جوگي ته کرشنا په خوب کی ویلي و چې که دی پخپله پریاگ ته ولاړو نو بې له سوځیدو به جنت ته ځي.
پنډت اعلان وکړو، " دا جوگي په هغو خدایانو باور نه لري چې زه یې پیژنم. خو صبر وکړئ ...دی زوړدی او له لرې راغلي دې او بله دا چې لیوني دې. بیا یې لامه ته وویل، "له دی ځایه شپږ میله لویدیځ ته جرنیلي سړک کلکتې ته ځي". لامه په تلوسه وویل، "خو زه بنارس ته روان یم"، پنډت وویل، "هو هغه سړک بنارس ته هم ځي او د شمالي هند د ټولو سیندونو نه تیریږي. خو اوس به ښه دا وي چې تاسو شپه په دی کلي کی وکړئ، سهار به سړک ته ووځئ او په لاره چې هر سیند نه تیریږئ، درته به معلوم شي".

لامه دا خبره خوښه کړه. هغه څو دعاگانې وکړې چې وروستۍ یې په چیناي ژبې کی و. بیا یې کیم نه پوښتنه وکړه "په هر څه پوهه شوې؟" کیم ورته په ادب وویل،" هو" د کلي مشر کیم ته وکتل چې د یوې جینۍ سره یې خبری کولې. لامه د کیم د لټون او د ده د مرید کیدو کیسه ټولو ته تیره کړه او دا چې هغه د خداې له اړخه له بلی دنیا نه ده ته رالیږل شوې دې. پنډت موسکې شو او کیم ته یې په چغه وویل، "ته څوک یې؟" هغه د بل سر نه په زوره وویل "د سپیځلي لامه مرید" پنډت وویل، "ستا جوگي واي چې ته پیرې یا روح یې." کیم وویل، "نو پیرې ډوډۍ خوړې شي؟ زه خو اوږې یم." لامه په زوره وویل، "دا د ټوکو خبره نه ده. په هغه بل کلي کی، چې ما نه یې نوم هیر شو، نجومي دا خبره کړی وه." کیم د لامه په غوږ کی وویل، "هغه د امبالې ښار و چې بیگا شپه مو پکی وکړه. " د لامه رایاد شول، "هو امباله نومیدو، هلته نجومي پخپل علم څرگنده کړه چې زما مرید به په دوو ورځو کی خپل مراد ته ورسیږي. خو هغه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورو په اړه څه ويلي و؟" کيم غاړه تازه کړه او د کلي ټولو سپين ږيرو ته يې وکتل. "زما د ستورى مانا جنګ دې." يو کس وخندل. خو بل وويل، "دا وړاند وينه خو نه ده، په سرحدونو هر وختې جنګ کيږي". خو په سپين ږيرو کى يو پخوانې پوځي هم ناست و چې په غدر کى د ده په ميړانه انګريزانو ورته انعامونه ورکړى و او اوس هم انګريز چار واکي او کمشنر د ده ليدو ته راتلل. د ده زامن هم په پوځ کى و. هغه په زوره وويل،

پوځي... د هلک خبره وړاند وينه ده.

کيم (په چغه)، دا به يو لوې جنګ وي، د اتو زروپوځيانو...

پوځي. لښکربه د سرو کوټونو وي که د هند کنډک؟

کيم .(په تلوسه) سره کوټونه به وي، د ګوراګانو لښکر او توپې به هم وي.

لامه. (وارخطا) نجومي خو راته دا خبره نه وه کړى.

کيم (په جوش) دا خبر يواځى ما ته راغلى دې چې اته زره پوځيان به د پنډۍ او پيښور نه د جنګ لپاره ځي.

برهمن. ده ارو مرو دا خبره په بازار کى اوريدلى ده.

لامه. خو دى ټول وخت له ما سره و. څنګه خبرشو.

پنډت. چې سپين ږيرې مړ شو نو دى هلک نه بهډېر ښه مداري جوړ شي. دا څه نوې لوبه ده؟

پوځي. يوه نښه راوښايه. که د جنګ خبره وي نو زما زامنو به له وخته ما ته ويلې وې.

کيم. کله چې هر څه فيصله شول نو ستا زامن به هم خبر شي. خو هغه کس چې دا اختيار يې په لاس کى دې، ستا له زامنوډېر لوړ ناست دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا، ته راته ووایه. آیا د اتو زرو پوځیانو د توپونو په بدرګه د تګ خبره به ټیټو خلکو کړی وي؟

پوځي.. نه

کیم.. نو ته خبر یې چې د دی پوځ امر به چا ورکړی وي؟

پوځي. هو ،ما هغه لیدلې دې.

کیم. څوک دی؟

پوځي. زه یې له هغه وخته پیژنم چې دی د توپخانې افسر و.

کیم.. لوړ دنګ سړې، تور ویښته او داسی قدم اخلي.

کیم د پوځیانو په شان ایغ نیغ وګرځیدو. یوکس وویل چې هر پوځي همدغسی ګرځي. خو کیم ورته وویل، نه په دی کی توپیر دی، هغه لوړ رتبه کس داسی ګرځي او داسی سوچ کوي. دا یې وویل او خپله ګوته یې په تندي کیښوده او ورو ورو یې ښکته جامنې ته برابره کړه. بیا خپله خولۍ یې په ترخ کی ووهله او د زانې په شان ودریدو. ټول خلک دی ننداری ته ځیر و. پوځي پوښتنه وکړه،" دا افسر د امرکولو پر وخت څنګه چلن کوي؟ کیم وویل، "دې خپل څټ ګروي، بیا یوه ګوته پر میز وهي او پوزه راکاږي. بیا امر کوي، چې فلانی فلانی کنډک راواستوئ، فلانی توپې وروليږئ." هغه خپل لاس یو موټې کړو او په زوره یې وویل، "دا جنګ نه دی، دا سزا ده سزا"

پوځي اوس قانع شو او وې ویل، "بس بس، زه پوهه شوم چې دی څوک دې. ما د جنګ د میدان په لوګو کی د ده غږ اوریدلې دې." د کیم غږ واوښتو او وې ویل،" ما خو لوګې و نه لیدو، دا هر څه می په تیاره کی لیدل چې یو سړي ورته لاره پاکه کړه، بیا په اس سپور یو تن راغې، بیا دی پخپله راغلو. بابا، ما ریښتیا ویلي دي که دروغ؟ " پوځي وویل، "بې شکه، دا هم هغه افسر دی." لامه په ویاړ ټولو ته وویل، "ما تاسو ته نه وویلي چې دې له بلې دنیا راغلی دې. دی د ستورو ملګری دی." یو سپین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږيري وويل، "خير په مونږ څه اړه لري؟ اې، که ته د غيب خبر ورکولې شې نو ما سره يوه غوا ده چې سره ټاکي لري. ښاي ستا د غواي خور وي." کيم وويل، زما ستوري ستا په څاروو پورې نه دي تړلي." يوى ښځې وويل،"هغه غوا ناروغه ده ، دى زما ميړه دى او د خبرو چل ورله نه ورځي. ته راته ووايه چې هغه به جوړه شي که نه؟"

کيم که يو عادي چلباز کس وې نو دا لوبه به يې غځولې وې، خو دى په لاهور کى لوې شوې او ديارلس کاله يې د فقيرانو او د عامو خلکو چلن کتلې و. د کلي پنډت هغه ته په کينه کتل. کيم وويل، "زما په فکر تاسو يو ډېر ښه پنډت لرئ چې دا اوس مې وليدو." ښځى ته يې وويل، "ته او ستا ميړه فکرکوئ چې ستاسو غوا به په تشو خبرو جوړه شي. د عبادت کوونکو سره درغلي مه کوئ. يو خوسکى خپل پنډت ته ورکړئ او که خداى درته ډېر په قهر نه و نو غوا به مو په يوه مياشت کى بيا پۍ ورکوي." پنډت د ځان سره وويل،" پورا استاد دى، ما په څلويښتو کالو کى دا کارونشو کړې". کيم ور زياته کړه، "لږ اوړه، لږ کوچ او يو څو دانې لاچي، په دى څوک شته من کيږي؟"

پوځي ودريدو او کيم ته يې ست وکړو چې که دوي دواړه شپه له هغه سره تيرول غواړي. پنډت د دى تايد وکړو خو وې ويل چې د لامه خدمت د دوي د دهرم شاله (عبادت ځاى) دنده وه. ټول د دوي د ځواب په انتظار و. کيم ورو غوندې د لامه څنګ کى ودريدو او ورته يې وويل، " پيسې چرته دي؟ هغه ورته وويل، "زما ملا سره تړلي کسوړه کى." کيم ورته وويل،" شابه زر دا کسوړه ما ته راکړه خو چې څوک پرى پوهه نشي. " لامه ويل، "ولې، اوس خو مونږ ټکټ نه اخلو." کيم ورته وويل، "زه ستا مريد يم که نه؟ ما تر اوسه ستا ساتنه کړى ده که نه؟ پيسې راکړه او سهار رانه بيرته واخله." هغه د لامه په کمر بند لاس ووهلو او د پيسو کسوړه يې په تياره کى راوويسته. لامه سر وخوځوو. "زه هم داسى دى وي. دا بده نړۍ ده، زه خبر نه ووم چې پکى دومره خلک اوسيږي."

په بل سهار د کلي پنډت سخت په قهرښکاريدو خو لامه خوشاله و او کيم د زوړ پوځي په کور کى دومره کيسې اوريدلى وى چې ورباندې سم موړ شو. پوځي ورته په عمل کى وښودله چې کله به هغه په اس سپور شو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله توره به يې ځنګه په زنګانه ايښې وه. لامه د کيم په ليدو ورته وويل، " د دی کلي هوا ډېره ښه ده، نور کله زما خوب کچه وي خو بيګا مې اړخ هم نه دی بدلولی، اوس مې هم سر لړ دروند دی." کيم پوهه شو چې پنډت به لامه ته د شپې ښه ډېر اپيم ورکړی وي چې وې شوکوي. ورته يې وويل، "يوګوټ ګرم پی وڅښه." کيم د اپيميانو لپاره يو څو کورنيو نسخو نه خبر و.

دوي د سفر لپاره تيار شول نو لامه پوښتنه وکړه چې د کلي والو د خدمت په بدل کی څه وکړي. هغه د پنډت نه خوشاله معلوميدو او کيم ته يې وويل چې کولې شي، هغه دهرم شاله ته يوه روپۍ ډالۍ کړي. کيم ورته وويل،" محترم، تا کله په سړک يواځی سفرکړې دی؟" هغه وويل ،خود نو...په کوهلو کی زما مريد چې مړ شو نو تر پټهانکوټ پوری يواځی ووم. په لاره هر چا چې راسره ښه وکړل نو هغه ته به مې يو څه نذر ورکول." کيم په سخته لهجه وويل، "اوس ته په هند کی يې، د دوي اسطورهډېر لاسونه لري. دوي پخپل حال پرېږده."

زوړ پوځي دوي ته په مخه ښه ويلو لپاره پخپلې کچرې (يابو) سپور راغلو، يوې ډډې ته يې توره هم ځړيده. د کلي خلک خفه ښکاريدل او پنډت خو ورتهډېر بد بد کتل. هغه د شپې خپل ښه اپيم لامه ته ورکړي و خو هيڅ پيسې يې ورسره و نه موندلې. پوځي ورته په کچرې د سپريدو اشاره وکړه، خوکيم ويل " زه د خپل جوګي غلام يم." پوځي ورته وويل، "ته چې پخپله د جنګ ستورې لرې نو ولې دی ژېړ جوګي پسې روان يې؟" کيم ورته وويل، "دی له نوروډېرو جوګيانو توپير لري. دی يو ريښتونې جوګي دې. مونږ نه نجوميان يو، نه مداريان او نه ګداي ګر." پوځي وويل، "هغه خو ما پخپله وليدل خو زه دا سړې نه پيژنم."

د سهار په تازه هوا کی لامه د اوښ په شان لوې لوې ګامونه اخيستل. خپلې دعاګانې يې ويلې او تسبيح يې اړولې. دوي د امونو د باغ نه تيرشول چې د هغې نه اخوا په پټيو کی ټول خلک په کار اخته و. په ختيځ کی د هماليه د غرونو تت انځور ښکاريدو. لامه د خپلې تسبيح يو اتيايمه دانه واړوله نو کيم ته يې وويل، زما ارمان په زړه کی پاته شو چې هغه دهرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاله ته مې يوه روپۍ ورنکړه. پوځې ټوخې وکړو نو لامه د هغه د شته والي نه خبر شو. مخ يې واړووو او ورسره خبرې پيل کړې،

لامه. ته هم د سيند په لټون راوتلې يې؟

پوځي. دانوې ورځ ده. د سيند د اوبو اړتيا د لمر ډوبيدو نه وړاندې وي. زه راغلم چې تاسو ته لوې سړک ته ورتلونکې لنډه لاره در وښيم.

لامه. نودا توره دی ولې راوړې ده؟

پوځي. زه خبر يم چې په ټول هند کی د پوليسو په امر ځوک وسله نشي ګرځولی. خو د دی ځای حوالدار ما پيژني. زما يو ارمان دې چې د اړتيا پر وخت له دی تورې کار واخلم.

لامه (په افسوس) د يو سړي وژنه به درته څه ګټه وکړي؟

پوځي. هيڅ هم نه، خو کله کله بد انسانان که وونه وژل شي نو نړۍ به د زما په شان ارماني کسانو لپاره تنګ شي. ما د ډېلي نه تر جنوب پوری زمکه په وينو سره ليدلی ده. څه ليونتوب و.

لامه. هغه خدايان به خبر وي چې دا وبا يې راليږلې وه.

پوځي. د هند په پوځ کی ليونتوب ورګډ شو او عسکرو خپلو افسرانو ته د ټوپکو شپيلۍ واړولې. دا ليونتوب که هلته ودريدلې وې نو ښه به وې، خو دوي د افسرانو ميرمنې او ماشومان هم ووژل. بيا له اوو سمندرونو نه اخوا نورکسان راغلل او هغوي لا ظلمونه وکړل.

لامه. داسی ګنګوسی ډېر پخوا ما ته هم رارسيدلې وې. زما يادیږي، هغه کال يې د " تور کال " په نوم يادوو.

پوځي. نه پوهيږم، تا څنګه ژوند تيرکړی دی؟ ګنګوسی؟...هن...ټوله نړۍ له دی پيښې په لړزان وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. زمونږ نړۍ تراوسه یو واری خوزیدلی ده، کله چې زمونږ سپېڅلې بودا رڼا تر لاسه کړه.

پوځې (په سخته لهجه) زه خبر یم چې ډېلې په لړزان وه او ډېلې د نړۍ " کولمه" ګڼلې شي.

لامه. ښه نو دوي ښځې او ماشومان ووژل، دا ډېر بد کار واو باید سزا یې موندلې وې.

پوځې. ډېرو خلکو دا کار وکړو خو هیڅ ګټه یې نه وه. زه هغه وخت د سپارو په یوغونډ کی ووم. په دی کی شپږ سوه او اتیا تکړه ځوانان و. ته باور وکړه چې درې تری ژوندي پاتې شول. یو پکی زه وم. ما پخپل اس یو انګریز میم صاحب او د هغې ماشوم سپاره کړل او اویا میله لرې یو خوندي ځای ته مې بوتلل. خو ما نولسو سختو جګړو کی برخه اخستې وه، د اسونو شپږ ځلوییښت جګړې مې وکړې. د وړو جنګونو خو حساب نشته. په وجود می نهه ټپونه خوړلي دي. ځومره میډالونه مې وګټل او دا د کلي زمکه یې هم راکړی ده. درې زامن لرم چې زما په غیاب کی راپسی ملنډی وهي.

لامه. اوس په دی زاړه عمر کی ته د څه شي ارمان لری؟

پوځې. نیغه ملا، نرم هډونه ، چابک لاس او تیز نظر . زه هغه طاقت بیا غواړم.

لامه. طاقت کمزوري وي.

دوي څو شیبې د ونې لاندی دمه وکړه. کیم د یو مړې سره لوبی پیل کړی. د کلي یو چاغ ماشوم چې په لاره روان و، د لامه په لیدو نږدې راغی او هغه ته په ادب ټیټ شو، خو د ټیټیدو پر وخت بی تولې شو او راپریوتو. کیم په زوره وخندل نو ماشوم په ژړا شو. پوځې زر ورنږدې شو او دی یې دلاسه کړو. "مه ژاړه، شهزاده خیردی ، خوږ شوې نه یې." لامه چې څو شیبو له یې سترګې ورغلې وې راویښ او تسبیح یې اړولې. ماشوم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا تسبيح ته لاس کړو چې زه دا غواړم. لامه د هغه سترګو ته وکتل ، تسبيح يې په واښو لکه د مار کېښودې او يوه سندره يې وويله،

يو موتې لاچي...يوڅمڅۍ غوړي

وريژې دال او مالګه...ستا زما ډوډۍ

ماشوم له سندرې خوند ورکړو او په خندا شو. پوځي ترې پوښتنه وکړه، دا سندره دی له کومه وخته ياده ساتلې ده؟ لامه وويل، "دا مې په پټان کوټ کې زده کړې وه. ماشومانو سره مهرباني کول پکار دي." پوځي ماشوم ته يوه پيسه ورکړه چې ځان ته د کلي په هټۍ خواږه واخلي. له دمې وروسته دوي لږ مزل وکړو نو لوې سړک ته راووتل.

جرنيلي سړک

د دی لوې سړک چې انګريزانو ورته جي- ټي- روډ ويل، منځ برخه پخه (قيرشوی) وه او د لويو موټرو او لاريو لپاره وه. د دې دواړو غاړو ته د اس او خرګاډو لپاره بيله کچه لاره وه. پوځي ورته وويل، " د اورګاډي د راتلو نه وړاندې په دی سړک به هر وختې د انګريزانو موټری تلی راتلی خو اوس پرې څوک نه تلل. دا خوندي سړک و، ځکه په هر څو ميله کی وربانډې د پوليسو څوکۍ وه. خو پوليس پخپله غله دي او خلکو نه په زوره شيان اخلي".

په دی سړک پلي خلک روان و او پوځي وويل، " وګوره داسی ښکاري چې د خلکو يو سيند بهيږي" . دا جرنېلي سړک په دې زړه پوری و، چې تر پينځلسو سوو ميلو نيغ جوړ شوی و او د هر نسل خلکو وربانډی سفر کوو. د دی په هر فرلانګ دواړو غاړو ته سپيني تيږې او وربانډې د فاصلو نښې ليکلې وې. دوي په سړک روان و او چې د پوليسو څوکۍ ته نږدې شول. هلته يو چار واکي د پوځي سره د تورې په ليدو وويل،"څوک دي چې د قانون پر ضد وسله يې راالخستی ده. آيا پوليس د ژغورنې لپاره بس نه دي؟" بيا يې وخندل. پوځي وويل، "د پوليسو نه د ژغورنی لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې دا توره اخستې ده، په هند کی هر څه ټیک ټاک دي؟" د پولیسو کس داړې چینګې کړې، " رسالدار صاحب هر څه ټیک دي. زه خو لکه د شمشتئ سر رابهر کړم او بیا وردننه کړم. هو دا د هندوستان سړک دی او ټوله دنیا ورباندې روانه ده."

ناڅاپه څوګامه وړاندې په بادیدونکي دوړه کې د چا له خلې ښکنځلې راووتلې، "د سپي زویه، د سړک نرمه برخه ستا د ملا ګرولو لپاره جوړه ده؟ د حیوان اولاده، کم عقل، سرکوزیه، د خره لکئ تا ته چا ویلي و چې د سړک منځ ته راوخیژه؟ اوس دا مات پل دې او خپل مات سر دواړه یو ځاې کړه." کیم ولیدل چې پنځوس ګزه اخوا، یو ګاډې د سړک په منځ کی مات پروت و او یوه اسپه چې سترګې او پوزه یې له وینو سره و، د راپورته کیدو لپاره زور لګوو او بیا به راپریوته. هغه پولیس چې ښکنځلې یې کولې، په اس سپور او چابک په لاس د اسپې د وهلو هڅه کوله او د ګاډي خاوند ورته مخې مخې ته کیدو چې اسپه وونه وهي. هغه د انصاف لپاره زاری کولې. خو پولیس اوس د ده په وهلو لاس پوری کړ. ګاډي وال په چغه وویل، "دا بی زبان مال دی." پوځي له خپل کچرې راښکته شو نو هم هغه وخت د پولیسو هغه کس هم د خپل اس نه را کوز شو چې ښکنځلی یې کولې. بیا دوي دواړه د یو بل سره داسی تر غاړه شول لکه چې په هند کی پلار او زوې یو بل ته غاړه ورکوي. هغه پولیس د دې پوځي زوې و.

دوي دجرنیلي سړک پر غاړه د یوې ونې لاندی کښیناستل. کیم سترړی و خو لامه د سپیڅلي سیند په لټون وړاندی تګ غوښتو. کیم ورته وویل چې لږ صبر وکړه. پوځي وویل، "دا هلک د ستورو ملګرې دی، پرون یې راته د هغه چا خبر راکړو چې د جنګ امر ورکوي." د هغه زوې وویل، "دا هر څه به یې په بازار کی اوریدلي وي." پوځي وخندل، "هر څه چې وي، دا خو یې نه دی کړي چې په اس سپور راشي او پیسې رانه وغواړي." زوې ورته وویل، "پلاره دا د دې خبرو ځاې نه دی، راځه زما کور ته به ولاړ شو." پوځي وویل، "دومره خو کولی شې چې دې هلک ته څه پیسې ورکړې، ده زما لپاره ښه خبر راوړی دی. د جنګ د امکان خبر." کیم وویل، "امکان نه...د حتمي جنګ خبر."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوځي زوې يوه سکه ورته وغورځوله او ځان سره د گدايانو او د مداريانو په اړه يې څه وويل. دا سکه څلور انيز (د روپۍ څلورمه برخه) و او دوي پرې ترډېرو ورځو ډوډۍ خوړې شوه. لامه د سکې په ليدو ورته يوه دعا وکړه. پوځي پخپلې کچرې لاس راښکلو او دوي ته يې وويل، "ورځئ، په مخه مو ښه شه، ما په ژوند کی په لومړي ځل يو ريښتونې پيغمبر وليدو چې پوځي نه و. پلار پخپلې کچرې او زوې په اس په يو وار سپاره شول او پخپله مخه ولاړل. کله چې کيم او لامه د پوليسوڅوکۍ نه ورتيريدل نو يو پوليس چې وړاندې يې د کيم څلورآنيز ليدلي و، وويل،

پوليس. په دی څوکۍ کی له هغې غاړی راتلونکي د هرسړي په سر دوه انې ټيکس (ماليه) دې. تاسو به څلورآنې راکړئ. دا د سرکار امر دی او دا پيسې د سړک پر غاړه د ونو لگولو او د سړک د ښکلی کولو لپاره کاريږي.

کيم. او د پوليسو د خيټې د ډکولو لپاره هم کاريږي. ته څه گڼې چې زمونږ سرونه د ختو جوړ دي؟ يا مونږ د ډنډ چيندخان يو؟ خسر بابا، ته د خپل وررونه خبر يې، چې څوک و؟

د پوليسو مشر.(له برنډې) پريږده دا هلک. اې تا ته وايم ...څوک و د ده ورور ؟

کيم. هغه د يو ولايتي بوتل نه کاغذ ليرې کړې و او په پله يې نښلولې و. هر څوک چې به له پله تيريدل له هغوي به يې پيسې اخستې چې دا د سرکار امر دی. بيا يوه ورځ ورباندی انگريز راغی او د ده سر يې مات کړو. اې وروره، زه د ښار کارغه يم، د کلي نه.

پوليس وارخطا شو او دوي يې پريښودل. خو کيم ترډېره وخته شا ته به څت واړوو او د پوليسو هغه کس ته له خلې شپيلۍ غږوله چې بد بد يې ورته کتل. هغه لامه ته وويل، "داسی مريد لکه زما به بل نه وي. که ته يواځې راوتلی وې او زه درسره نه وې نواوس به يې د لاهور نه لس ميله ليرې ستا هډوکي راټولول." لامه وموسيدو او په وروغږ يې وويل،" زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپله هم چرت وهم چې ته پیرې یې او که وړوکی شیطان؟" کیم وویل، زه ستا مرید یم.

دوي دواړه تر ډېره وخته په خاموشۍ روان و او تش د لامه د تسبیح د دانو غږ راتلو چې پخپلو دعاګانو کی ډوب و خو کیم چارچاپیره نړۍ ته سترګې وازې نیولې وې. دی خوشاله وچې د لاهور د ګڼې ګوڼې پر ځاې اوس پراخو، شنومیدانونو ته یې کتل. خو له هغې هم خونده ورته خلک و. تر اوسه یې په دې لاره ځومره نوي څیرې، نوي جامې او د کړو وړوعجیبه خلک لیدلي و. اوس یې هم په سړک یوه لویه ډله د سنیاسي درویشانو ولیده چې لوېي لوې ځنې یې وې او پخپلو ټوکریو کی یې د ځمځرک په شان ځناوراوړل. بیا یوتکړه کس یې ولیدو چې پاکې جامې یې اغوستی وې خو په پښو کی یې د بیړۍ ښنوځرګندول چې اوس اوس له بنده خوشی شوی و. یو اکالي سیک یې هم ولیدو چې د خپلې عقیدې نیلا لباس یې په ځان کی و. ده لوی ځنې او سرې سترګې لرلې. د پګړۍ د پاسه یې هغه تیره د چاقو په څیر د اوسپنې حلقه وه چې د دوي وسلې کار یې ورکوو.

کله کله به یې د یوکلي ټول خلک ولیدل چې په رنګا رنګو جامو کی د کومې میلې لپاره راوتلي و. ښځو به ماشومان په ډوډه اخستي، خپل بنګړي یو بل ته ښودل، ماشومانو به ګڼي ژوول. د یو پله د لاندی یې موسلیان ولیدل چې د ډول او باجې په ساز سندرې یې ویلې. بل ځاې د چا ناوې ډولۍ روانه وه. د لامه سترګی پټې وې خو کیم هر څه لیدل. اخر یې سکوت مات کړو.

کیم. دا د جنوب سیمه ډېره ښه ده. اوبه او هوا یې ښه دي.

لامه. هو خو ټول د ژوند د پل سره تړلي دي.

کیم. اوس مو ډېرمزل وکړو، لمر هم په ډوبیدو دې، یوه دمه به وکړو.

لامه. نن به مو څوک کوربه وي؟

کیم. دا ملک د ښو خلکو ډک دی، (په ورو غږ) او مونږ پیسې هم لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دوي د دمی یو ځاې ته نږدی شول نو د خلکو ګڼه هم زیاته شوه. هلته په یو قطار کی د توکو پلورونکي ګاډي ولاړ و چې تمبکو، پان او ارزان خواړه پکی بار و. د لرګو یو ټال او د پولیسو یوه تانه هم وه. یو کوهې، ورته نږدې څو ونې او د ونو لاندی د پخوانیو بل شویو اورونو نښې وې چې ښودله یې، په جرنیلي سړک دا د کاروانونو د پړاو ځاې و. بره په اسمان په سوونو د کارغانو، کفترو او د طوطیانو جوپې خپلو زالو ته روانې وې. په تنورونو د ګرمې ډوډۍ او د کبابونو او د پکوړو خوشبوي هرې خوا ته خپور و. کیم ته دا هر څه د کشمیر سراې په شان ښکاره شو خو البته دا ځاې تریډېر لوې و.

د دوي دواړو اړتیاوېډېرې نه وې. لامه د ډوډۍ په اړه څه خاص بندیز نه لرلو او کیم د هری غرفې نه په خیرات کې د خواړو څه نا څه اخستې شول. هغه د اورد بلولو لپاره یو څو لرګي په بیه واخستل. خلک د ډوډۍ او د خواړو لپاره اخوا دیخوا تلل راتلل، خو دوي دواړه د کوهي پر غاړه ناست و. مخامخ د اس یوګاډې ولاړ و چې اسونه تری بیل شوي او دوي په واښو شوندې وهلې او یا اوبو ته یې خله ټیټه وه. په څو ګاډو کی د ناستو ښځو غږونه اوریدل کیده. په هند کې اوس که څه همډېرو خلکو خپلې میرمنې په اورګاډو(ریل) کی بوتلې چې زرخپل منزل ته ورسیږي خو ځینو خلکو اوس هم په پخواني ډول په اس ګاډي یا د غوایي په ګاډي کی د کور ښځې ورلیږلې. په دی ګاډو به پردې تړلې وې چې بیګانه سړي یې وونه ګوري.

کیم د غواي یو ګاډې په نښه کړو چې ډېر ښکلې کړې شوې و او وربانډې دوه ګومبدي خیمې لګیدلی وی. دا ګاډې لږه شیبه وړاندې د پړاو ځاې ته راغلی و او ورسره اته سړي بدرګه و چې د دوو کسانو سره زنګ وهلې تورې هم وې. له ورایه ښکاریدل چې دا د یو مهم کس کورنۍ وه ځکه د هند عام اولس وسله نه ګرځوله. د ګاډي د پردې شا نه یوی میرمنې د بیلا بیلو کارونو لپاره حکمونه کول چې ښکاریده هغی به تل دا کار کړې وي. کیم د ګاډي سره د بدرګه کسانو جاج واخستو چې نیم نه زیات پکې نري نروچکي د جنوبي سیمو سپین ږیري و. نیم نور د شمال تکړه غرني و چې وړینې خولۍ او هم هغسې جامې یې اغوستې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم اندازه ولګوله چې میرمنه د پاخه عمراو شته منه وه او جنوب کی د خپلو خپلوانوکره روانه وه. ښاي لورکره تله او زوم ورپسې د بدرګۍ لپاره خپل کسان وراستولي و. غرني کسان به ورسره د کوهلو یا کانګړې نه راغلي و. دا هم څرګنده وه چې د میرمنې لور په دی ګاډي کی نه وه، که نه هلته به سخته پرده کیده او ساتندویانو به هیڅوک ورته نږدې نه پرېښودلې. کیم سوچ وکړو، دا میرمنه خوشاله ښکاري او هغی سره لیدل پکاردي. دی خبر و چې لامه به دا خبره وونه مني، خو د مرید په توګه هغه دا خپل فرض ګڼلو چې د دواړو لپاره تری خیرات وغواړي. هغه چې څومره یې امکان کیدې شو، هغه ښکلي ګاډي ته نږدی اور بل کړو چې په ساتندویانو کی یې څوک وشړي. لامه اوس پر زمکه ناست و او تسبیح یې اړولې. یو غرني ورته په ماته ګوډه هندوستاني ژبه کی وویل، " او...ګدایانو، له دی ځایه لیرې لاړ شئ. کیم په غرور وویل، " ده ته ګوره! دا د غرونو خره کله نه د هندوستان د زمکې خاوندان شول؟ هغه یو لرګې په اور کیښودو او ورو یې وویل، "مونږ دی ته د مینې خبری وایو." له پردی شاته نه میرمنې هغه غرني ته څه امر ووکړو نو کیم په زوره وویل، " وروره،ډیر تیز مه غږیږه، دا نه وي چې ښیرې درته وکړو. زمونږه ژبه توره ده." سپین ږیرو ساتندویانو وخندل او یوغرنې په ګواښنو سترګو ورته رانږدی شو.

لامه سر راپورته کړو او وی ویل، څه چل دی؟ غرنې پخپل ځاې ودریدو او ژبه یې چاړه شوه، نو په ماتو ټکو یې وویل، " شکر خدایه چې د یو ګناه نه دی وژغورم" په سپین ږیروکی یو دی بل ته په غوږ کی وویل، "خارجیانو اخرخپل ملا پیدا کړو" د پردی شا ته نه میرمنې په چغه وویل، " تاسو دا ګداي ګر هلک تر اوسه ولې نه دی وهلې؟ " غرنې، پردی ته نږدی شو او په ورو غږ یې ورته څه وویل. هلته یوه شیبه خاموشي وه، بیا د میرمنې غږ اوریدل کیدو خو څوک پرې نه پوهیدل چې څه یې ویل. کیم ځان داسی ناغرضه ښکاره کړو لکه چې هیڅ نه ویني. هغه غرنې کیم ته نږدې شو او په غوږ کی یې ورته وویل، "کله چې ستا ملا ډوډۍ وخوړه نو د بیګم صاحبې خواست دی چې له هغې سره ووینې." کیم په بی پرواي وویل، "دی چې ډوډۍ وخوري نو ویدیږي." خو بیا یې په لوړ غږ وویل،" زه به اوس سپیڅلي ته ډوډۍ ورکړم او د خپلو خلکو نه اجازه هم واخلم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې لامه ته وویل، "حضور اجازه درکړې شوه، دا خلک به راته ډوډۍ راکوي." لامه په خوبولي غږ وویل، "د جنوب خلکډېر ښه دي " او هم هلته ویده شو. کیم بیا په زوره وویل، "پرېږده چې دی لږ ارام وکړي، خو کله چې سپیڅلې صیب راویښ شو نو ښه ډوډۍ ورته راوړئ." په سپین ږیروکی یو چا سنګ زنه خبره وکړه نو کیم په قهر وویل. " دی خیرات خور نه دی، د بانډې ګداګر هم نه دی، دی تر ټولو سپیڅلې جوګي دې، تر ټولو طبقو لوړجوګي او زه د ده مرید یم. "

د ګاډي له پردې شا ته نه په یونرم غږ کی بیګم صاحبې هغه ته د راتلو وویل. کیم پردی ته ورنږدی شو او پوهیدو چې د دی شا ته نه دوه سترګي ورته ګوري. په تخته یوه لاس چې په ګوتو کی یې غټې انګشترې وې، ایښې و.

میرمن. دی څوک دی؟

کیم. یوه لوړه سپیڅلې څټه چې له ډېره لری راغلې، دی د تبت دې.

میرمن. تبت چرته دی؟

کیم. هغه د واورو نه اخواډېر لری دی. دی د ستورونه خبر دی او زایچې جوړوي. خو دی دا هر څه د پیسو لپاره نه کوي. د مهربانۍ له کبله یې کوي. زه د ده مرید یم او ماته هم د ستورو ملګرې وایي.

میرمن. ته خو غرنې نه یې؟

کیم. له هغه پوښتنه وکړه، زه ورته له ستورو رالیږل شوی یم چې د ده د سپیڅلې سفر تر پایه به ورسره پاتې کیږم.

میرمن. هلکه. ګوره ښه، زه سپین سری یم او بی عقله نه یم. زه خبره یم چې لامه څوک وي او ورته درناوې کووم. خو ته د ده قانوني مرید نه یې ، هم هغسې لکه چې زما ګوته د دی ګاډي ډنډه نشي کیدې. ته یو بې طبقې هندو یې، یو بی شرمه ګداي ګر، چې ځان یې د خپلی ګټې لپاره دې لامه پوری تړلې دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. (په ورو غږ) نو مونږ ټول د خپلو ګټو لپاره نه یو لګیا؟ ما اوریدلي دي...ما اوریدلي دي چې...

میرمن. څه دی اوریدلي دي؟

کیم. هر څه خو راته یاد نه دي خو په بازار کی چا ویل، خو کیدیشي چې دروغ وي، داسی یې ویل چې راجه ګان ...هغه چې د ښه لوړې کورنۍ او د پاکی وینې اود غرونو واړه راجګان وي، ښاي داسی ونکړي، خو په جنوب کی، کله کله دوي د خپلو ګټو لپاره خپلې میرمنې په زمکه والوخرځې کړي. په اودهه کی دا کار ډېر کیږي. خو د غرونو راجګان دا خبره نه مني. د بازار په خبره څوک باور نشي کولې، خو د وینځو(مینځو) تجارت په ټول هند کې روان دې.

میرمن. (په سخته لهجه) ته خو ډېر لوې دروغجن یې.

کیم. (په ویره) موری. ته ریښتیا وایې، ستا سترګې ښایسته دی چې انسان پیژني .

میرمن. (په خندا) که څلویښت کاله پخوا راته چا دا خبره کړی وې، او زه ریښتیا همدغسې ووم، ډېرش کاله پخوا هم که چا راته ویلې وې نو...ارمان...چې په دی ټول هند کی څوک نه و، بی له دی خیرن ګداي ګر نه چې د یوې باچا د کونډې صیفت یې وکړو.

کیم. درنې ملکې...زه هم هغه څه یم چې ملکې حضور فرمایلي دي. خو په دی کی شک نشته چې زما جوګي ریښتونی دې. دی تر اوسه خبر نه دی چې محترمې ملکې د ده د لیدو امرکړې دې.

میرمن. امر..زه به یو سپیځلي ته، مذهبي معلم ته، څنګه امر وکړم چې راشي او له ما سره... یوې ښځې سره دی خبری وکړي؟ هیچری نه.

کیم. ښه دا زما بی عقلي وه، ما فکر کوو تاسو امرکړې دې.

میرمن. هغه امر نه و، یو خواست و. وپوهیدې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګاډي په تخته یوه سکه وکړنګیده چې کیم را واخسته او د بودایانو په شان یې په دواړو لاسونو بیګم صاحبې ته سلام وکړو. بیا یې وویل

کیم. زه د هغه سپیڅلي مرید یم، کله چې راپاڅیدو او ډوډۍ یې وخوړه نو تاسو ته به یې راولم.

میرمن. (په خندا)ډېر بی شرمه او بدمعاش یې.

کیم. (په ورو غږ) ملکې صاحبی ، په کورنۍ کی خو څه ستونزه به نه لرې. د ماشوم زوې اړتیا یا داسی نور...د زړه خبره وکړه، مونږ جوګیان ډېر کرامت لرو.

میرمن. مونږ جوګیان ....ته دومره لوې نه یې (خندا) باور وکړه...او جوګي..(خندا) کله کله زمونږ د ښځو اړتیا زامن نه وي. بله دا چې زما لور شکر دی زوې لري.

کیم. په لینده کی د یو غشي نه دوه ښه وي، او درې خو لا ښه وي.

کیم دا ټولې خبری د لاهور د ټکسالي د فقیرانو له خلي اوریدلې وې او د خبرو کولو پر وخت یې سترګی زمکی ته نیولې وې.

میرمن. دا خبره ریښتیا ده. او د دی وخت به هم راشي. خو دا د ښار برهمنان په هیڅ نه دی خبر. زه ورته پیسې او ډالۍ ورلیږم او دوي راته وړاند ویینې (پیش بیني) کوي چې ټولې دروغ وي.

کیم. ښه...ښه دوي درته وړاند ویینې کوي.

میرمن. بیا ما پخپله خپل خداې راياد کړو، دعاګانې مې وکړې او هر څه مې هغه ته پریښودل. په بوده ګیا کی سپیڅلې زیارت ته هم ولاړم او هلته می نذرورکړو. اوس له خیره دویم ماشوم یې کیږي، او که زوې وشو نو دا به ډېره لویه خوشالي وي.

لامه د خپل خوب نه راویښ شو او کیم ته یې نارې کړې. کیم ورته منډه کړه او وی لیدل چې د اورچاپیره غرنیو نوکرانو ورته ډوډۍ اوډلې وه. یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو کسان لاس په نامه ورته ولاړ و. کیم په چغه وویل، "زه ورشئ، ورک شئ، تاسو څه فکر کوئ چې مونږ به لکه د سپو په میدان کی د ټولو د سترګو مخی ته ډوډۍ خورو؟" ټول کسان تیت شول او کیم د لامه سره په ارام ډوډۍ وخوړه. بیا ده ورو غوندې لامه ته وویل، "ما درته نه وویلي چې د جنوب خلک ښه دي. دا هر څه یوی ډېرې درنې د راجه کونډې رااستولي دي. هغه بوده ګیا ته هم تللې وه. کله چې تا ارام وکړو نو ورسره به ووینې."

لامه د خپلو نسوارو د ډبلي په لټه و، "دا ستا کارونه دي؟" کیم وویل، "نور به دی څوک غم وخوري، اوس وایه چې ستا په خدمت کی پاتې خو نه یم راغلی." لامه ورته دعا وکړه. کیم د هغه ګونځې مخ ته وکتل چې ایله دری ورځې د مخه یې په لومړي ځل لیدلې و. اوس دا ځیره ورته ځومره خپله او مهربانه ښکاریده. ورته یې وویل، "هغه ګاډي کی ناسته میرمنه دویم لمسې غواړي." لامه یو سوړاسویلې وکړو ، "دا د دین لاره نه ده. خوهغه له غرونو راغلی ده نو وربه شم." کیم غوښتل چې ورسره ولاړ شي خو لامه ورته نه و ویلي اود دوي خبری په تبتي ژبه کی کیدې چې کیم وربانډې نه پوهیدو نو دې هم هلته ایسارشو.

په پړاو کی شورکم شوې و، ټولو خلکو ډوډۍ خوړلې او خوبولي و. لرې یو ځای د بنګالي سندرې او ستار غږ اوریدل کیدو. کله کله د چیلم ګوړګوړ به پکی ګډ شو چې کیم ته د چیندخانو دغږ په شان ایسیدو. لامه چې بیرته خپل اور ته راوګرځیدو نو کیم سترګې پټې کړې او ملاست و، هغه خپله کمبله وربانډی هواره کړه نو کیم مخ واړو، "څه یې ویل؟" لامه ورو ویل، "هغه واي چې ما سره مله شئ، ورته مې وویل چې زما لټون تر هر څه مهم دې. خو اوس چې زمونږ لاره یوه ده نو ورسره به لاړشو او په لاره به د دی لپاره دعا هم کووم. ما نه د ښار نوم هیردی خو هلته به له دی بېل شو." کیم یو څو ګزه لرې پروت سپین ږیري نه په ورو غږ پوښتنه وکړه چې د دوي د بادارصاحب کور په کوم ښار کی و. هغه ورته د سهارن پور شا ته د یو وړوکي کلي نوم واخستو چې د امونو باغونه یې لرل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سره غويي کنډک

سهار د سپيدې سره په پړاو کی ژوند راوېښ شو. کيم راپاسيدو او اخوا ديخوا يې کتل. بيا د "نييم" د يوې ونې نه يې يو ډنډر را وشوکوو او مسواک يې ترې جوړ کړل. د مسواک پر وخت ده د ټولو خلکو جاج اخستو. دی اوس د ډوډی نه بې غمه و، ځکه د هغې ميرمنې خدمت گارانو ورته هر څه برابرکړل. له سبا ناری وروسته دوي د ميرمنې د گاډی سره روان شول. هغې لامه ته وويل چې په لاره دی ورسره خبرې کوي او هم دغسې په خبرو خبرو ټوله لاره تيره شوه.

د غرمې دوي دمه وکړه او د ونو په تازه پاڼو اوډلي ښه ډوډی يې وخوړه. هغې ميرمنې اوس د غرونو يخه او تازه هوا يادوله او د گرمی او د لاری د خاورونه يې شکايت کوو. کله چې په لاره د يو سيند نه تيريدل نو لامه به په تلوسه شو. خو بيا به يې سر وخوځوو چې دا هغه سيند نه دی. کيم ته يې وويل، د دی ښځې د خبرو د لاسه زه خپل عبادت نشم کولې. کيم لرې شنو پټو ته کتل چې څو نوي کورونه پکې ښکاريدل او ده غوښتل چې هلته ورشي او له نږدې يې وگوري. دی او لامه يو ځای هغو ونو ته روان شول. کله چې نږدې ورسيدل نو کيم په دی حيرانه و چې هلته يوعبادت ځای هم نه و، يو څو د امونو ونې وې.

ډېر ليرې ده څلور سړي وليدل چې د يو بل سره څنگ تر څنگ روان و. هغه پخپل لاس کی نيولي د برونزو سيکې ته وکتل او لامه ته يې وويل، " پوځيان، سپين پوځيان، راځه چې وې گورو. مونږ چې کله هم يواځې تگ کوو، د پوځيانو سره مخ کيږو." لامه وويل، "ما سپين پوځيان پخوا چرې نه دی ليدلي." کيم وويل، دوي چې د شرابو په نشه کی نه وي نو ضرر نه در رسوي." بيا دواړه د ام د يوی ونې شا ته پټ کښيناستل. پوځيان رانږدی شول او يوځای ودريدل. دا د يو رجمنټ (کنډک) هراول ډله وه او د خپل کيمپ لپاره يې ځای په نښه کوو. دوي په لاسونو کی پينځه فټه لوړې ډنډې نيولې وې چې وربانډی بيرغونه ځړيدل. کله چې دوي په زمکه خپاره شول نو يو بل سره يې په زوره زوره خبری کولی. دوه کسان د امونو باغ ته ورننوتل نو يوپکې وويل، "د افسرانو لپاره به د دی ونو لاندی خيمې ودروو." بيا يې ليری خپلو ملگرو ته په چغه وويل چې "د سامان د گاډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره مو ځای په نښه کړی دی که نه." له لیری یوکمزوری غږ کی ځواب وویل شوچې کیم پرې پوهه نشو. لامه ورو وویل، دوي د څه شي لپاره تیاري کوي؟ دا عجیبه نړۍ ده او دا د بیرغ د پاڅه څه جوړ دي؟ یو پوځي خپل بیرغ له دوي څو گامه اخوا پر زمکه وغورځوو، څه یې وویل او بیا یې راپورته کړو. د کیم خله وازه وه او ده په زوره زوره ساه اخسته. بیا لامه ته یې په غوږ کی وویل،

کیم. سپیڅلي صاحب، زما زایچه...هغه پیشگوي...په یاد دی دي؟ په امباله کی چې هغه ملا په خاوره زما د ستورو نقش جوړکړی و او ویل یې چې لومړې به دوه پیرنگیان راځي او په یو تیاره ځاې کی به تیاري نیسي. هم هغسی لکه چې په خوب کی وي.

لامه. خو دا خوب نه دی.

کیم.. بیا یې ویلی و چې ورپسې به سور غویې په شین میدان کی ښکاره شي. وگوره سور غویې...

هغه بیرغ ته اشاره وکړه چې له دوي لږ لیرې په هوا کی رپیدو. د بیرغ د پاسه د هغه کنډک نشان سور غویې په شین میدان کی جوړ و.

لامه. اوس زما رایاد شو. دا خو ارو مرو ستا سور غویې دې او هغه دوو کسانو هم تیاري کوله.

کیم. (په جوش) دوي پوځیان دي، سپین پوځیان.

لامه. دا د جنگ نښه ده

کیم. محترم ، دا زما د لټون یوه برخه ده.

لامه. ته رېښتیا واې. د امبالې ملا ویلي و چې ستا ستورې د جنگ نښه ده. اوس څه وکړو؟

کیم. دلته به انتظار وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبه وروسته د پوځي بینډ غږ یې واورېدو. لامه داسی موسیقي چری نه وه اوریدلی. دا د دې کنډک موسیقي وه چې د مارچ پر وخت به یې غږوله. د پوځیانو ډلې په لیکو کی راغلې او شیبه وروسته دوي په میدان کی په لږه لږه فاصله خپلې کېږدۍ ودرولې. د پوځیانو یوې ډلګۍ په چټک د آم د ونو لاندی یوه لویه کېږدۍ ټک وهله. یو څو نورو د ګاډو نه لوښي لرګي راښکته کړل او هندي ملازمانو ته یې وسپارل. په څو شیبو کی هغه ځاې لکه د یو وړوکي ښارپه بڼه واوختو. لامه د تلو لپاره د خپل ځاې نه پاسیدو خو کیم ورته وویل، د اورد رڼا نه لیرې ودرېږه نو څوک دی نه ویني. د هغه سترګي په بیرغ خښې وې. ده د پوځ د کیمپ ننداره پخوا چری نه وه کړی او هر څه ورته په زړه پوری و.

د لامه لپاره د مسیحیانود پادري راتګ په زړه پوری و. د هغه توراوږد کمیس په غاړه و او د سرو زرو زنځیر ترې ځړیدو چې د صلیب نښې ورسره تالې وهلی. دې د لنګر د خیمې مخې ته پروت په کرسۍ کښیناستو او څلورو افسرانو ورسره توکی ټکالې پیل کړی. د لامه دا خبره خوښه نشوه چې مسیحي ملا په زوره خندل، خو هغه پوهه سړی ښکاریدو او غوښتل یې چې ورسره خبری وکړي. کیم وویل چې لږه شیبه کی به دوي ډوډۍ خوري، خو دوي دومره ښه نه دي چې مونږ ترې ډوډۍ وغواړو نو لاړ به شو.

دوي چې د پوځي کیمپ د نندارې نه وروسته بیرته پړاوته راغلل نو د میرمنې ملازمانو ډوډۍ ورته کیښوده . هغوي ولیدل چې لامه او د ده مرید دواړه خاموشه و خو پوښتنه یې ونکړه چې بی ادبي وه. له ډوډۍ خوړو وروسته دوي یو واری بیا د انګریز پوځي کیمپ ته روان شول. کیم د آم ونو سره یوځاې په نښه کړی و او لامه ته یې وویل چې هلته د ده انتظاردی وکړي ترڅو ده ورته غږ نه وي کړې. لامه په دی امر یو څه احتجاج وکړو خو کیم ورته وویل چې دا د هغه خپل لټون و... د سره غویي لټون. لامه په یوې کندې کی کښیناستو چې د امونو د باغ نه لږ لیری و او کیم ترینه په تیاره کی ورک شو.

هغه پوځیان چې د افسرانو خیمې ته په پهره (څوکۍ) ولاړ و، کیم د هغوي له پښو لکه د مار تیر شو او د لنګر د خیمې څنګ ته کښیناستو. هغه د سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غويي په اړه نور معلومات غوښتل، د خپل پلار خبره ورته په زړه شوه چې نهه سوه شيطانان به ستا ژغورنی ته راشي. هغه په دی معامله کی د مسيحي ملا سره هم مشوره کول غوښتل. خو په دی ويرېدو چې هسی نه د لاهور د پادريانو په شان هغه ورته د زدکړی او د تعليم په اړه نصيحتونه پيل کړي.

کيم د افسرانو د ډوډۍ د خيمې يو سوري نه وليدل چې ګوراګان د لوی ميز چاپيره ناست و. د ميز په سر د هر څه په منځ کی يو طلاي غويې ولاړ و. کيم پخپل دې اندازه خوشاله و چې انګريزان د غواي منونکي و او اوس له ډوډۍ وړاندی يې د دی غواي عبادت کوو. هغه وليدل چې ټول افسران ودريدل اوغواي ته د يوې دعا نه وروسته د شرابو جامونه يې وکړنګول. پادری "آرتهر بينيټ" نوميدو چې د دعا نه وروسته ايسارنشو او له خيمې را ووتلو. خو په تياره کی د ده پښه د کيم د اوږی سره وجنګيده او راپريوتو. کيم ورته يوه لته ورکړه او نږدې وه چې ترې تښتيدلی وې، خو هغه کيم د څټ نه ونيولو اوپه زوره يې خپلې خيمې ته راوستلو. کيم ورله لتې ورکولې خو ځان يې نشو خلاصولی. د خيمې په لالتين کی پادري د کيم مخ وليدو او په حيرانتيا يې ويل، " دا خو ماشوم دی." هغه تری په هندوستاني ژبی پوښتنې پيل کړی،" ته څوک يې؟ غلا لپاره راغلې وې؟ "کيم ساه صورت په ځاې کړو نو يوه کيسه يې ورته تيره کړه. په دی ټول وخت کی پادري هغه د خپل ترخ لاندې د څټ نه کلک نيولې و خو هغه ستړی شو او لږ يې لاس سست شو نو کيم موقع پيدا کړه. يو ټوپ يې ووهلو او له خيمې نه د وتلو لپاره يې منډه کړه.

د پادري يو لاس اوږد شو او د ده د نيولو په هڅه کی د ده له غاړې تعويذ يې ترې وشکولو. کيم بيرته تاو شو او په بی خبرۍ کی يې په انګريزي ژبې وويل، "راکړه، ما ته بيرته راکړه، په دی کی کاغذ دی، هغه راکړه."پادري حيرانه شو، "ته انګريزي ولې واې؟ واړه هلکان چې غلا کوي، وهل خوري. ته خبر يې؟ " کيم لکه د زېل شوي ښاروي په ټوپونو و، چې د پادري له لاسه خپل تعويذ واخلي، "ما غلا نه ده کړی، دا زما خپل تعويذ دې، دا رانه مه اخله." خو پادري د خيمې پردی ته ولاړو او بهر يې يو چا سره خبری پيل کړی. دا کس پادري "وکټور" نوميدو او هغه ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډو دا کيسه تيره کړه چې هلک په انګريزي ژبه خبرې کوي او يو تعويذ ورسره دی.

وکټور د مسيحيت د کيتهولک مسلک منونکې و او د راتلو سره يې د تعويذ په پرانستو پيل وکړ. کيم وويل، "تاسو ما ته وهل راکړي دي، اوس راته خپل تعويذ راکړئ چې ځم" وکټور پادري د کيم د پلار د لاس ليکلې هغه کاغذ پرانستو. دا د کيم د زيږيدو سند و او د دی په اخره کی د هغه پلار ژوواړې پخپل خط ليکلي و، د دی هلک خيال وساتئ ، مهرباني وکړئ، د هلک ساتنه وکړئ. پادري هک پک پاتې و او د بل نه يې وپوښتل، " ته پوهيږې چې دا څه دي؟ دا د کيمبل او هارا د لاس ليکنه ده، ما پخپله د ده واده کړی و" بيا يې کيم ته وويل، "دا له کله نه تا سره دې؟" کيم وويل، "کله چې زه ډېر وړوکي ووم." هغه ورته نږدې شو او د ده د کميس ګريوان يې خلاص کړو. بل پادري ته يې وويل، ته وګوره دا هلک تور نه دی. هغه ته يې وويل، ستا نوم څه دی؟

کيم. کيم، کيمبل ، دوي به راته کيم رشتيکا ويل.

پادري. رشتيکا څه وي؟

کيم. آيبريش تيکا. دا زما د پلار د کنډک نوم و.

پادري. ښه ښه . آيريش. ياني د اير لينډ!

کيم. دا راته پلار ويلي و.هغه اوس مړ دی.

بل پادري وويل، ښاي ما د هلک سره زياتې کړې دې. ځکه دی ريښتيا واي. هغه بل ورته وويل، "ده ته يو څه شيدې ورکړه او د ويده کيدو لپاره کټ. "کيم ته يې ويل، "مه ويريږه. ته به اوس دلته اوسيږې. "

هغه ورله تسلي ورکړه چې هيڅوک به ورته څه نه واي. بيا يې له کيم د هغه د موراو پلار او د لاهور د ژوند حال واوريدو. کيم د لامه سره د ليدو او د هغه د مريد کيدو کيسه هم وکړه او دا چې هغه ورته بهر په انتظار و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه د هيڅ نه خبر نه و او د آم د ونو سره په يوى تيارې كندى كى ورته ناست و.

وكټورد كيم سره بهر دونو لوري ته ولاړو. كيم ورته په هندوستاني ژبه كى وويل، "زما لټون اوس پاې ته رسيدونكى دى. ما سورغويې ومونډلو خواوس نه پوهيږم چې نور به څه راپيښيږي. دا ټول خره دي." لامه ورته وويل، "دا ښه خبره نه ده چې ته د دوي په ناپوهۍ ملنډې وهې. كه ته خوشاله يې نو زه هم خوښ يم. " دوي بيرته خيمې ته ورغلل او لامه دواړو پادريانو ته خپل سلام وكړو. دوي د يو بخارۍ چاپيره كښيناستل. د خبرو پروخت وكټور په انګريزي كې بينيټ ته وويل، "مونږ يو سپين پوستې هلک د بوداي راهب سره نشو پريښودې، ښه به دا وي چې دى زمونږ د مسلک په يتيم خانه كى داخل شي." بينيټ ورته وويل، بوداي ملا هم خبرول پكار دي، دى بد سړى نه ښكاري."

كيم د پادريانو او د لامه خبرى يو بل ته ژباړلى خو ځينې خبرى يې د ځان نه پكى ورزياتولې. لكه، لامه ته يې ويل، هغه چې اوښ په ځير مخ لري واي ، زه د پيرنګي زوې يم. يا ...دا غټ خيټې كم عقل واي چې زه دى يتيم خانې كى داخل شم چې سبق ووايم. لامه خواشينې وچې دى به د مريد نه بغيرخپل لټون څنګه كوي. كيم پادريانو ته د لامه د سيند د لټون خبره وكړه نو هغوي وويل چې دا خو كفر دى. ډېر زر دوي دواړه د خپلو خپلو مسلكونو په تبليغ شول او نانډرۍ يې پيل كړې. يو پادري ويل چې كيم به كېتولک فرقې ښوونځي كى داخليږي او بل ويل چې نه دې به د انګلستان د پروټسټنټ كليسا په سيوري كى زدكړى وكړي.

كيم او لامه د دوي په ډېرو خبرو نه پوهيدل خو اخر د كيم په دماغو كى يو حل راغلو. لامه ته يې وويل. دوي دواړه غواړي چې زه دى په يوه مدرسه كى زدكړى وكړم . نو د اوس وخت لپاره زه به دا ورسره وومنم. يو څو ورځې به تا نه بيله ډوډۍ وخورم، خو هر وختې چې مې موقع پيدا كړه، وو به تښتم او بيا به تا ته درشم. ته په سهارن پوركى اوسه، د هغې ميرمنې په كلي كى، زه به دى پيدا كړم. لامه خپلو تسبو په اړولو بوخت شو او مخ يې په خولې كى پټ كړو. دواړه پادريان په خبرو ستړي شول او په دى يې يو بل سره وومنل چې كيم به په غرونو كى د پوځ هغه يتيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاني ته ورواستول شي چې بې سرپرسته انګریز ماشومانو لپاره جوړ شوې و.

لامه اوس له خپلی مراقبی راوتلې او له دوي یې پوښتنې کولې چې کیم ته به څه ډول درس ورکړی کیږي او دا چې د ده د درس پیسې به څوک ورکوي. هغوي ورته وویل، چې د بریطانیې پوځ د یتیمانو لپاره پیسې بیلې کړي دي او په ښوونځي کې درسونه او په لیلیه کی ژوند مفت و. لامه تری وپوښتل چې تر ټولو ښه درسونه په کوم ځاې کی ورکول کیږي. دوي وویل، که څوک په پیسو سبق ویل غواړي نو په لکهنئو کی نامتو او لوې شخصي ښوونځې، "سینټ سیویېر" نومیږي. هلته تر ټولو شته من او هوښیار ماشومان سبق ویلي شي. لامه پوښتنه وکړه چې په دی شخصي ښوونځي کی د یو زده کوونکي لګښت به څومره وي. پادري وویل، دوه درې سوه روپۍ د کال.

لامه وکتور ته وویل، دا لګښت او د ښوونځي نوم راته په یو کاغذ ولیکه او ښکته خپل نوم هم ولیکه. بیا یې وویل چې دی به په یو څو ورځو کی ورته لیک راولیږي. لامه دا هم وویل چې دی ښه سړې دې او راپاڅیدو. بیا د خپل لټون خبره یې وکړه او ټولو ته د سر ټیټولو نه ورسته له خیمې ووتلو. وکټور ورپسې مندې کړې چې هسې نه ساتندویان یې ونیسي خو بهر هیڅ غږ نه و او لامه په تیاره کی ورک و. کیم د پادري په خیمه کی په کټ سملاستو او هوسا ښکاریدو. لامه ورسره ژمنه کړی وه چې دی به د کوهلو د میرمنې سره پاتې کیږي. دواړو پادریانو تر ناوخته د ده په اړه خبری کولې خو کیم ویده و.

په بله ورځ کیم د پیرنګي د پوځ په یوغونډ کی چې د امبالې په لاره یې کیمپ لګولی و، د مسیحي پادري په خیمه کی ناست و او سوچونه یې کول چې له دوي څنګه ځان خلاص کړي. دی د شپې په ارام ویده شو خوسهار یو ډګروال له کیم پوښتنې وکړې او کیم ورله هر څه ریښتیا وویل ځکه د ده پلار د ډګروال په اړه ورته ویلي و. له دی وروسته کیم یو سرپرک مشر ته وسپارل شو او هغه ته په سخته ویل شوی و چې په کیم دې نظر ووساتي چې تری ونه تښتي. دا کنډک امبالې ته او بیا له هغه ځایه "سناور" ته وراستول کیدو. کیم د سرپرک مشر نه پوښتنه وکړه چې دوي ولې سناور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځي، دوي خو جنګ ته روان و. په دی خبره ټولو وخندل او هغه ورته وویل، د دوي غونډ د جنګ لپاره نه و روان. کیم سوچ وکړو چې که دوي جنګ ته نه دی روان نو بیا خبر هم نه دي چې ده په امباله کی څه اوریدلي و. هغه ټولو ته وویل، " تاسو خبرنه یئ، کله چې امبالي ته ورسیدئ نو تاسو به جنګ ته وراستول کیږئ." پادري چې دا واوریدل نو ورته یې وویل، "وړاند ویېني مه کوه، د راتلونکي په اړه هڅوک خبر نه وي او دروغ ویل ګناه ده." هغه سرپرک مشر ته امر وکړو چې کیم دی بوځي او انګریزي جامې دې ورته وګنډل شي.

خپل او پردي

یو ساعت وروسته د کیمپ په بل سرکی، کیم پاک وویندل شو او اوس د هلکانو لپاره ځانګړی پوځي دریشي (کوټ پتلون) یې په غاړه وه. هغه په دی جامو کی سخت ناارامه و، داسی لکه چې کمیس وربانديې چکونه لګول. دی د یو وحشي په څیر اخوا دیخوا تاویدو راتاویدو. سرپرک مشر ورته حیرانه و. څو شیبې وړاندې یو هندو هلک اوس ورک و او د هغه پرځاې لږ نسواري شوې انګریز هلک ناست و چې د جنګ په اړه یې وړاند ویېنه کوله. هغه غوښتل چې دې د کیږدی په منځ کې د لوې ډنډې سره وتړي چې وونه تښتي. خو بیا یې تری وپوښتل. "تا څه ویل څومره کسان به جنګ کوي؟ اته زره؟ او توپې به هم ورسره وي!" کیم په ارام وویل. "ته به ډېر زر وګورې." سرپرک مشر ورته یوه ښکنځله وکړه او وې ویل، ته دلته د ډرمونو څنګ ته په ارام کښېنه او دا دوه هلکان به ستا څارنه کوي.

په بل سهار وختي د کیمپ کیږدی راونغښتل شوې او ټول د امبالي په لاره روان شول. دوی په لاره د هغه پړاو نه تیرنشول چې کیم تری راغلي و. دی اوس د سامان د ګاډو څنګ ته روان و او دواړو خواو ته یې دواړه پادریان و چې دی یې د نظر لاندی ساتلی و. ماسپښین چې دوي دمې ته ایسار شول نو په اوښ سپور یو ډاکي (نامه بر) له امبالي خبر راوړو چې دوي به سرحد ته ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم شور او لوړ غږونه واوریدل او لړه شیبه وروستو ټولو ته دا خبر ورسیدو. پادري کیم ته وویل،" د شیطان لکی، ته د دې نه څنګه خبر وې؟" دې یې له ځان سره په یوې کچرې سپور کړو او ورته د تازه خبر په اړه وویل چې امر شوی دې مونږ د امبالې نه نیغ محاز ته ورشو. د کیم لپاره د "محاز" تورې نوې و. له پادري یې وپوښتل چې محاز څه وي؟

پادري.. محاز مانا، جنګ ته ...ستا جنګ ته.

کیم. ما خو تاسو ته بیګا شپه ویلي و چې تاسو جنګ ته روان یئ.

پادري. تا ویلي وخو ته څنګه خبر شوې؟

کیم موسکی شو، سترګی یې پټې کړې او لکه د درویشانو په شونډوکی یې مرموز خبری پیل کړی، داسی لکه دعا چې یې کوله. ټولو ورته حیرانه کتل.

پادري. په هند کی ستا په شان نور خلک هم شته؟

کیم. ما تاسو ته هر څه وویل خواوس راته اجازه راکړئ چې زه هغه سپین ږیري ته ورشم. که زه ورسره نه ووم، دی به مړ شي.

پادري. ما چې څه ولیدل نو دومره پوهیږم چې هغه د خپل ځان خیال ساتلی شي، هم هغسې چې ته یې ساتې. اوس به دا جنګ له تا سړې جوړکړي. زه تا د سامان ګاډو ته اوړم او نن ماښام به له ما سره بیا ووینې.

پاتې ټوله ورځ د کیمپ خلکو ده ته په درناوي کتل ځکه تر اوسه هر څوک د ده د کیسې او ورسره د ده د وړاندوېینې نه خبر شوي و. په ګاډو کی انګریز میرمنو یو بل ته د هغه خبری کولې او یوې چاغې میرمنې تری وپوښتل، "ما ته ووایه چې میره به مې له جنګ بیرته راشي او که نه؟" کیم څو شیبې سترګې پټې کړې او بیا یې وویل، "هو دی به بیرته راشي." میرمنه خوشاله شوه او ده له یې ښه ډوډۍ ورکړه. کیم ته دا لویه قافله چې کله کله به یې خپل بینډ هم غږوو د لاهور د یوې میلې په شان ښکاره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام د امبالې د ریل ګاډي د سټیشن سره محلي سازندو ورته خپلی سندری ویلې او د خواړو شیان یې پرې خرڅول. داسی نه ایسیده چې دا غونډ به جنګ ته روان وي. د هغه لپاره د صاحب په توګه ژوند کولو کی یو څه نا څه خوند و، ولې ډېر حساب یې پرې نه کوو.

په بله ورځ دی د امبالې بارک ته یې ور واستوو او هلته د بینډ غړوونکو هلکانو د ده څارنه او ساتنه کوله. دوي هغه ځاې پخپله پاک کړو او کیم نه یې ښه کار واخستو. کله چې دی ستړی ستومانه پخپل کټ پریوتو نو یو سړې راغې او ورته یې وویل چې دی معلم و او درسونو ته دی راشي. کیم په لاهور کی د ډوډۍ په بدل کی یوې الماني انځورګرې نه د انګریزي یو څو توري زده کړی و خو اوس یې زړه نه و چې څه زده کړی. هغه سړي ته یې وویل، "ورشه زه نه درځم، زه ستړی یم." معلم دی له ګریوانه ونیولو او له کټ یې نیغ ودروو. بیا یې په راښکلو راښکلود بارک په بل سر کی یوی کوټې ته بوتلو چې لس دولس هلکان پکی سبق ته ناست و. معلم ورته په یوې کرسۍ د کښیناستو وویل او امر یې وکړوچې ښوریږي به نه.

کیم په دی کارکی ډېر ښه و. معلم په تورې دړی (بورډ) د سپین تباشیر (چاک) سره څه لیکل او دوي یې پو هیول. خو کیم ویده و. د هغه لپاره زدکړه یوه سزا وه چې تر اوسه یې تری ځان ساتلی و. ناڅاپه د ده په زهن کی یو پلان سر پورته کړو. معلم هلکانو ته د تلو وویل نو له هر چا وړاندی کیم له هغه کوټې راووتلو. یو چا ورپسي ناره کړه نو کیم مخ واړوو. دا هغه څوارلس کلن چاغ هلک و چې مخ یې خال دار او لوې ډول یې غړوو.

هلک. ودریږه. زه ستا ساتونکي یم. ما ته امر شوی دی چې ته به زما له سترګو پناه کیږې نه. ته چرته روان یې؟

کیم. بازار ته ځم چې خواږه واخلم.

هلک. ته بازار ته نشي تلې. که مونږ هلته ولاړو نو وهل به خورو، بیرته راوګرځه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. مونږ څومره لیری پورې تلې شو؟

هلک. د لیرې او نږدې نه دی څه مطلب دی؟ مونږ هغه ونې پوری تلې شو.

کیم. نو زه بیا هغې ونې پوری ځم.

هلک. سمه ده، زه نه ځم زما ګرمي کیږي. خو زه له دی ځایې نه تا ته ګورم. د تېښتیدو هڅه ونکړې، که داسی دی وکړل، سمدلاسه به دی ونیسي، دا لباس چې تا اغوستی دی زمونږ د غونډ یونیفارم دی. په امباله ښار کی د هر چا لاس ته چې ورغلې نو وو به دې نیسي او هم دلته به دی بیا راولي.

کیم په دی معلوماتو دومره نه و حیرانه څومره چې په دی خبره چې داغونډ به ورپسی لټون وکړي. دی د هغې ونې سره جوخت ودریدو او بهر بازار ته تلونکی تش سړک ته یې وکتل. ده هغو خلکو ته کتل چې په دی لاره روان و، په دوي کی زیات د کنډک بیراګان او نور د ټیټې طبقې هندو ملازمان و. هغه یو خاکروب ته هرکلې وویلو نو هغه ورته پخپله ژبه کی یوه ښکنځله وکړه، په دی اند چې اروپاي هلک به پری پوهه نشي. کیم ورته په هندی کی وویل، "ورشه بازار ته او یو منشي له ځانه سره راوله، مونږ یو لیک وراستول غواړو." خاکروب په حیرانۍ وویل، " ته څنګه ګورا صاحب یې چې د لیک لپاره د بازار نه منشي راغواړی." کیم ورته څو نرمی ښکنځلې وکړی او بیا یې په سخته لهجه وویل،" منډه کړه زما تادي ده."

خاکروب له ویرې منډه کړه او په بازار کی لومړې منشي چې د ده سترګې پرې ولګیدې نو ورته یې د راتلو وویل. دا یې زیاته کړه چې ګورا هلک په هندی ژبه کی خبری کولی شي. منشي د کاتبانو وړوکې میز، قلم او کاغذ راواخستل او پوښتنه یې وکړه، "پیسې به راکوي؟" خاکروب ورته وویل، "زه نه یم خبر، خو هغه د نورو ګورا هلکانو په شان نه دی. پخپله به یې وګوری." کیم د منشي په انتظار کی هم هلته د ونې سره تاویدو راتاویدو اود هغه په لیدو یې ورته په زوره څو ښکنځلې وکړی. منشي له لیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وویل، " زه خپل حق الزحمه پیشکي اخلم او ستا د بدو ردو له کبله اوس مې معاوضه زیاته شوی ده. خو ته څوک یې چې په دی جامه کی او په دی ژبه خبری کوی؟" کیم ورته وویل " دا خبری به په لیک کی ولیکې، خو امباله ښار د منشیانونه ډک دی، زه به بل څوک راوغواړم ، زما هیڅ تادي نشته." منشي پر زمکه کښیناستو او وې ویل، "څلورآنی به راکوې." هغه یو څادر په زمکه وغوړوو او کیم هم ورسره کښیناستو. بیا یې وویل، "د پیسو خبره راته سمه وکړه، چل ول به نه کوې." منشي وویل، " ښه ده یوه نیمه آنه راکړه، خو زه څه خبر یم چې د لیک نه وروسته ته به رانه نه تښتې." کیم وویل، زه له دی ونې اخوا نشم تلې او د پوستې(ډاک) د ټکټ اړتیا هم په نظر کی وساته." منشي وویل، ما ته د پوستې د ټکټ کمیشن څوک نه راکوي." کیم وویل. " دا به په لیک کی ولیکې چې محبوب علي ته به ورلیږي. دی د اسونو تجار او د لاهور په کشمیر سراې کی ایسار دی. هغه زما ملګری دی." منشي وویل، "عجیبه ده عجیبه." بیا یې د نیچې (لرګي) قلم د روشناي په مشوانۍ کی ډوب کړواو وي پوښتل، " په هندي کی ولیکم؟" کیم وویل، "ضرور" د لیک متن داسی و،

" زه د سپین ږیري سره تر امبالې په اورګاډي کی راغلم. امباله کی مې د خړی اسپی د نسل خبره ورسوله. مونږ بیا په پښو بنارس ته روان شو. خو په دریمه ورځ مو یو پوځي غونډ ولیدو. زه د دوي کیمپ ته ولاړم نو وې نیولم. زما تعویذ یې هم کتلی دی او لکه چې زما په قسمت کی د سره غویي لیدل و. نو هغه مې ولیدو. اوس پادریانو راته نوي جامې او نوې نوم راکړی دی خو دوي ناپوهه دي. دا جامې راته درنې ښکاري. دوي مې ښوونځي ته لیږي او وهل راکوي. زما د دی ځاې اوبه او هوا نه خوښیږي. راشه او زما مرسته وکړه او یا څه پیسې راواستوه چې دې منشي ته یې ورکړم ځکه ما سره ده ته د ورکولو لپاره هیڅ نشته."

منشي وروستۍ جملې په لیکلو ورته بد رد وویل چې پیسې نه لري او ده سره یې چل کړی و. کیم ورته وویل، که دا لیک محبوب علي ته دی ورسوو نو هغه به درله ډیرې پیسې درکړي. منشي وبونګیدو خو د خپل میز د یوی خانې نه یې د پوستې ټکټ راوویستو، لیک یې پکې بند کړو او دا یې ورباندې سلیخ کړو. کله چې لیک یې کیم ته وسپارلو نو کاتب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانیدو کی وویل،" لیک دې ورسیدو نوډاکي به د ټاکل شویو پیسو نه غبرګې ترینه اخلي.

چاغ هلک د کیم شا ته ولاړ و او وې ویل،" تا هغه تورسړي ته څه وویل؟ ما د برنډې نه درته کتل. ته د دوي ژبه واې؟" کیم وویل، نه نه زه معمولي هندي ویلې شم." دغرمی د ډوډۍ وخت شوی و. کیم ترې پوښتنه وکړه،" ته انګلستان ته تللې یې؟" هلک وویل. " زه خو څو میاشتې د مخه هلته نه د خپلی مور سره راغلې یم. ته لکه چې د دې ځاې په لارو کوڅو کی لوې شوې یې، سم دم فقیربنکارې." کیم وویل. " ما ته د انګلستان کیسه وکړه، زما پلار د هغه ځاې و." هلک ورته داسی خبری وکړې چې د کیم پرې باور نه کیدو. بیا دوي د لوی میز پر سر ډوډۍ ته کښیناستل، خو کیم ناهیلې شو ځکه داسی بی خونده خواړه ده په ژوند کی چری نه و خوړلي. که هغه محبوب علي ته لیک نه وې وراستولې نو اوس به ډېر خفه وې. هغه دلته ځان یواځې احساسوو.

له ډوډۍ وروسته یو لوړ دنګ پوځي دی پادري وکتور ته بوتلو. هغه د یو لیک په ولوستلو بوخت و او د ده په لیدو یې ترې حال احوال وپوښتلو. ورته یې وویل چې د لامه له خوا یو لیک یې تر لاسه کړې دې. کیم خوشاله شو خوپادري وویل، ته د ده د پیسو د معاملې نه خبر یې؟ کیم په انکار کی سر وخوځوو. هغه ورته د لیک متن ولوستلو چې په ماته ګوډه انګریزي ژبه کی د ده لپاره یو کاتب لیکلی و ځکه لامه په انګریزي نه پوهیدو. لیک داسې و.

" تعلیم او زدکړه د خدای رحمت دی خو هله چې دا ښه زدکړه وي. که نه دا هیڅ دنیاوي ګټه نه لري. که تاسو په شان مهربانه کس دې هلک ته په سینټ سېویېر کی د زدکړو موقع برابره کړه، چې ژمنه یې تاسو پخپل لیک کی راته راکړی وه نو په دی به د هلک دری څلور نسلونو ته ګټه ورسیږي. دا خاکسار دومره پیسې لري چې د کال دری سوه روپۍ په لکهنو کی هغه ښوونځي ته وروا‌ستوي. خو د خداې لپاره د دی هلک د سبق غم وخورئ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک په پای کی لامه د بنارس د یو بوداي خانقاه پته لیکلې وه. پادري کیم ته وویل، " زما باورنه کیږي، مونږ خو پلان جوړ کړی و چې نن به تا د سناور پوځي یتیم خانې ته ورواستوو. سینټ سیویېر د تعلیم لپاره لوې نوم لري او هلته مذهبي زدکړی هم کولې شې. خو د سپین ږیري سره به دومره پیسي له کومه شوي وي؟ هغه یوملنګ دې. یو واری ته په ښوونځي کی داخل شوې او بیا په میاشتینو پیسو کی ناغه وشوه نو زه به دی سمدلاسه پوځي یتیم خانې ته وراستوم. لامه ډېره لویه ژمنه کړې ده خو خیر زه په هره میاشت کی د پیسو د را رسیدو لپاره ده ته د دریو ورځو مهلت ورکولی شم." کیم چرت وهلو چې محبوب علي به ورته یوه روپۍ راواستوي او که نه؟ په دی به هغه کاتب ته پیسې ورکړي اوهم بنارس کی لامه ته لیک ورواستوي. پادري ورته وویل،" تر څو چې نور خبر راځي، ته ورشه د هلکانو سره لوبې وکړه او له دوي څه زده کړه. "

څو ورځې نوری هم تیرې شوې چې د کیم لپاره سختې وې. کله چې ده خوب غوښتو نو ورته به امر ووشو چې جامې دی قات کړې او بوټان دی پاک کړي. سهار د سپیده چاودې نه وړاندی به دوي د بیګل (صرنا) په غږ راپاڅیدل. سبا ناری به یې لا نه وه خوړلې چې معلم به ورپسې شو او د بی مفهومو تورو د لیکلو امر به یې وکړو. په نه څه خبره به په سوټۍ ووهل شو. کیم به پلانونه جوړول چې کاشکه د بارک د خاکروب نه ښه ډېر اپیم واخلي او د معلم په ډوډۍ کی یې ګډ کړي چې دی مړ شي. خو بیا به یې فکر وکړو چې دوي ټول یو ځای ډوډۍ خوري او دا کار به خطرناک وي.

د هغه د میز په سر د قاشوغې او پنجې سره د ډوډۍ خوراک کول هم نه خوښیدل. کله به یې غوښتل چې هغه کلې ته وتښتي چې سپین ږیرې پوځي پکی اوسیدو. خو د بارک په هره لاره محافظان ولاړ و. هغه د هلکانو نه د انګریزي ژبی د نویو ښکنځلو نه علاوه څه نه و اوریدلي. دی به زیات وخت خاموشه و او د نورو هلکانو د ده دا عادت نه خوښیدو، په تیره بیا د هغه چاغ هلک چې د ده د وهلو نه به یې خوند اخستو. په څلورمه ورځ دوي د امبالې د اسونو د ځغاستي میدان ته ولاړل خو څو شیبې وروسته چاغ هلک په ژړاژړا بارک ته راغلو چې اوهارا (کیم) د یو ږیره ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي له خوا تښتول شوې دې او دا چې د هغه ږیره سره وه. پادري وکټور په دی خبر خواشینې شو. هغه نن سهار د بنارس د یو خانقاه له خوا لیک او د یو بانک د دریو سوو روپو رسید تر لاسه کړی و. چرت یې وهلو چې د هلک ورکیدل ښه و او که د ده بیا موندل به ښه وي.

د امبالې د اسونو د ځغاستي د میدان په بل سر کی، درې میله ور اخوا محبوب علي د خپل کابلي اس واګې راښکلې او کیم ته، چې د ده مخې ته ناست و، وویل، " دا زما د غیرت او د عزت خبره ده. د امبالې خلک ما پیژني او په میدان کی ټولو ولیدل چې ما هغه هلک ووهلو او ته مې راوتښتولې. زه څنګه تا له دی بارک نه وباسم؟ دوي به مې بندي کړي. ته صبر وکړه، ته اوس صاحب یې، قسمت به پخپله درته لاره وښاي." کیم شونډې بوسې نیولې وې او د محبوب علي نه یې پیسې غوښتی چې بنارس ته به ولاړ شي او لامه سره به ووینې. هغه په ځیل وویل، " زه صاحب جوړیدل نه غواړم او یاد دی نه دي، ما ستا پیغام امبالې ته رسولې و." خو محبوب علي د اسپې مخ بیرته تاو کړو.

کیم دا کار یوه دوکه وګڼله او محبوب علي سره په جنګ شو. خو بیا یې ورته نوې لومه واچوله. "دا یو معمولي خبره ده. بنارس د امبالې نه په نیغه لاره دی، ما ستا څومره لیکونه او پیغامونه پیرنګیانو ته اوړي دي چې هیڅ حساب یې نه کیږي. او هغه وروستې پیغام دی پیټر صاحب ته د خړی اسپې دنسل په اړه چې لیږلې و." د محبوب علي رنګ واوختو نو کیم وویل، " نه نه ما نه پیغام نه و هیر، هغه خړه اسپه نه وه، سپین اس و." محبوب علي وویل، " تا په لیک کی هم د خړی اسپې نوم یاد کړی و. " کیم وویل، زه د بازار کاتبانو ته ټول معلومات په لاس نه ورکووم. " محبوب علي د کیم په سینه لاس کیښودو، خو په دی وخت کی یو چا پری چغه کړه، " اې محبوب علي، زوره وره، ودریږه." بیا یو انګریز خپل د پولو د لوبی اس د دوي د اس سره یو ځاې وځغلوو.

سپور. زه له ډېره وخته درپسې ځغلم. فکر کووم چې دا کابلي اس به وپلورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب. په یو څو ورځو کی ځوان اسونه راروان دي چې ستاسو د لوبې لپاره به ښه وي.

سپور. دا څوک له ځانه سره ووړې؟

محبوب. دا هلک چې راسره دې؟ د ځغاستې د میدان په سر کې مې ولیدلو چې هغه بل هلک ډېر سخت وهلو. د ده پلار پوځي و او په لاهور کی اوسیدو. هلته چې دی ماشوم و نو کله کله به یې زما د اسونو سره لوبې کولې. اوس مې چکر ته راوستو. هلکه ! راته ووایه چې په کوم بارک کی اوسیږې چې هلته دې ورښکته کړم؟

کیم. ما هم دلته ښکته کړه، زه پخپله تلې شم.

محبوب. او که ته وتښتیدې نو هر څوک به واي چې دا زما گناه وه.

سپور. دی به ډوډۍ ته ورشي. بل چرته تښتیدې شي؟

محبوب. هو، خو په دی خاوره زیږیدلی دی او ملگري لري، هر چیرې چې وغواړي تلې شي. ډېر هوښیار هلک دې. هر وختې چې یې جامې بدلې کړې د سترگو په رپ کی به تری هندو هلک جوړ وي.

سپور انگریز د کیم جاج اخستو او هغه محبوب علي ته غاښونه چیچل. داسی احساس ورته کیدو لکه چې محبوب علي ورباندی ملنډې وهي. دوي بارک ته ورسیدل نو مخامخ ورته پادري ولاړ و. کیم له اس ښکته شو او غلې ودریدو. هغه سپور ډگر وال کرایټن و چې کیم د ده غږ په انباله کې د شپې اوریدلې و او نن یې په رڼا ورځ ولیدو. خو ده داسی هیڅ څرگند نه کړل چې گوندی کرایټن پیژني. سپور پادري ته خپل ځان ور وپیژندلو چې " زه ډگروال کرایټن یم." پادري وویل، " د ټولن پوهنې د سروې مشر!" سړي سر وخوځوو. پادري ورته وویل، " ستا په لیدو خوشاله شوم او مننه چې دا هلک دی راته بیرته راوستلو." ډگروال وویل، " زما د مننې اړتیا نشته، هلک چرته نه و تللې، ته محبوب علي پیژني. خود دې هلک په اړه راته ووایه. پادري وویل، " زه به درته هر څه ووایم. هم ته یې چې زما دا معمه به راته حل کړې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کی یو سایس ښکاره شو او ډګروال په زوره وویل، " محبوب علي، د دریو نیمو سوو نه یوه روپۍ زیاته نشم درکولې." محبوب علي د اس مخ تاو کړو او وې ویل، " صاحب سترې دې نو ځکه په قهر دی. تر څو دی پادري صیب سره خبری کوي، زه به د هغه ونې لاندی ورته انتظار وکړم." پادري او ډګروال په برنډه کی په کرسیو کښیناستل نو کیم محبوب علي ته ورغلو او ورته په قهر لګیا شو چې له ده سره یې دوکه کړی وه. هغه ده ته تسلي ورکوله او ډګروال چې په اردو ژبه پوهیدو د دواړو خبرو ته غوږ نیولې و. پادري د کیم د اسنادو لپاره دننه ولاړو نوکرایټن ځان سره وویل. " د دی هلک نه پوځي نشي جوړیدې." پادري چې د لامه لیک راوړو نو محبوب علي کیم ته وویل،" چاغ پادرې ډګروال ته څه وربښۍ؟" کیم وویل، " د لامه لیک. هغه زما د زدکړو لپاره پسې رالیږلي دي. هغه له تا ډېر ښه دی، دروغ خو نه واي، ته خو دروغجن یې. " محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې لږ صبر وکړي نو هر څه به سم شي.

پادري او ډګروال تر ډېره وخته د کیم په اړه غږیدل او اخر دی نتیجې ته ورسیدل چې کیم به لکهنو ته ورواستوي چې هلته په سینټ سیویر ښوونځي کی زدکړی وکړي. ډګروال وویل چې دی راتلونکې اونۍ پخپله هم لکهنئو ته روان و نو کولې شي چې هلک له ځانه سره بوځي. دا د هغه لپاره د ټولن پوهنې یوه په زړه پوری بیلګه وه. هغه پادري ته سپارختنه وکړه چې د کیم د هندي ژوند په اړه دی چا ته خبره ونکړي ځکه ده غوښتل چې پخپله په دی اړه یو څه لیکنې وکړي. اخوا محبوب علي اوس کیم ته د اسونو د نسل او د دوی د خسمانې په اړه معلومات ورکول او ده ورته غوږ نیولی و. محبوب علي ولیدل چې د پادري او د ډګروال خبری پایې ته رسیدلی وی، نو کیم ته یې یوه روپۍ په لاس کیښوده او وي ویل، زه بچو ستا ستونزه حل شوه، ګورو چې کرایټن څه واي؟

ډګروال له برنډې کیم ته وویل، " دری ورځې وروسته به ته له ما سره لکهنو ته ځې. وونه تښتې." کیم په ژړغوني غږ کې وویل، " زه به سپین ږیرې ووینم که نه؟" کرایټن وویل، " لکهنئو د بنارس سره نږدې دې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممکن هلته د لامه سره ووینې." کیم وویل، " زه به انتظار وکړم خو هلکان به مې وهي."

ماسپښین محال کیم د بارک د معلم مخې ته ولاړ و چې سخت په قهر و. ده ورته وویل چې له درسونو یې خارج کړې دي. د کیم لپاره دا یوه بی مانا خبره وه. هغه له صنف ووتلو او بازار ته ولاړو. هم هغه کاتب یې وموندلو او پیسې یې ورله ورکړی. بیا یې وویل، اوس زه یو بل لیک وراستول غواړم. دا لیک په بنارس کی یوسپین ږیري ته مخاطب و. متن یې داسی و.

" د هغه سپیڅلي لپاره چې د سیند په لټون ګرځي او اوس د بنارس په خانقاه کی دی. په دریو ورځو کی زه به لکهنئو ته روانیږم. د ښوونځي نوم سیویردی خو نه پوهیږم چې د ښار په کومه برخه کی دی." کاتب وویل. " زه خبر یم." کیم ورته وویل، " نو وې لیکه او زه به درته یوه آنه زیاته درکړم." کاتب چې د لیکلو نه وروسته سر پورته کړو نو وې ویل " دا مونږ ته څوک ګوري؟" کیم مخ واړوو نو وې لیدل چې ډګروال کرایټن په ساده جامو کی د سړک نه اخوا ولاړ و. هغه کیم ته اشاره وکړه او چې دی ولاړو نو وې پوښتل.

کرایټن. دلته دی څه کول؟

کیم. (په ویره) ما بنارس کی سپین ږیري ته لیک ورلیږلو.

کرایټن. دا خو دی ورته نه دي لیکلي چې ما سره به ځې؟

کیم. نه. داسی می نه دی ورته لیکلي، که باور دی نه کیږي، ورشه لیک ولوله.

کرایټن. (خندا) نو ولې دی ورته وونه لیکل چې زه دی لکهنو ته بیایم؟

کیم. (په جرات) ما ته ویل شوي دي چې د بیګانه خلکو نومونه مه یادوه. ډیر ښه ښه پلانونه د نومونو په یادولو د خاورو سره خاوری شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرایټن. هر چا چې درته ویلي دي ښه درس يې درکړې دې. ما خپل د تمبکو ډبلې د پادري په کور کی پریښې دې ماښام هغه راته راوړه.

کیم. ستاکور چرته دی؟

کرایټن. په بازار کی له چا پوښتنه وکړه.

ډګروال پخپله لاره ولاړو او کیم بیرته کاتب سره کښیناستو خوسوچ يې کوو. د تمبکو ډبلې یوه بانه ده. ډګروال معلومول غواړي چې زه د ده د کور په اړه خبر یم که نه. دوي فکر کوي چې زه ماشوم یم، ما به تیر کړي. هغه له کاتب د ډګروال په اړه وپوښتل. ده ورته وویل، چې کرایټن داسی کم عقل ډګروال دې چې کنډک نه لري. هر وختې اسونه اخلي او د خداې د مخلوق په اړه پوښتنې کوي. دا د بوټو او کاڼو او د خلکو د رواجونو په اړه له هر چا پوښتنی کوي. محبوب علي واي دې د نورو ټولو ګوراګانو نه زیات لیونې دې. کیم د ډګروال په اړه په فکر کی شو. ده د هند عادي خلکو ته چې ډېر هوښیار نه و درناوې کوو، خو هغه څوک چې چالاکي يې کوله دې ورسره ډېر نه غږیدو. کیم بارک ته چې ولاړو نو د وکټور نه يې د تمبکو د ډبلې پوښتنه وکړه. هغه د پادري سره خپل د ټمبکو ډبلی نه و پریښې او غوښتل يې چې معلوم کړي، کیم د ده په اړه څومره معلومات لري.

د علم دروازه

پادري وکټور د سهار له دعا او سبا ناری نه وروسته کیم ځان سره بازار ته بوتلو او د جامو او بوټانو سربیره، نور شیان يې ورته واخیستل. د سینټ سیویر په شان ځانګړي او معتبر ښوونځي لپاره دا هر څه ضرور و. د سفر په ورځ د پادري په بدرګه او د سامان د بکس سره کیم د اور ګاډي ستېشن ته ولاړو. وکټور ورله د دویمې درجې د اورګاډي ټیکټ واخیستو او د ډګر وال کرایټن د لومړي درجې سره جوخته ډبه کی يې کښینولو. بیا يې ورته دعا وکړه او وې ویل، " په ښوونځي کی هغوي ستا د راتلو نه خبر دي، ډګر وال به په لاره ستا خیال وساتي چې ورک نشې." اور ګاډې روان شو خو کیم د دویمې درجی په دی خونه کی یواځی ناست و او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړکۍ کی د لامه سره د لاهور نه تر امبالی سفر يې يادولو. په کړکۍ کې يې د هغه سفر خبرې په تصور کې ليدې.

يوځای ډگروال کرايتن کيم خپلی ډبې ته راوبللو او ورسره يې په انگريزي ژبی خبری پيل کړې. ده ته يې وويل چې په ټول هند کی انگريزان د خپلو خلکو يو زنځير لري. کيم کولی شي چې د دی زنځير يوه کړۍ شي او که په ازموينو کی برياليې شو نو د اوولسو کالو په عمر کی د مياشتې دېرش روپۍ تنخاه گټلې شي. کيم ورته سر خوځوو خو داسی لکه چې د ډگروال په نيمو خبرو نه پوهيدو. اخر هغه په اردو ژبه خبری پيل کړی نوکيم ورته غوږ ونيولو. ورته يې وويل، ته چې هر ځایې ته ورځې نو هغه په حافظه کې ياد ووساته او بيا چې دی موقع پيدا کړه نو په کاغذ يې انځور جوړکړه. کيديشي يوه ورځ چې ته پوخ زنځيري شې نومونږ دواړه يو ځایې کار وکړو.

کيم سوچ کوو چې د ډگروال خبرو ته ځواب ورکول به ښه وي او که نه. کرايتن وويل، که تا د دی غرونو نه وراخوا د يو سيند يا د يو کلي معلومات راته راکړل نو زه به درته سل روپۍ درکړم. ته خبر يې د دی غرونو شا ته څه دي؟ کيم وويل، " زه څه خبر يم؟ زه خو ماشوم يم." ډگروال يوه روپۍ له جيبه راوويسته اووي ويل، " زه اوس ووايه." کيم د روپۍ د اخيستو لپاره لاس وړاندی کړی و خو بيا يې شا ته کړو. ورته يې وويل، " نه صاحب. زه خبر يم چې د ځواب لپاره به ته پيسې راکوې خو ته ولې له ما پوښتنه کوی؟" ډگروال روپۍ ورته ورکړه چې دا د هغه له خوا يوه تحفه ده. بيا يې وويل." ته يوه ځانگړې روحيه لرې چې په سينټ سيويرکی يې ورک نه کړی. هلته ډېر هلکان د تور پوستو نه کرکه کوي خو ته د يو صاحب او د يو ريښتوني صاحب زوې يې. نو هيڅرې به د تور پوستو نه کرکه نه کوې. زه داسی کسان پيژنم چې نوي نوي د حکومت په ملازمت کی شامل شول او د ځاي خلکو په دود دستور نه پوهيدل. په دې خبره د دوي نه يې معاش وگرځوو. دا ياد لره چې د ناپوهۍ نه لويه گناه بله نشي کيدې.

د هغو څليرويشتو ساعتونو په سفر کی ډگروال څو وارې کيم راوبللو او هر وارې يې ده ته نوي خبرې وکړی. کيم اوس پوه شوې و چې ده پخپله څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارکوو. کیم محبوب علي ته معلومات ورکول او محبوب علي ډګروال ته. ده سوچ کوو، که د دی کار لپاره زه یو واری بیا له ټولو بندیزونو ووځم نودا به ښه وي.

کله چې اور ګاډی د لکهنئو سټیشن ته ورسیدو نو کیم اخوا دیخوا وکتل. د ده هیله وه چې لامه به ورته د هرکلی لپاره ولاړ وي، خو هلته هیڅوک نه و. ډګروال دې په یو اس ګاډي کی د سامان سره کښینولو او سینټ سیویر ښوونځي ته یې ورواستوو. ده ته یې د بیا لیدو وویل او د خلکو په ګڼه ګونه کې ورک شو. د لکهنئو فضا کیم ته د لاهور نه ښه ښکاره شوه. د خپل ګاډي کوچوان ته یې وویل، د ښار د بازارونو منځ نه مې بوځه. کوچوان ورته مخ واړوو چې هغه ته د سینټ سیویر لپاره امر شوی دې. کیم ولاړو د کوچوان سره په لوړه تخته کښیناستو او په اردو ژبې کی یې ورسره خبری پیل کړی. راتلونکي دوه ساعته دوي د ښارټول بازارونه ولیدل. هغه کوچوان ته وویل، " دا خو راته د افسانو ښار ښکاري". کوچوان ورته د لکهنئو د نوابانو او د غدر د وختونو د انګریزانو د جنګ کیسه وکړه . اخر سټړی شول نو کوچوان ښوونځي ته مخه کړه.

د ګومتي سیند پر غاړه د سینټ سیویر ښوونځې په ډېره لویه زمکه کی جوړ و. د ودانۍ په لیدو کیم د څه خبری لپاره خله خلاصوله چې د چونه شوي دیوال د یوی ستنې سره د ماښام په تیارې کی ناست څوک یې ولیدل. هغه کوچوان ته په چیغه وویل،" ودریږه!"...کوچوان ګاډې ورو کړو اوکیم ترې ټوپ وکړو او په منډه د ستنې لور ته ولاړو. په بله شیبه دی د ستنې سره نږدې پرزمکه پروت د لامه د ژیړ لباس لاندې د هغه پښې ښکلولې.

لامه. زه د یوې نیمې ورځې نه دلته ستا په انتظار شیم. ما سره د خانقاه یو راهب هم و چې لاره یې راته سمه کړه. کله چې ستا لیک را ورسیدو نو زه په اورګاډي کی له بنارس روان شوم.

کیم . ته د هغه کوهلو میرمنې سره ولی پاتې نشوی؟ بنارس ته په کوم حال وورسیدې؟ کله چې له تا بیل شوم، زړه مې خفه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. د هغې ښځې په خبرو زه ستړی شوم. هر وختی یې رانه تعویذونه غوښتل. هغه ډېره سخې میرمنه ده خو زه تری روان شوم چې دا پخپله د عبادت ثواب وګټي. بیا مې د بنارس ټکټ وکړو او هغې خانقاه ته ولاړم چې خلک می پکی پیژندل.

کیم. او ستا سیند؟ ما نه خو هیر و.

لامه. ما نه سیند هیر نه دی. خانقاه ته ځکه راغلم چې دلته مشوره وکړم. هند ډېر لوی وطن دی او کیدېشي له مونږ وړاندی پوهو استادانو په دی اړه څه لیکنی پریښي وي. په خانقاه کی په دی اړه بحث روان دی، څوک یو څه واي او څوک بل څه. د سره غویي ملا راته لیکلي و چې هر څه زه غواړم هم هغسی به کیږي. ما ستا د سبق لپاره د یو کال پیسې دوي ته واستولی او بیا دلته کښیناستم چې د دی علم د دروازې نه په تیرېدو، تا ووینم. ددی لپاره نه چې ته په ما ګران یې بلکه د دی لپاره چې دومره پیسې مې دربانديې ولګولې چې د دی نتیجه پخپلو سترګو وګورم. مینه دنیاوي خبره ده او زه دنیاوي شیان نه غواړم.

کیم. ای محترم. تا خو د سیند لټون کوو، تا سره په لاره تګ څومره خونده ور و! زه په دی نړۍ کی یواځې یم، یو محبوب علي مې پیژندلو خو هغه راسره درغلي وکړه. زه بی له تا څوک نلرم.

لامه. زه هم څوک نه لرم خو زه غواړم چې ته زدکړه وکړی. تا نه هغسې صاحب جوړ شي چې ما ته یې دا عینکې راکړې وې. زه به بیا هم ستا حال اخلم خو اوس ورشه. یوه ورځ به تا نه دا هر څه هیر وي.

کیم. (په ژړا) ما تا سره ډوډۍ خوړلی ده، زه به تا څنګه هیروم؟

لامه. مه ژاړه زویه، زه بنارس ته ځم او ته به ښونځي ته ولاړ شې. کله کله به راته لیکونه رالیږي. د هغه خانقاه پته یاده ساته. زه که هر چیرې یم ، لیکونه به راته رارسیږي.

د سینټ سیویر په ښوونځي کی دربو سوو هلکانو زدکړه کوله چې د یو سخت رژیم لاندی یې ژوند تیروو. دا ټول د هغو انګریزانو زامن و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کی یې حکومتي یا پوځي خدمتونه سر ته رسول. خو کیم هر وختی چې موقع پیدا کړه، اصول به یې ماتول. په ښار کی د کولرا د وبا پر وخت دوي اجازه نه لرله چې بهر ووځي خو کیم د لیک استولو لپاره کاتب ته ولاړو. ډېر زر ده لیک ولوست زده کړل او پخپله به یې لیک لیکلې شو. هرهلک خپلی کیسې لرلې او کیم د دی ژوند سره څه نا څه عادت شو. بیا د اوړي لپاره د دریو میاشتو رخصتۍ پیل شوې.

کیم ته خپل معلم د پادري وکټور له خوا پیغام ورکړو چې په اورګاډي کی د امبالې نه وراخوا د غرونو یو سټېشن ته دی ورشي. خو کیم سر زوري کوله. د ده دلیل و چې د اوړي رخصتۍ د ده خپل وخت و، ولې د ده وخت حساب دی بل څوک وکړي. خو هغه د لامه له خوا لیک نه و تر لاسه کړی او زړه یې غوښتو چې هندي ډوډۍ وخوري، وریژې، کباب، دال، چټني. په لاس یې وخوري ځکه په ښوونځي کې به دوي پر میز د قاشوغو او چړو او پنجو سره ډوډۍ خوړه. هغه ته د ښوونځي ډوډۍ خوند نه ورکوو. بله لاره ورته دا وه چې محبوب علي ته ورشي خو دې له هغه مرور و. د ده هم صنفیان او ملګري خپلو خپلو کورونو ته ولاړل او اخر ټول ښوونځې تش شو. د کیم صندوق هم د نورو هلکانوپه شان د لوې دروازې سره کیښودل شو نو ده یو ګاډې راوغوښتو او د بازار د یو ملګري کور ته ولاړو. خپل صندوق یې له هغه سره امانت کیښودو، څوشیان یې ترې واخیستل او چې بیرته په اس ګاډي کی کښیناستو نو په مخ یې تور رنګ وهلې، هندو هلک ترې جوړ شوې و.

کیم په سټېشن د دریمې درجې ټکټ واخستو او په اورګاډي کی کښیناستو. مساپرو ته یې وویل چې دی د یو مداري شاګرد و. تر امبالې ده د خپل ځان په اړه نورو مسافرو ته رنګا رنګ کیسې کولې. اخوا په شمله کی ډګروال کرایټن ته په تار(ټیلیګرام) کی خبر ورسیدو چې کیم اوهارا ورک شوی و. ډګر وال یو سهار د اس د ځغاستي په میدان کی محبوب علي ته دا خبر ورکړو نوهغه ورته وویل، " انسان او په اس کی توپیر نشته. کله کله اس مالګه غواړي او که خاوند ورته مالګه ورنکړي نو بیا زمکه څټي. هغه هلک سړک ته وتلې دې، د ښوونځي نه به یې زړه ستړې وي. پخپله به راشي. که نه زه به یې لټه وکړم." ډګروال پوښتنه وکړه، "اوکه دی مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي؟ محبوب علي وخندل. "که تبې وونه وژلو نودی به ژوندی وي. شادو له ونې نه غورځيږي، بی غمه اوسه." ډګروال وویل، " د ده سر زوري ورته تاوان رسولی شي."

محبوب علي امبالي ته په لاره د اسونو د يوې قافلې سره روان و چې يو سهار د کالکه سره نږدې ترې چا خير وغوښتو. هغه خيرات غوښتونکې وترټلو نو هغه په انګريزي کی ورته ځواب وويلو. محبوب علي د کيم غږ وپيژندلو او وي ويل، " ته چيرته ورک وې؟ انګريزان درپسی په لټون خوارشول." بيا دی کيم سره د يوې ونې لاندی کښيناستو او هغه ورته خپله کيسه تيره کړه چې څو ورځې يې په امباله کی د خپل يو ملګري کره واړولی. بيا د هغه سره ډيلي ته ولاړو، ورپسې څو ورځې يې د تيلو د ګانۍ غواړ وګرځوو. بيا يې د پټيالې د ميلې په اړه واوريدل نو بيرته پنجاب ته ولاړو. هلته يې د پټاخو جوړولو په يوه کارخانه کی د اور لوبې شيان جوړکړل. راجه ګان يې په پيلانو سپاره وليدل چې د اور لوبی ټولو توکو ته يې په يوه مخه اور ورته کړو او يوولس کسان پکې مړه شول. د کارخانې مشر هم پکی مړ شو. کيم د بارودو د چودنې په زور له يو تمبو نه بلی خوا ته والوتو خو هيڅ زيان ورته ونه رسيدو. بيا يو سيک سره د سايس په توګه مله شو او هغه چې ورله کومې پيسې ورکړې وې، په هغی تر دی سټيشن را ورسيدو. محبوب علي تری پوښتنه وکړه، " نو ته اوس ما سره ځې؟" کيم سر وخوځوو نوهغه له ځان سره يو سراې ته بوتلو.

محبوب علي ورته د مسلمانانو جامې واخيستې . کيم په سراې کی ځان پاک کړو او نوي جامې په غاړه کړی. هغه ورته ښه ډوډۍ راوغوښته چې شيريني هم پکی وه. بيا د چيلم په سر دواړو خبرې پيل کړې.

کيم.. ډګروال صيب راته په قهر و؟

محبوب. هو خو ما دلاسه کړو. بيا هم دا تښتيدل او پټيدل ښه خبره نه ده.

کيم . حاجي صيب دا زما د رخصتيو ورځی دي. زه دری مياشتې د دوي غلام ووم، اوس سکول بند دی نو ولې پخپله خوښه وونه ګرځم. بله دا چې دوي زما د لګښت نه بې غمه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. د پیرنګي لپاره دا څو روپۍ هیڅ نه دی. دوي یې هم د یو هدف لپاره درباندی خرڅوي، ستا په غم کی نه دي.

کیم. زه ډېر پخوا له دی خبر ووم.

محبوب. تا ته چا وویل؟

کیم. ډګروال صیب پخپله راته وویل. په هم دی الفاظو کی به یې نه وي ویلي خود هوښیار لپاره اشاره کافي وي. دا خبره یې راته په ټرین کی وکړه کله چې مونږ لکهنئو ته تلو.

محبوب. که داسی ده نو زه به درته یو څه نورې خبرې وکړم. تا چری ما ته دروغ نه دی ویلي نو زه دی قدر کووم. ته دا ښوونځې جدي وګڼه ځکه سبق ښه شي دې .

کیم. سمه ده، زه به ښوونځي ته ولاړ شم او ټول سبق به ووایم. خو له سبق وروسته به دوي ما پرېږدي چې په خپلو خلکو کی پاتې شم او که نه وي نو ګورا صاحب به رانه جوړ کړي.

محبوب. ستا خپل خلک څوک دي؟

کیم. د دی لوې او ښکلې وطن خلک زما خلک دي. بله دا چې زه به خپل لامه ووینم، او دریمه دا چې زما پیسې پکارې دي.

محبوب. پیسې خو د هرچا پکارې وي. زه به درته اته انې درکړم. دا ځلې مې په اسونو کی ډېره ګټه نه ده کړی. خو ته زر زر سبق ووایه، درې کاله به دی تیر شي. بیا ممکن زما هم پکار شې.

کیم. (خندا) تر اوسه مې درته کارونه نه دی کړي؟

محبوب. ځوابونه مه راکوه. د نن نه ته زما د اسونو نوې سایس یې. زه ورشه او زما د سړو سره د شپې لپاره خپل ځای جوړ کړه. دوي د ستیشن شمالي څنډو کی ډېره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. که ستا له خوا راسره څه نښنه نه وي نو ستا سړي به مې په وهلو د
سټېشن جنوبي څنډو ته وشړي.

د طلاي غشي سيند

محبوب علي د خپل کمر بند نه د چيناي رنګ يوه چکۍ راوويسته، خپله کټه
ګوته يې وربائدی کېښوده او بیا په يو ژير کاغذ يې د دې ګوتي نښنه
ولګوله. د بلخ نه تر بمبۍ پورې سوداګرو د محبوب علي د ګوتي نښنه
پيژندله چي پکې د يو زخم ليکه واضح ښکاريده. هغه کاغذ کيم ته ورکړو
چي د ده قافلي مشرته ښکاره کړي. محبوب علي راپاسيدو او په بهر تلو
کې يې وويل،" تر سهار به بيرته راشم." کيم تری پوښتنه وکړه، "د کوم
لوري سړک نه به راځې؟" هغه ورو وويل، د ښار له خوا سړک نه، هم دا
يو سړک دی. کيم د شپې په تياره کی بهر ولاړو او د سراې د دېوال سره
سره راتاو شو. دی د سټېشن مخالف لوري ته روان شو او د يو ميل نه هم
زيات مزل يې ووهلو. بيا يې له جيبه يو قطب نما راوويستلو او په ارام قدم
بيرته وګرځيدو. هغه پخپل زهن کی د محبوب علي د کسانو لپاره يوه کيسه
هم تياره کړه چي د اورګاډي د سټېشن سره نږدې په يوه تش ميدان کې
ډېره و. هلته دوه لارۍ هم ولاړې وې چي پکی د محبوب علي اسونه و.
د کيم په ليدو د قافلي مشر وربائدی غږ وکړو نو ده ورته کاغذ وښودلو او
وې ويل، " زه د حاجي صيب خدمت ګار يم، سهار چي راشي پخپله تری
وپوښتئ خو اوس د اور سره نږدې د شپې تيرولو ځاې راکړئ."

څو شيبې وروسته دوي ټول د اور چاپيره خوب ته وغځيدل. کيم ته يې يوه
کمبله ورکړه او دې هم په داسی ځاې کی سملاستو چي پښې يې د لارۍ د
يوې پاې لاندې وې. هغه په دی حال خوشاله و او بيا د ضرب او د تقسيم
د سوالونو په حلولو ورو ورو خوبولي شو. خو نابېره د ده غوږونو کې د
پس پس غږ راغلو. يو سړي د لارۍ شا ته د بل سره پټې خبرې کولې.
"دی تر اوسه نه دی راغلی؟ چې کوم خوا تللي دې؟" بل سړي هم هغسي
په ورو غږ وويل، "دا ځلي چي د غرونو نه اخوا درنه ولاړ نشي. د دې
امر شوې دې. خبر يې د ده په سر څومره پيسي دي؟ بل غږ وويل، هو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو مونږ د سرحد نه ډېر لیرې یو. که پیښور وې نو هلته دا کاراسانه و. لومړي وویل، هو...پیښور چې پکی د ده خپلوان پراته دي. زمونږ لپاره هغه ځاې او دوزخ یو دې. دویم وویل، نو بیا څه وکړو؟ لومړې بې صبره شو،

" او بې عقل، ما درته ویلي دي چې انتظار وکړه چې دې راغلو او ځملاستو نو بیا یوه ګولۍ ورته بس ده. دا لارۍ به زمونږ تر منځ شي او مونږ به د اورګاډي په پاټلۍ ولاړ شو او ځان به ورک کړو. دوي به نه خبریږي چې ډز له کومې خوا ووشو. لږه شیبه خاموشي وه بیا یو کس وویل، یاره زما خوډېر ساړه کیږي. بل په سخته وویل، ته څنګه فقیر یې چې لږ ساړه نشی زغملې." د کیم سترګی پټی وې خو هغه سوچ کوو،" ښاي محبوب علي ته هغه سپین اس ګران تمام شو، یا کیدیشي کوم بل خبر یې خرڅ کړي وي. خو اوس څه وکړم؟"

شیبه وروسته، ده کمبله د ځان نه لرې کړه او لکه چې څوک په خوب کی ویریږي، ناره یې کړه، " وی بلا مې خوري... مورې... بلا ده هله نیسئ... بده بلا ده... ټول خلک راویښ شول او ده ته په بدو ردو وئیلو بیا ویده شول. کیم په دی شور ماشور کی د خپل ځاې نه څو ګامه لیرې د اورګاډي د پاټلۍ سره نږدې سملاستو او څو شیبې د پوزې او غوږونو نه د خرړیدو غږونه یې ایستل، داسی چې هغو غلو ته وښاي چې دې ویده شوې و. بیا ورو غوندې لکه د مار په زمکه ورغړیدو اوپه تیاره کی د تور سرک یوه برخه شو. ترډېره وخته دې روان و تر څو داسې یو ځاې ته ورسیدو چې د سرک یوې غاړې ته زمکه ښکته شوې وه. دی هلته د یوې تیږې شا ته کښیناستو. بره په سرک ده ته هر څه ښکاریدل.

یو څود غوایانو ګاډي تیر شول. یو پولېس او څو لاروي چې د بلا ګانو نه د ساتنې لپاره یې مناجات ویل، پخپله لاره ولاړل. څو شیبې وروسته هغه د اس د ټکاري غږ واوریدو نو پوه شو چې دا به محبوب علي وي. هغه په ټیټ غږ د ده نوم واخیستو، "پام کوه وړاندی مه ځه." اس سمدلاسه ودریدو او محبوب علي په زوره وویل، " داسی سست اس به بیا چرې نه اوړم. د ښار ټول میخونه او هډوکي یې په پښو کی راټول کړی دی. " دی له اس راښکته شو او د دی وړاندینی پښه یې راپورته کړه. بیا یې ورو وویل، "

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ښکته کړه څوک به دی وګوري." کیم وویل، ستا د اسونو لارۍ شا ته دوه کسان درته په انتظار ناست دي. کله چې ته سملاستلې، دوي به دربانډی ډزکوي چې ستا د وژلو لپاره پیسې واخلي. " محبوب علي په وروغږ کې وویل، " تا ولیدل؟ یو تن پکی د فقیر جامې خو نه وې اغوستې؟" کیم وویل، " ما نه دي لیدلي خو یو کس بل ته ویل چې ته څنګه فقیر یې چې ساړه نشې زغملې." محبوب علي وویل،" شابسې، ورشه پخپل ځاې ویده شه، زه نن شپه نه مرم."

کیم بیرته هم هغه ځاې ته ځان ورسوو او په کمبله کی ویده شو. کله کله به یو اورګاډې د ده څنګ کی تیر شو خو دی نه ویښیدو. محبوب علي خپل اس د سټیشن سره نزدې وتړلو او پخپله دننه ورغلو. هلته د ټریفک یو مشر یې ولیدو او ورته یې د دوو فقیرانو حال ورکړو چې د ده د لاریو سره نزدې لیدل شوي و او وېره یې څرګنده کړه چې هغوي د غلا لپاره هلته ایسار و. مشر ورته ډاډ ورکړو او یوتکړه پولیس سره د ګاډي انجن ته وختلو.

محبوب علي سهار خپلو کسانو ته ولاړو نو هیڅا ورته د دوو فقیرانو کیسه ونکړه چې د اورګاډی پولیسو نیولي و. خو کیم د محبوب علي سره د بارد ښکته پورته کولو پر وخت ورته د دوي د نیولوکیسه تیره کړه. د ورځې په پیل کی د دوي قافله په سړک روانه شوه. کیم به کله په لارۍ او کله اس سپور و او د لارۍ خوند یې اخستو. دوي شمله ته ورسیدل نو محبوب علي د خپلو اسونو د پلورلو نه وروسته کیم ته د یوځاې پته ورکړه چې هلته د لورګن نومی سړي سره ووینې. د ده کور د لرغونو توکو او د مداریانو له شیانو ډک و. کیم څو ورځی د ده میلمه شو او رنګا رنګ شیان یې ولیدل چې د پلورلو لپاره به یې هر ډول خلک راتلل.

هلته د کیم د عمر یو هندو هلک اوسیدو او دوي دواړو به د لورګن واړه کارونه کول او د پیسو حساب به یې هم زده کوو. کیم لس ورځې په خندا او خوشالۍ تیرې کړې. اخر د ده لپاره د کالکه نه د اورګاډي ټکټ واخستل شو او دی له شملې روان شو. لورګن ورته پینځه روپۍ ورکړې وې چې هغه وخت د کیم لپاره یوه خزانه وه. د اوړي رخصتۍ خلاصې شوې اود لکهنئو په ښوونځي کی د هغه زدکړی بیا پیل شوې. وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتو شو او راتلونکي درې کاله دی هم هغه ښوونځي کې و. کله به په رخصتيو کی دی د بنارس خانقاه ته ولاړو او ليدل يې چې لامه نور هم ضعيف شوې و خو ده خپل سيند تر اوسه نه و موندلی. کيم ته يې وويل، ما څو واری خوب ليدلی دې چې تر څو راسره خپل مريد نه وي زه دا سيند نشم موندلی.

کيم اوس زيات وخت د کتابونو په ولوستلو تيروو او هغه هومره سر زوري پکی نه وه پاتې. په يو اوړي کی ده د محبوب علي سره لومړې بمبۍ او له هغه ځايه په بيړۍ کی کراچي ته سفر وکړو. په بل کال، دی کويټې ته ولاړو او دغرونو قبايل يې وليدل. په دريم کال دی پيښور ته ولاړواو هلته د يو پښتون په جامه کی وګرځيدو. کرايټن ده ته يو وړوکې شين رنګه لرګين بکس وراستولی و. په دی کی رنګونه، برشونه او سپين کاغذونه و. ورسره د نقشې جوړولو سامان هم و. کيم به کله نا کله په هغو کاغذونو انځورونه جوړول. د لامه سره د سيند لټون د ده هم يو ارمان و چې تر اوسه تری هير نه و.

کيم اوس د شپاړسوکالو و او دواړه کرايټن او محبوب علي د ده له ارمان خبر و. د ښوونځي د سبق په پورا کيدو، په وروستي ورځ هغوي کيم ته اجازه ورکړه چې د لامه سره تلې شي خو دې به په هغه سفر کې د دوي لپاره کار هم کوي او د هغی په بدل کی ورته د مياشتې شل روپۍ ورکول کيږي. کيم خپل ځان د بودايانو په جامه کی پټ کړو او د يوې غوټې سره بنارس ته ولاړو. لامه ته په ښنو پريوتو او د سفر پلان يې ورسره جوړکړو. هغه ته يې وويل چې حکومت له خوا ورته د کاتب دنده ورکړې شوې ده. لامه تری پوښتنه وکړه، " پوځي خو يې درنه جوړ نکړو؟" کيم وويل، " نه زه جنګ نشم کولې." په خانقاه کی نورو راهبانو، کيم ته يوه لرغوني نقشه وروښودله چې ورباندی څرخ جوړ و. لامه ورته وويل، زه به درته د دې څرخ د جوړولو چل وښايم چې يو پخوانې چيناي هنر و.

په بل سهار دوي په خانقاه کی د شپې پاتې وريژې د ترخو چايو سره وخوړې او بهر راووتل. کيم تر سهارن پور د اورګادي ټکټونه واخستل او د دريو ورځو د سفر نه وروسته دوي هلته د کوهلو د ميرمنې کره ورغلل. د هغې په کور کې يې دوه ورځې دمه وکړه او هلته يو هندو هری بابو هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي سره مله شو. هري بابو د کيم سره په شمله کی ليدلي و او د حکومت د زنځير يوه کړۍ و. دوي شيوالک د غرونو نه دون او بيا شمال کی د مسوري لوړو ته ورسيدل. هلته هري بابو دوه کاتبان چې يو يې کيدار ناته او بل بدري ناتهه نوميدو، ورسره کړل. کيم پوهيدو چې هغوي هم د زنځير وړې کړۍ وې، چې خپل خپل کارونه ورته سپارل شوي و. يو په روسي او بل په فرانسوي ژبی خبرې کولې شوې.

دوي په څو کچرو خپل سامان چې تمبوان او د خواړو شيان يې لرل بارکړي و. هر څومره چې دوي په لوړو ختل، د دی قافلی خلکو ته مزل گران ايسېدو. خوکيم ليدل چې د غرونو په سفرکی لامه يو واری بيا تازه شوی و. د صنوبر او د زالغوزي د ونو وږمې د هغه په وجود کی نوې توان پيدا کړی و. دلته ساړه هم ډېر و او کيم په لاره ورته د وړۍ يوه کمبله اخستې وه. خو لامه ورپوری وخاندل چې دا خو ټيټ غرونه دي، د دی هوا دومره سړه نه ده. کيم ريښتيا چې د غرونو د تگ سره اشنا نه و او په څو ځايونو کی يې پښه خطا شوه. خو دی خوشاله و چې لامه په ارام روان و. په وړو کليو کی خلکو به دوي ته د اوزې پنير، شيدې او د کاني په شان سخته ډوډۍ راوړه. کيم به ماښام د خپلو پښو پرهرونو ته کتل او د هند غوړي او مساله داره ډوډۍ به يې مخی ته ودريده چې اوس د ده له هډوکو نه هم وتلې وه. کيم د تسبيح د اړولو چل زده کړی و. خو ده به زيات وخت د تسبيح په دانو د خپلو گامونو حساب کوو. کله چې دوي د شپې اوده کيدل نو هغه به څو شيبې په کاغذ ليکنه وکړه. په ځينو ځايونو کی يې انځورونه هم جوړول. د دوي د دمې له ځايونو څو واری ليکلي پيغامونه ښکته په شمله کی ډگروال کرايټن ته وراستول شوي و.

يوه ورځ دوي له يوې تنگی درې تيرېدل چې واورې پکی شوې وې. لامه هم هلته پر زمکه په سجده پريوتو. خو د يو واورين طوفان نښې وې او د غرونو شپانه د خپلو ميږو او د اوزو رمې په چټکۍ خوندي ځايونو ته اوړل. هری بابو او د ده دواړه کاتبان وارخطا و. د لږ مزل نه وروسته دوي يوې هوارې شنې زمکی ته چې د غره په ډډه و راووتل. له دی غرونو کيم ته احساس ووشو چې دوي اوس يوې نوې نړۍ ته رارسيدلي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې نور په لوړه د مزل نه وروسته د سپينو واورينوغرونو په ليدو کيم وويل، باور لرم چې خداې هم دلته اوسيږي. هلته په يوې هوارى کی دوي خپل پړاو جوړ کړو. د ده ملو کسانو په يو دوربين کی وليدل چې دوه کسان له لوړو غرونود دوي په لورى را روان و.

دوي چې رانږدی شول نو کيم احساس وکړو چې دوي د بل وطن و. هغوي د پوستين جامې اغوستی او مخونه يې سره و، داسی لکه چې د اروپايانو وي. بدرى نات او کيدار نات ورسره کله په روسي او کله په فرانسوي خبرى کولې او کيم دومره خبر شو چې معامله د هغو پينځو رياستونو وه چې يو لوى ګاونډي ورته سترګې سرى کړې وې. د سپين اس د بچيانو خبره وروستي حد ته رسيدلی وه. دی کسانو ورسره ډوډۍ وخوړه خو دومره شراب يې وڅښل چې په ځان خبر نشول او يو غرنی بار اوړونکې يې ووهلو. د کيم لپاره دا کار د منلو نه و او دې د يو کس سره ونښتو. د داسی بدی ورځی لپاره ورته محبوب علي يوه طماچه ورکړى وه خو په پړاو کی دومره غوبل جوړ شو چې هغه کسان په تيښته شول. دوي خپلې کچرې په مخه کړل، خو د کيم وينه توده وه. ورټوپ يې کړل نو د يوې کچرې پښه خطا شوه او له غرونو ښکته وغورځيدو. په هغه يابو بار سامانونه هم ورسره ولاړل.

هرى بابو ، کيم ته په قهر و چې بی ځايه يې شخړه جوړه کړه. په بله ورځ دوي وړاندی ولاړل نو د وړو وړو کورګيو يوه جوپه کی د ژوند نښې ليدل کيدې. دوي چې ورننږدې شول نو يو کس ورته د خپل کور دروازه پرانسته لامه په يوه کمبل سملاستو او وې ويل، "دا زما غرونه دي". د شپې اسمان صفا او د څوارلسمی د سپوږمۍ رڼا له کړکۍ ټوله کوټه روښانه کړى وه. لامه کيم ته وويل، نن شپه عبادت راته مهم دې. بيا تر سهاره دې په عبادت بوخت و. کيم د ده په تندي لاس کيښودو نو پوهه شو چې د هغه تبه وه. دی د نور سفر جوګه نه و خو سهار کيم ته يې په ټينګار وويل چې د غرونو نه وراخوا د کوهلو خاوره ده او دی د خپل ټاټوبي لوې عبادت ځاې ته تلل غواړي. کيم ورله د ښکته غرونو نه يو حکيم راوبللو چې په راتګ يې څو ورځې تيريدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار کیم له کوره بهر ووتلو نو خبر شو چې د ده سره مله ټول خلک بیرته تللي و. د دوي کاروانه سر ته رسیدلي و. کیم خپل غاښونه مسواکول چې یوه غرنۍ ښځه ورته رانزدې شوه. هغې په فیروزي سرپیچک سر تړلې و او ده ته یې یوه توبره وښودله چې یو بار اوړونکي ورته ښکته د غرونو له لمنو راوړی وه. دا توبره په هغه کچرې بار وه چې د خارجیانو سره وه او ښکته لویدلې و. کیم د هغی ښځې کور ته ورغلو او د توبری ټول شیان یې پر زمکه واړول. د دی په تل کی څو کاغذونه و چې په ترکي ژبه ورباندې څه لیکلي و. کیم پوهیدو چې د کرایټن هم دا اسناد پکار و. ده د توبری نه یو پرکار ځان ته وساتلو، څو د خواړو شیان یې ښځې ته ورکړل او پاتی توکي یې بیرته له غره ښکته ور واچول. ده یو غوز (جوز) په غاښونو مات کړو، یو لیک یې ولیکلو او په غوز کی یې بند کړو، بیا ښځی ته یې ورکړو چې شملی ته یې ورواستوي.

د هغه کلي خلکو ورله سبا نارۍ ورکړه. لامه کله تسبیح اړولې او کله به یې کیم ته د لارې نومونه ورښودل. بیا یې وویل، " د دی غرونو نه وراخوا د ونو لاندی به ما د خپلو همزولو سره لوبې او جنګونه کول. ما دری کاله په هند کی سفر وکړو خو خپله زمکه د مور په شان وي. اوس راته احساس کیږي چې زه بیرته د مور غیږې ته رانږدې شوم. خو هغه غشې په میدانونو کی پریوتې و، غرونو کی نه. ځکه خو زه هلته ورغلم. په دې دریو کالو کی د هند زمکې ما ته علم او ډېر درناوې راکړو. خو اوس د تګ وخت دی." کیم ورته وویل، ما یو حکیم درته رابللی دی چې علاج دی وکړي. لامه وویل، " زه خبر یم چې زما روح به نور څومره وخت په دی وجود کی پاتې وي، وګوره زما د ازاد کیدو وخت رانږدې دې."

کیم هغې ښځې ته وویل، چې دوي به دوه دری ورځې پلې سفر کوي او د لاری لپاره ورته ډوډۍ پکار وه. وروسته کیم د ډوډۍ توبره په اوږه واړوله، د لامه لاس یې ونیولو او له غرونو بلې خوا، ښکته لوري ته یې مزل پیل کړو. لامه د خپل پورا توان سره روان و خو کیم پوهیدو چې دی ناروغه و. کله کله به یې د هغه لاس پخپله اوږه کیښودو او لکه د امسا به یې د هغه کمزورې وجود په لاره وړلو. د شپې به یې په یوځای کی اور بل کړو او دی به یې په کمبلو کی تاو کړو. زارۍ یې ورته وکړې چې بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار به یو کلي کی ایساریږي. خو لامه د ده خبره نه منله. کیم ورته پښې چاپي کولې او د ټولو اړتیاو خیال یې ساتلو. هغه اوس د پېټي او د لامه د وړلو نه سترې و خو زیار یې ایستلو چې لامه خپل منزل ته ورسوي. په بله ورځ دوي د واورې په یو داسې طوفان کی راګیر شول چې لاره یې نه شوه لیدې. اخر په یو ځاې کیم راپریوتو او داسی احساس یې وکړو لکه چې په هواکی الوځي. بیا د ده زهن په تیارو کی ډوب شو.

څو ورځی وروسته کیم چې سترګې وغړولې نو په یوه توده کوټه کی په کټ پروت و. د ده سر ته محبوب علي او لامه دواړه ناست وو. د دوي په لیدو کیم د پاڅیدو هڅه وکړه خو بی شیمې و. د کړکی نه بهر هوا ورته بدله ښکاریده. دوي په یوه ګرمه سیمه کی وو. کیم وویل، "زه لکه چې سل کاله اوده ووم." محبوب علی وویل، ښه ده چې اوده وې او په هغه واورو کی مړ نشوې. هری بابو شمله کې راته ټول حال تیرکړو. کله چې کرایتن ته په غوز کی ستا لیک راورسیدو، نو مونږ. پوه شو چې ستاسو وړاندی تګ به درته خطرناک وي. هم هغه وخت مو تاسو پسې خلک ورواستول او قسمت مو ښه و چې دواړو ته پر وخت کومک ورسیدو.

کیم لامه ته وکتل چې خپلې تسبې یې اړولې. د ده باور نه کیدو چې دی به ژوندی وي. هغه راپاسیدو د ده پښو ته یې لاس یوړو نو ده ورته په سر لاس کیښودو. بیا یې وویل، " زمونږ. لټون پاې ته رسیدلې دې. هلته په غرونو کی زه ناروغه ووم او نږدې وه چې خپل ځان می مرګ ته وړاندی کړی وې. خو بیا یو غږ. راته وویل، " چې ته نه وې، نو دا ماشوم به څه کوي؟ " د دی پوښتنې ځواب راسره نه و. ته بې هوشه پروت وې او زه خبر ووم چې تا د بیرته تګ لاره نشوه موندلی.

بیا راکی دومره زور پیدا شو چې ته مې له هغه ځایه راوویستې لکه چې څوک مهې له اوبو راباسي. یو غږ. راته وویل، سیند ته ورشه. ما چې ښکته وکتل نو هغه سیند چې ما لټوو راته مخکی بهیدو. ما د سیند په اوبو کی ټوپ کړ او چې تری راوتلم نو ځان می بیا د انسان په وجود کی ولیدو. هغه وخت مې احساس وکړو چې زه د ټولو ګناهونو نه پاک شوم." کیم د هغه په شونډو یوه موسکا ولیده. داسې موسکا چې یواځې خپل منزل ته رسیدلي کس په شونډو ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پایِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library